

Technická univerzita v Liberci
FAKULTA PEDAGOGICKÁ

Katedra: Geografie
Studijní program: 2. stupeň ZŠ
Kombinace: Zeměpis – Tělesná výchova

MOŽNOSTI VYUŽITÍ VODNÍCH PLOCH A TOKŮ PRO ROZVOJ
CESTOVNÍHO RUCHU NA KRÁLOVÉDVORSKU

POSSIBILITIES TO UTILIZE WATER AREAS AND STREAMS FOR
DEVELOPMENT OF TOURIST TRADE IN THE DVŮR KRÁLOVÉ
NAD LABEM

AUSNÜTZUNGSMÖGLICHKEITEN VON WASSERFLÄCHEN UND
STRÖMEN FÜR DIE ENTWICKLUNG DES REISEVERKEHRS IN
DER UMGEBUNG VON DVŮR KRÁLOVÉ NAD LABEM

Diplomová práce: 2007–FP–KGE–

Autor:
Miroslav PŘICHYSTAL

Podpis:

Adresa:
Pod ZOO 1944
544 01, Dvůr Králové nad Labem

Vedoucí práce: Mgr. Klára Popková
Konzultant: Mgr. Dušan Kubica

Počet

stran	slov	obrázků	tabulek	pramenů	příloh
113	26 577	20	7	55	7

V Liberci dne: 13.12. 2007

Prohlášení

Byl(a) jsem seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracoval(a) samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím diplomové práce a konzultantem.

Datum

Podpis

Poděkování

Rád bych na tomto místě vyjádřil poděkování těm, kteří mi pomáhali při vzniku diplomové práce. Jmenovitě vedoucí práce Mgr. Kláře Popkové za odborné vedení, cenné rady a trpělivost, Mgr. Dušanu Kubicovi za připomínky a poskytnuté informace. Poděkování patří rovněž rodičům za jejich podporu po celou dobu studia.

Možnosti využití vodních ploch a toků pro rozvoj cestovního ruchu na Královédvorskú

Miroslav PŘICHYSTAL   DP–2007   Vedoucí DP: Mgr. Klára Popková

Anotace

Diplomová práce se zabývá zkoumáním podmínek k provozování rekreačních aktivit vázaných na vodní plochy a toky na území Královédvorská. Vymezuje pro aktivity vhodné lokality a snaží se určit jejich perspektivnost pro rozvoj v cestovním ruchu. Podrobněji je zkoumána problematika rekreační aktivity koupání v souvislosti s využíváním víceúčelových a požárních nádrží. V rámci návrhu začlenění těchto lokalit do cestovního ruchu byla vytvořena dokumentace a následně internetové stránky. Současný stav a předpoklad rozvoje míst pro koupání byl podrobně zjišťován v dotazníkových šetřeních. Komplexní předpoklady pro celé zkoumané území pro rozvoj rekreace u vody jsou shrnuty v závěrečné SWOT analýze. Součástí práce je návrh zeměpisné vycházky pro žáky ZŠ se zaměřením na vnímání a působení vody v krajině.

Possibilities to utilize water areas and streams for development of tourist trade in the Dvůr Králové nad Labem

Summary

This diploma thesis investigates conditions for operation of recreation activities connected with water areas and streams in the Dvůr Králové nad Labem region. It specifies suitable areas and it tries to determine their perspectives for development of tourist trade. The problems of recreation activity of bathing in multipurpose and fire reservoirs are investigated in detail. In the suggestion of including these places to tourist trade, documentation and internet pages have been made. Contemporary state and presumption of the development of the places for bathing activities was investigated in detail in a questionnaire inquiry. Comprehensive prerequisites for development of recreation by water for the whole explored territory are summarized in final SWOT analysis. The thesis contains a proposal of geographical excursions for pupils of Basic school focused on the perception of water in countryside.

Ausnutzungsmöglichkeiten von Wasserflächen und strömen für die Entwicklung des Reiseverkehrs in der Umgebung von Dvůr Králové nad Labem

Zusammenfassung

Die Diplomarbeit beschäftigt sich mit Untersuchung der Bedingungen zum Betreiben von den an Wasserflächen und ströme in der Umgebung von Dvůr Králové an der Elbe fixierten Erholungsaktivitäten. Sie sucht für diese Aktivitäten geeignete Örtlichkeiten aus und bemüht sich deren Voraussetzungen für die Entwicklung des Reiseverkehrs zu bestimmen. Näher wird die Problematik der Erholungsaktivität des Badens im Zusammenhang mit Ausnutzung von Mehrzweck- und Feuerlöschbehältern untersucht. Im Rahmen des Vorschlags über die Einreihung dieser Örtlichkeiten in den Reiseverkehr wurden die Beurkundung und die Webseiten gebildet. Der zeitgenössische Zustand und die Entwicklungsvoraussetzungen der Örtlichkeiten fürs Baden wurden ausführlich in den Fragebogenerhebungen festgestellt. Komplexe Voraussetzungen für die ganze untersuchte Gegend für die Entwicklung der Erholung am Wasser sind in der SchlussSWOT-Analyse zusammengefasst. Einen Bestandteil der Arbeit bildet der Vorschlag einer erdkundlichen Exkursion für die Schüler der Grundschule mit der Einstellung auf das Wahrnehmen der Gewässerwirkung in der Gegend.

OBSAH

SEZNAM GRAFICKÝCH PŘÍLOH A TABULEK

SEZNAM ZKRATEK

1	ÚVOD	12
2	CÍLE PRÁCE	14
3	METODY ZPRACOVÁNÍ	15
4	VYMEZENÍ REGIONU KRÁLOVÉDVORSKA	17
5	CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ Z POHLEDU CESTOVNÍHO RUCHU	19
5.1	DOMINANTNÍ ATRAKTIVITY CESTOVNÍHO RUCHU NA KRÁLOVÉDVORSKU.....	21
5.1.1	<i>Přírodní atraktivity</i>	21
5.1.2	<i>Kulturně-historické a jiné turistické atraktivity</i>	22
5.2	ZAPOJENÍ REKREACE U VODY DO CESTOVNÍHO RUCHU.....	24
5.3	POTENCIÁL PŘÍRODNÍCH PODMÍNEK K REKREACI U VODY.....	25
5.3.1	<i>Klimatické podmínky</i>	25
5.3.2	<i>Hydrologická charakteristika</i>	26
5.4	POTENCIÁL VODNÍCH PLOCH A TOKŮ K REKREAČNÍM AKTIVITÁM.....	32
5.4.1	<i>Komplex rekreačních aktivit vázaných na vodní plochy a toky</i>	32
5.5	PODMÍNKY PRO ROZVOJ REKREAČNÍCH AKTIVIT NA LABI.....	32
5.5.1	<i>Vodní turistika</i>	33
5.5.2	<i>Koupání v Labi</i>	37
5.5.3	<i>Sportovní rybolov na Labi</i>	39
5.5.4	<i>Potenciál přehradní nádrže Les Království</i>	41
5.5.5	<i>Zhodnocení rekreačních aktivit na Labi</i>	42
5.6	POTENCIÁL VODNÍCH PLOCH K REKREAČNÍM AKTIVITÁM.....	42
5.6.1	<i>Sportovní rybolov u vodních ploch</i>	43
5.6.2	<i>Rekreace u vodních ploch zaměřená na aktivitu koupání</i>	43
5.6.3	<i>Druhy míst ke koupání v ČR v porovnání se zkoumaným územím</i>	44
5.7	LOKALITY VYUŽÍVANÉ PRO KOUPÁNÍ NA KRÁLOVÉDVORSKU.....	46
5.7.1	<i>Umělá koupaliště</i>	46
5.7.2	<i>Vodní plochy využívané ke koupání na vlastní nebezpečí</i>	49
5.7.3	<i>Závěr</i>	65
6	EMPIRICKÁ ČÁST – DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	66
6.1	PŘEDMĚT A CÍLE VÝZKUMU.....	66
6.2	POSTUP.....	66
6.3	VOLBA VZORKU A METODA VÝZKUMU.....	66
6.4	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ PRO PROVOZOVATELE KEMPOVÉHO TYPU ZAŘÍZENÍ S MOŽNOSTÍ REKREACE U VODY.....	67
6.4.1	<i>Analýza a interpretace zjištěných dat</i>	67
6.4.2	<i>Závěr a výsledky šetření</i>	74
6.5	DOTAZNÍK PRO OBČANY OBCÍ V NICHŽ SE NACHÁZÍ VÍCEÚČELOVÁ, POŽÁRNÍ NÁDRŽ VYUŽÍVANÁ KE KOUPÁNÍ.....	75
6.5.1	<i>Analýza a interpretace zjištěných dat</i>	75
6.5.2	<i>Závěr a výsledky šetření</i>	85

7	SWOT ANALÝZA	88
7.1	FORMULACE SWOT ANALÝZY	88
7.2	ZÁVĚR	91
8	INTERNETOVÁ PREZENTACE	92
8.1	KONCEPCE	92
9	DIDAKTICKÁ ČÁST	94
9.1	ZEMĚPISNÁ VYCHÁZKA - VNÍMÁNÍ A PŮSOBENÍ VODY V KRAJINĚ	94
9.1.1	<i>Témata cvičení</i>	98
9.1.2	<i>Závěr</i>	108
10	ZÁVĚR	109
11	POUŽITÉ ZDROJE	111
12	PŘÍLOHY	

SEZNAM GRAFICKÝCH PŘÍLOH A TABULEK

Obrázky

Obr. 1: Administrativní členění Královédvorská.....	18
Obr. 2: Nový navrhovaný turistický region Krkonoše a Podkrkonoší	19
Obr. 3: Atraktivity Královédvorská (<i>čísla: 1, 4, 5, 7, 11</i>)	24
Obr. 4: Hydrologická mapa Královédvorská.....	31
Obr. 5: Vodní turisté na řece Labi přijíždějí k hostinci ve Stanovicích.....	34
Obr. 6: Profil Labe pro potřeby vodní turistiky na Královédvorská	36
Obr. 7: Koupání v řece Labi při zákrutu pod osadou Borovičky.....	39
Obr. 8: Lokality využívající vodní plochy k rekreaci u vody (především koupání).....	49
Obr. 9: Bazén v rekreačně sportovním areálu Lanžov.....	50
Obr. 10: Molo pro ukotvení šlapadel a pláž rybníka Velký Vřešťov	52
Obr. 11: Bazén v kempu Mostek	54
Obr. 12: Okolí nádrže využívané ke koupání v chatové osadě Třebihošť	55
Obr. 13: Požární nádrž využívaná ke koupání v Doubravici	58
Obr. 14: Požární nádrž v obci Zdobín.....	60
Obr. 15: Požární nádrž v bílé Třemešné	61
Obr. 16: Víceúčelová nádrž v obci Zábřeží-Řečice	62
Obr. 17: Požární nádrž v Kocbeři	63
Obr. 18: Požární nádrž v obci Trotina	64
Obr. 19: Internetová prezentace o lokalitách využívaných ke koupání na Královédvorská	93
Obr. 20: Schéma procesu koloběhu vody v krajině	99

Tabulky

Tab. 1: Dělení klimatických oblastí nacházejících se na území Královédvorská.....	26
Tab. 2: Průběh toku Labe na území Královédvorská.....	27
Tab. 3: Rozdělení vodáckých úseků na Labi a jejich obtížnost.....	34
Tab. 4: Přehled a charakter lokalit využívaných ke koupání.....	57
Tab. 5: Procesy v koloběhu vody v přírodě	99
Tab. 6: Formy (podoby) vody v přírodě	100
Tab. 7: Měření rychlosti proudu vodního toku	105

Grafy

Graf 1: Kvalita ubytovacích služeb vzhledem k poptávce (v %)	68
Graf 2: Kvantita ubytovacích zařízení vzhledem k poptávce (v %).....	68
Graf 3: Počet stravovacích zařízení vzhledem k poptávce (v %)	68
Graf 4: Vyjádření provozovatelů k počtu kulturních a zábavních akcí (v %)	69
Graf 5: Vyjádření provozovatelů k počtu prostor určených k sportovně-rekreačním aktivitám (v%)	69
Graf 6: Vyjádření k dostupnosti areálů hromadnými dopravními prostředky (v %).....	70
Graf 7: Vyjádření provozovatelů k odběrům a kontrole kvality vody (v%).....	70
Graf 8: Vyjádření provozovatelů k čištění vody (v %).....	71
Graf 9: Zájem provozovatelů na tom, aby si návštěvník spojoval areál s koupáním (v %).....	72
Graf 10: Zájem provozovatelů na tom, aby se vodní plocha stala oficiální pro koupání (v %).....	72

Graf 11: Propagace možnosti rekreace u vody z pohledu provozovatelů (v %)	73
Graf 12: Vyze provozovatelů čerpat dotace a granty při rozvoji areálů (v %)	73
Graf 13: Míra spokojenosti občanů s kvalitou vody v nádržích (v %)	76
Graf 13: Klesání návštěvnosti ve spojitosti se změnou kvality vody v nádrži (v %)	76
Graf 14: Zvýšení využívání nádrže občany v případě získání statutu koupaliště (v %)	77
Graf 15: Míra spokojenost i návštěvníků koupaliště v Jaroměři s kvalitou vody (v %)	77
Graf 13: Míra spokojenosti občanů s kvalitou vody v nádržích (v %)	78
Graf 16: Míra vyjádření se občanů k potřebě provozování více sportovních aktivit u vody (v %)	79
Graf 17: Vyjádření potřeby občanů k dojíždění za koupáním do jiné obce (v %)	79
Graf 18: Navštěvování jiné lokality rekreace u vody z důvodu kvalitnějších služeb (v %)	80
Graf 19: Navštěvování jiné lokality rekreace u vody z důvodu lepší kvality vody (v %)	80
Graf 20: Navštěvování jiné lokality rekreace u vody z důvodu pestřejší nabídky sportovních aktivit (v %)	81
Graf 21: Navštěvování jiné lokality rekreace u vody z důvodu lepšího estetického stavu nádrže popř. koupaliště (v %)	81
Graf 22: Navštěvování jiné lokality rekreace u vody z důvodu atraktivit - skokanský můstek, tobogán, vířivka (v %)	82
Graf 23: Míra zájmu občanů o zvýšení turistické návštěvnosti vodních nádrže (v %)	82
Graf 24: Zastoupení rekreatů u nádrže (v %)	83
Graf 25: Míra spokojenosti občanů s teplotou vody v nádrži (v %)	83
Graf 26: Míra spokojenosti občanů s rozměry vodní nádrže (v %)	84
Graf 27: Negativní oblasti, které občané vidí jako hlavní překážky pro zvýšení turistické návštěvnosti (v %)	84

SEZNAM ZKRATEK

CR	Cestovní ruch
GIS	Geografické informační systémy (geographic information system)
KHS	Krajská hygienická stanice
MO	Místní organizace
PO	Podzvičinsko
RVP ZV	Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
s.r.o.	Společnost s ručením omezeným
SWOT	Silné a slabé stránky příležitosti a hrozby (Strengths and Weaknesses Opportunities and Threats)
TO	Turistická oblast
ZŠ	Základní škola

1 ÚVOD

Vodní plochy a toky lze mimo jiné účely využívat k rekreaci u vody. Ta je na území České republiky důležitým motivačním prvkem dlouhodobé i krátkodobé rekreace obyvatel. Především v letním období a zejména o víkendech lidé vyhledávají prostředí u vody, kde by se mohli osvěžit, relaxovat a sportovně se vyžít. Pobyt u vody přináší oddych či odbourání celodenního psychického stresu a fyzického vyčerpání, dětem dospívajícím příjemné rozptýlení apod. Jednoduše řečeno, rekreace u vody přispívá k zdravému stylu života.

Zvolené téma diplomové práce vychází ze znalosti území Královédvorská a dlouhodobého zájmu o rekreační aktivity vázané na vodní prostředí. Autor chce navrhnout možnosti, jak využít dosud opomíjeného potenciálu vodních ploch a toků. Snaží se výrazněji začlenit rekreaci u vody do cestovního ruchu v oblasti a dopomoci k jeho případnému rozvoji.

Náplní práce, jak již bylo naznačeno, je navrhnout vhodná místa pro rekreaci u vody a určit rekreační aktivity, které je u nich možné provozovat. Dále na základě těchto zjištění zpracovat jejich přehlednou dokumentaci pro potřeby propagace v cestovním ruchu. U vybraných lokalit vymezených k provozování aktivit posoudit perspektivnost pro rozvoj cestovního ruchu. U vodních ploch využívaných k aktivitě koupání zjistit jejich stav a předpoklad k této aktivitě v dotazníkového šetření. Komplexní zhodnocení zkoumaného území následně uvést ve SWOT analýze. V neposlední řadě je cílem práce navrhnout zeměpisnou vycházku pro ZŠ se zaměřením na vnímání a působení vody v krajině.

V počátku se diplomová práce bude zabývat vymezením území. Dále charakterizovat cestovní ruch na Královédvorskú a hledat v něm podmínky pro případné výraznější začlenění rekreace u vody. Následně budou pomocí terénního průzkumu území, rozhovorů s institucemi a orgány veřejné správy, studiem literatury a internetových zdrojů atd. zkoumány podmínky a předpoklady pro rekreaci u vody.

Analyzovány a představeny budou aktivity spojené s vodním tokem Labe – vodní turistika, sportovní rybolov apod. Představené aktivity budou charakterizovány rovněž tak, aby plnily informační funkci pro propagaci.

Práce bude především zkoumat potenciál vodních ploch k provozování aktivit s výraznějším zaměřením na aktivitu koupání. V rámci zmiňované aktivity bude představena podrobná dokumentace míst využívaných ke koupání. Náležet do ní budou oficiální koupaliště a rovněž vodní plochy, u nichž je zmiňovaná rekreační aktivita provozována občany na vlastní nebezpečí. K zjištění podrobnějšího stavu a perspektivnosti pro cestovní ruch budou právě u lokalit, u kterých je koupání provozováno na vlastní nebezpečí (požární nádrže apod.), provedena dotazníková šetření. Získaná data se statisticky vyhodnotí prostřednictvím grafů a tabulek. Výsledky empirické části a předchozích kapitol, které podmiňují využití území k rekreaci u vody budou shrnuty v závěrečné SWOT analýze.

V jedné z posledních kapitol bude představena autorem vytvořená internetová prezentace, sloužící k propagaci rekreace u vody na Královédvorsku.

K didaktickým potřebám bude v práci uvedena kapitola využívající vodní prostředí, konkrétněji návrh zeměpisné vycházky se zaměřením na vnímání vody a působení vody v krajině.

2 CÍLE PRÁCE

Cílem diplomové práce je navrhnout lokality, které jsou vhodné pro provozování rekreačních aktivit u vody. Vytvořit o nich přehlednou dokumentaci, která by sloužila jako podklad k tvorbě internetových stránek pro potřeby propagace rekreace u vody v cestovním ruchu. U míst vymezených k provozování aktivit posoudit jejich perspektivnost pro rozvoj turismu na Královédvorskú. Důležitým úkolem je u vybraných vodních ploch zjistit stav a předpoklad dalšího rozvoje aktivity koupání prostřednictvím dotazníkových šetření. Vytvořit SWOT analýzu, která shrne předpoklady zkoumaného území k rekreaci u vody. Dalším cílem je navrhnout zeměpisnou vycházku pro ZŠ zaměřenou na vnímání a působení vody v krajině.

3 METODY ZPRACOVÁNÍ

Pro získání potřebných informací k posouzení podmínek a perspektivnosti území Královédvorská k rekreaci u vody byly využity různé metody.

Jednou ze základních metod bylo studium dostupné literatury – odborných publikací, map, interních materiálů institucí (rozvojové strategie apod.), propagačních materiálů atd. Podstatným zdrojem byly rovněž dostupné internetové servery.

K potřebám posouzení podmínek a dokumentace lokalit vhodných k rekreaci u vody tvořil podstatnou část samostatný terénní průzkum území (fotografická dokumentace, zjišťování profilu toku pro potřeby vodní turistiky atd.). Nutné pro naplnění cílů byly neřízené rozhovory a konzultace s orgány veřejné správy, institucemi např. s povodím Labe, provozovateli rekreačních zařízení atd. Je potřeba zmínit příspěvky konzultanta Mgr. Dušana Kubici, který poskytoval aktuální informace ve vývoji cestovního ruchu ve zkoumaném území a zprostředkoval některé kontakty s odbory městského úřadu ve Dvoře Králové nad Labem.

Jednou z nejdůležitějších výzkumných metod v práci byla terénní dotazníková šetření. Tvořila základ pro zjištění současného stavu vybraných vodních ploch a posouzení jejich perspektivnosti pro potřeby cestovního ruchu na území Královédvorská. Názory respondentů byly zjišťovány metodou osobního dotazování. V analýze a interpretaci dotazníkových šetření byla data statisticky vyhodnocena prostřednictvím tabulek a grafů. Při stanovování relativní četnosti (v %) v grafech a tabulkách byla data pro přehlednost zaokrouhlena na celá čísla. V závěrečné etapě práce byly všechny nejpodstatnější faktory ovlivňující rekreaci u vody na území Královédvorská shrnuty ve SWOT analýze.

Součástí práce jsou vlastní mapové výstupy umístěny v jednotlivých kapitolách práce. Jsou vytvořené pomocí softwaru spol. ESRI ArcGIS 9.1. Mapy vyexportované do formátu png, pro potřeby práce jsou tyto:

1. KRÁLOVÉDVORSKO – Administrativní členění rok 2006
2. KRÁLOVÉDVORSKO – Hydrologická charakteristika
3. KRÁLOVÉDVORSKO – Rekreace u vody

V rámci snahy autora vytvořit přehled o rekreaci u vody (především lokalit ke koupání) pro potřeby cestovního ruchu, vznikla internetová prezentace. Byla vytvořena v programu PSpad 4.5.1 (2207) s použitím technologie xhtml (značkovací jazyk) a css (kaskádové tabulky stylů pro formátování stránek).

Podstatnou složku diplomové práce tvoří její didaktická část – zeměpisná vycházka. V této kapitole se uplatnil terénní průzkum oblasti, získávání informací studiem odborné literatury, internetových zdrojů a didaktické konzultace s Mgr. Václavem Vávrou, Ph.D.

4 VYMEZENÍ REGIONU KRÁLOVÉDVORSKA

Královédvorsko je obecně používaný název pro oblast nebo okolí mající geografický, ekonomický i historický spád k městu Dvůr Králové nad Labem. O jasné a jednoznačné vymezení Královédvorská se vedou spory. Pro jasné stanovení hranic území, kterého se týká diplomová práce, bylo Královédvorsko vymezeno na základě současného správního obvodu s rozšířenou působností Dvora Králové nad Labem, který do značné míry odpovídá oblast obecně používající název Královédvorsko.

Královédvorsko spadá do území Královehradeckého kraje. Pro přehledné vymezení zájmového území je vhodné použít jak rozdělení dle správní obvodů obcí s rozšířenou působností, tak i územní rozdělení dle okresů Královehradeckého kraje. V druhém případě Královédvorsko tvoří svým územím jižní část okresu Trutnov, který leží v severovýchodní části Královehradeckého kraje. Podle rozdělení správních obvodů Královédvorsko hraničí se správním obvodem Trutnov a Jilemnice a to na severu svého území. Na západě se správními obvody Nová Paka a Hořice, na jihu pak hraničí se správním obvodem Hradec Králové, na jihovýchodě se správním obvodem Jaroměř a na severovýchodě se správním obvodem Náchod.

Hraniční obce Královédvorská s okolními správními obvody obcí s rozšířenou působností jsou, pokud půjdeme ve směru ze severní oblasti od západu k východu, tyto: Borovnice, Borovička, Mostek, Vítězná, Kocbeře. Na východě směrem k jihu to jsou obce: Kohoutov, Vlčkovice v Podkrkonoší a Kuks. (Obr. 1)

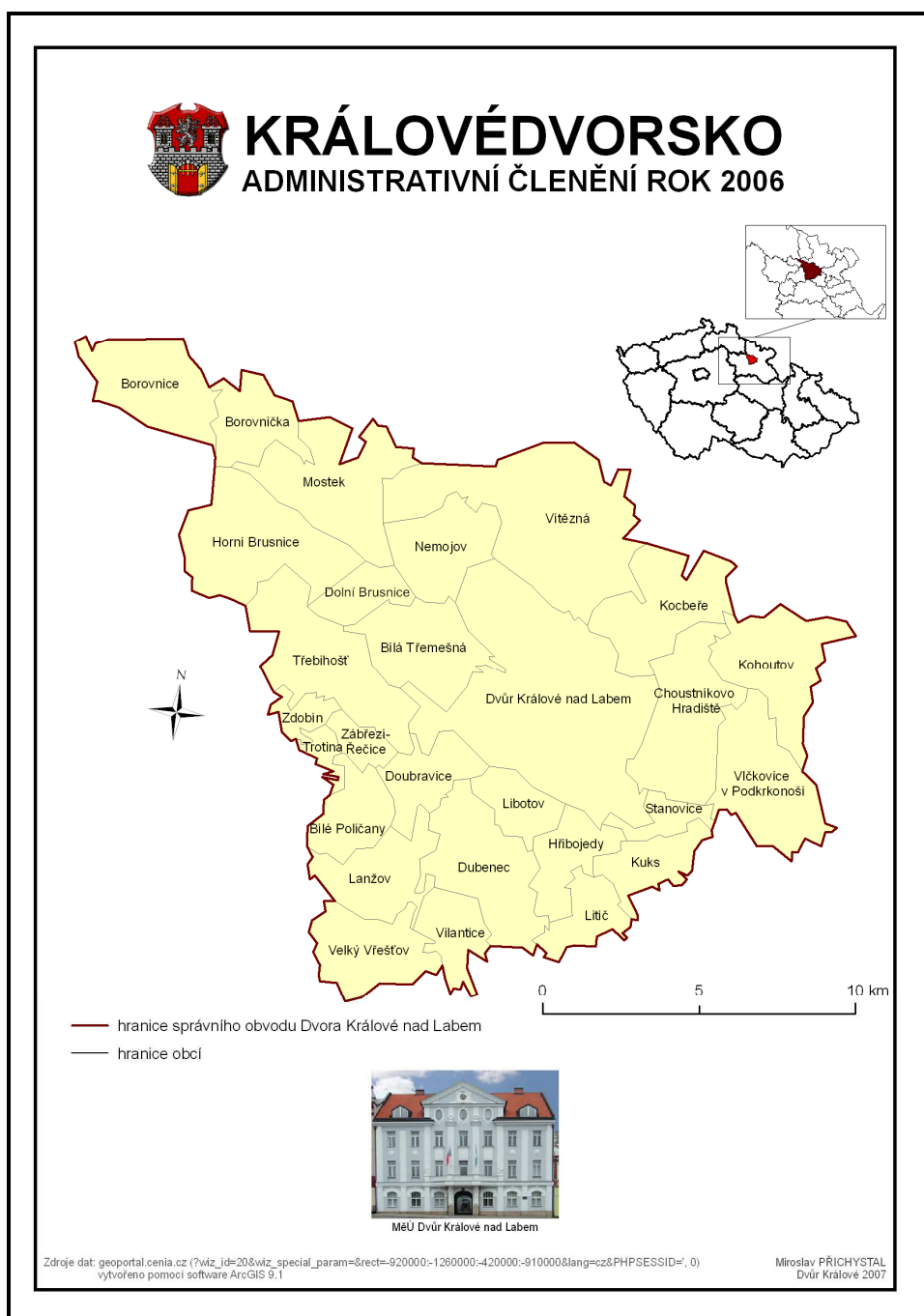
Jižní část území Královédvorská, od východu k západu, vymezují katastry těchto obcí: Stanovice, Kuks, Litič, Dubenec, Vilantice a Velký Vřešťov. (Obr. 1)

Západní hranice správního území Dvora Králové nad Labem tvoří od jihu k severu katastry obcí: Lanžov, Bílé Poličany, Trotina, Zdobín, Třebihošť a Horní Brusnice. (Obr. 1)

Konkrétněji polohu Královédvorská určují přibližně tyto souřadnice: $50^{\circ} 20'$ a $50^{\circ} 31'$ severní šířky a $15^{\circ} 35'$ a $15^{\circ} 56'$ východní délky. Svou rozlohou 257 82 ha [21] a počtem obyvatel 27 223 tis. [20] se řadí Královédvorský správní obvod mezi středně velké obvody.

Do správního obvodu Dvora Králové nad Labem náleží tyto obce:

Bílá Třemešná, Bílé Poličany, Borovnice, Borovnička, Dolní Brusnice, Doubravice, Dubenec, Dvůr Králové nad Labem, Horní Brusnice, Hřibojedy, Choustníkovo Hradiště, Kocbeře, Kohoutov, Kuks, Lanžov, Libotov, Litíč, Mostek, Nemojov, Stanovice, Trotina, Třebihošť, Velký Vřešťov, Vilantice, Vítězná, Vlčkovice v Podkrkonoší, Zábřezí-Řečice, Zdobín. (Obr. 1)

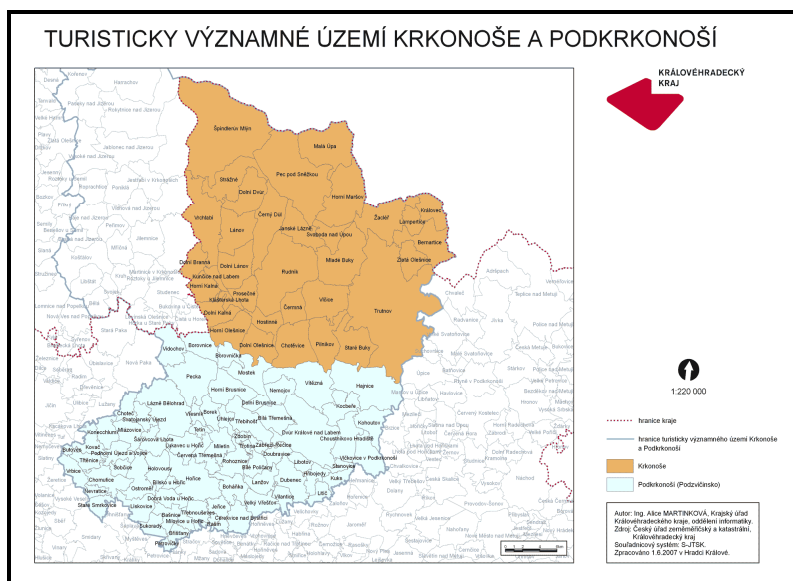
Obr. 1: Administrativní členění Královédvorská
Autor: (Miroslav Přichystal)

5 CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ Z POHLEDU CESTOVNÍHO RUCHU

V sou návaznosti se zařazením potenciálu vodních ploch a toků do oblasti cestovního ruchu, je vhodné představit stručnou charakteristiku cestovního ruchu na Královédvorskú.

Téměř celé území správního celku Královédvorskú náleží polohou do oblasti zaměřené na podporu cestovního ruchu Podzvičinska. Ne však všechny obce, spadající do tohoto území, jsou jeho aktivními členy podílejícími se na jeho propagaci a programu [48]. Dle české centrály cestovního ruchu CzechTourism [19] je Podzvičinsko (dále jen PO) turistická oblast (dále jen TO) č. 23 patřící do turistického regionu Východní Čechy na území Královédvorského kraje. TO PO bude od data 10. 1. 2008 součástí nového turistického regionu Krkonoše a Podkrkonoší (Obr. 2) a v rámci něj bude i prezentována [28].

Svazek PO je řízený členskými městy a obcemi. Snaží se o úzkou spolupráci mezi nimi. Cílem je přispět k rozvoji celé turistické oblasti PO, to znamená i Královédvorskú, především v oblasti cestovního ruchu. Činnost svazku charakterizuje řízená propagace cestovního ruchu, snaha zajistit informační servis pro potřeby cestovního ruchu s vypracovaným marketingem. K dosažení těchto cílů usiluje sdružení o spolupráci mezi jednotlivými subjekty jako je stát, obce, občan a podnikatelská veřejnost. Na základě této spolupráce zastupuje zájmy celého regionu navenek a členové sdružení spolupracují na strategii rozvoje [48].

Obr. 2: Nový navrhovaný turistický region Krkonoše a Podkrkonoší
Zdroj: [URL. 32]

Hlavní představitelem a propagátorem Královédvorská v cestovním ruchu je město Dvůr Králové nad Labem. Město se snaží jak o marketing a propagaci samotného města tak rovněž o rozvíjení možností atraktivit a potenciálu cestovního ruchu v návaznosti na okolí města [3].

Nejvýznamnější stávající atraktivity cestovního ruchu lokalizovaných v oblasti Královédvorská mají výrazný podíl i pro atraktivnost turistické oblasti PO. Z hlediska cestovního ruchu je možné rekreačně využívat území celoročně s dominantní letní sezonou. Kromě, pro oblast tradiční, nenáročnou rodinné rekreace, městské turistiky (zámek Kuks, ZOO ve Dvoře Králové nad Labem) se projevuje zájem domácích i zahraničních návštěvníků a turistů o rekreační činnosti jakými jsou cykloturistika, agroturistika a pobyt ve venkovských letních bytech. [3].

Významný faktor turistického potenciálu na území Královédvorská představuje jeho geografická poloha a kvalita přírodního prostředí. Projevuje se zejména vhodná konfigurace terénu, dobrá kvalita životního prostředí i kulturně historické souvislosti. Významnou roli potenciálu oblasti hraje poměrně dobrá dostupnost významných turistických atraktivit v okolních oblastech Královédvorská. Jedná se především o Krkonoše, nádrž Rozkoš a Babiččino údolí v Ratibořicích nebo Český ráj [3].

Dvůr Králové nad Labem se tedy snaží o využití jak lokálních turistických destinací a jejich potenciálu z pohledu cestovního ruchu, kterými jsou zejména ZOO Safari, zámek Kuks s nedalekým Braunovým Betlémem, přehrada Les Království, tak o využití své geografické polohy v blízkosti výše uvedených turisticky atraktivních lokalit (Krkonoše atd.). Rovněž se v rámci svého území zasazuje o rozšíření nabídky nových forem rekreace a trávení volného času. S tím souvisí vytváření odpovídající sítě služeb cestovního ruchu pro návštěvníky a turisty.

Velmi důležitým marketingovým nástrojem rozvoje cestovního ruchu je propagace. Na Královédvorská i v celé oblasti Podzvičinska ji velmi významně zastává propojená síť fungujících turistických informačních center. Jako nejvýznamnější kontaktní bod mezi zákazníkem a subjekty cestovního ruchu v regionech je považováno právě turistické informační středisko a to jak v místě oblasti, tak i mimo tuto oblast.[3]

Součástí podpory cestovního ruchu na území Královédvorská byla zřízená turistická informační centra. V současné době existuje na území Královédvorská již jen jedno informační centrum: Městské informační centrum Dvůr Králové nad Labem

Z pohledu oblasti Podzvičinska se nachází v oblasti ještě informační centra: Městské informační centrum Hořice v Podkrkonoší, Městské informační centrum Lázně Bělohrad, Informační centrum obce Holovousy, Informační centrum Sportovního areálu v Podhorním Újezdě [27].

5.1 Dominantní atraktivita cestovního ruchu na Královédvorskú

Královédvorskú je oblast, s poměrně výrazným výskytem kulturních nebo technických památek. Najdeme zde i přírodní atraktivita a jeden unikátní objekt nadregionálního významu – ZOO Dvůr Králové se Safari. Atraktivita (Obr. 3), které tvoří kostru a nejvíce reprezentují cestovní ruch na Královédvorskú by mohly být důležitým faktorem při rozhodnutí účastníků cestovního ruchu, kteří by zde chtěli strávit čas např. rekreací u vody a aktivitami s ní spojenými.

5.1.1 Přírodní atraktivita

Členitost povrchu Královédvorskú, bohatost vodních toků a lesních porostů, poloha Královédvorskú na rozhraní Krkonošského podhůří a Polabské nížiny, vytváří zajímavou přírodní oblast, která je přitažlivá jak pro prostého návštěvníka tak i pro toho, kdo sem přichází s cílem hlubšího poznání [3].

Čertovy hrady jsou pískovcové skalní útvary, skalní výchozy a balvanová moře svrchnokřídových pískovců. Od roku 1949 jsou přírodní památkou o rozloze 1,89 ha.[4] ležící ve vzdálenosti přibližně 3 km jižně od Dvora Králové nad Labem. Pískovcové skalní útvary, bloky a balvany se vyskytují na nesouměrném hřbetu Zvičinské antiklinály. Skalnatý hřbet je 200 m dlouhý a 20 m široký, na spodním severozápadním okraji jej uzavírají skalní bloky a věže až 7 metrů vysoké vzájemně oddělené puklinovými skalními branami nebo trhlinami [50].

Na severním úbočí Dehtovského vrchu tvořeného svrchnokřídovými pískovci se nachází několik povrchových i podpovrchových útvarů – rozsedliny, skalní výchozy, sutě a pseudokrasová jeskyně, ve které se dle tradice skrýval J.A. Komenský, podle toho často nazývaná „**Skrýše**“. Jeskyně je dlouhá 28 m a nejvíce 6 m vysoká.

Přírodní rezervace **Vřešťovská bažantnice** byla původně zřízena k ochraně staré lužní doubravy (stáří některých stromů až 400 let). Nachází se v bezprostřední blízkosti Velkého Vřešťova. Přirozené složení lesních porostů však poskytuje vhodný biotop i řadě

obratlovců i bezobratlých. Komplexní výzkum v rezervaci 1986 vedl k rozšíření plochy chráněného území o další cenné porosty v sousedství [4].

Zvičina je nejvyšším bodem Královédvorská (671 m n.m.). Za příznivého počasí je vidět téměř 1/3 Čech. Vyhlídkovým objektem jsou Krkonoše, na SZ lze rozeznat typickou siluetu Ještědu, blíže ke Zvičině pak jeden ze symbolů české krajiny – Trosky. Na západním obzoru je možné pozorovat četné vrcholky Českého středohoří. Na jihu jsou vidět obrysy Železných hor a Českomoravské vrchoviny. Na východním obzoru vystupuje celý hřeben Orlických hor a severovýchodě např. Broumovské stěny. Najdeme zde lyžařské vleky a místo je vyhledávané i pro paragliding [50].

Slučí kameny, tak zvané "Slučáky", jsou přírodní kamenný útvar v Koclěfovském hřbetu (511 m n.m.). Je dlouhý asi 25 m, 10 m široký a vysoký 7 m. Kameny jsou v souvislém lese bez rozhledu. Skalní stěna je tvořena vrstvami různě odolných pískovců s mnoha puklinami. Tento evidovaný objekt ochrany přírody je na žluté turistické značce, směrem ze Dvora Králové na Debrné. V blízkosti se nacházejí Buddhovy kameny. Jsou mimo vyznačenou trasu směrem na ves sv. Kateřiny. Tyto pískovcové kameny mají výšku asi 4 m a jsou na nich vyznačené horolezecké cesty [50].

5.1.2 Kulturně-historické a jiné turistické atraktivity

Mezi největší turistické atraktivity Královédvorská s celorepublikovým významem patří **ZOO Dvůr Králové** ve Dvoře Králové nad Labem. Tato zoologická zahrada je unikátním zařízením svého druhu. Náleží k nejvýznamnějším v Evropě a je díky počtu chovaných zvířat největší v ČR. Zahrada se specializuje na africké kopytníky a nosorožce dále na šelmy, primáty a ptáky. V létě je v provozu největší atrakce Safari, jehož část se prochází pěšky a část safaribusem. V ZOO je také galerie 77 originálních obrazů Zdeňka Buriana s výjevy pravěké krajiny a tvorů. Dokladem o významu ZOO na Královédvorská je fakt, že v posledních 10 letech se návštěvnost pohybovala průměrně kolem 0,5 mil. návštěvníků ročně [3].

Státní **zámek Kuks** je unikátní památkou přispívající k výrazné turistické návštěvnosti oblasti. Jedná se o barokní komplex budov ze 17. století. Původně lázně v místě minerálních léčivých pramenů nechal vystavět mecenáš umění hrabě František Antonín Špork. Celý areál je vystaven na obou březích Labe. Nejvýznamnější součástí výzdoby jsou Braunovy pískovcové sochy v nadživotní velikosti – 12 alegorií Ctností a Alegorií

Neřestí a sousoší náboženství [3]. Poblíž Kuksu cca 3 km na jihozápad v Novém lese nad Žirčí vznikl v letech 1723–1732 postupně jeden z nejvýznamnějších souborů barokního sochařství ve střední Evropě - lesní areál. Časem se pro něj podle jeho nejpopulárnější součásti vžil název **Betlém**. Zakladatelem byl také jako v případě Kuksu hrabě F. A. Špork, autorem pak sochař M. B. Braun (1684–1738). Plastiky byly vytesány do přírodních pískovcových skal, což jim kromě mimořádné působivosti zajišťuje i zvláštní postavení v kontextu evropského sochařství 18. století [43].

Přibližně 4 km od města Dvora Králové nad Labem mezi obcemi bílou Třemešnou a Nemojovem, proti proudu řeky Labe, je přehrada **Les Království**. Od roku 1964 je tato přehrada chráněna jako technická památka.(kap. 5.3.2).

Oblast je rovněž bohatá na významné osobnosti, které se zde narodily, působily zde nebo tento region navštívily a ten se posléze stal námětem mnoha jejich děl. Hrabě **F.A. Špork** nechal v místě minerálních pramenů vystavět na svou dobu přepychové lázně Kuks. Sochy pro lázeňský komplex tvořil významný sochař **Matyáš Bernard Braun**. Bílá Třemešná se stala útočištěm pro **J.A. Komenského**, kde začal psát jedno z jeho nejvýznamnějších děl „Velkou didaktiku“. Ve věži děkanského kostela ve Dvoře Králové nad Labem objevil **Václav Hanka** v roce 1817 rukopis, později nazývaný Rukopis královédvorský, který měl pocházet ze 13. století, ale zjistilo se, že je to padělek z 19. století. Po této osobnosti pojmenovali občané Dvora Králové nad Labem místní kulturní zařízení jako Hankův dům. Ve Dvoře Králové n.L. se narodil vynikající sochař **Otto Gutfreund**, např. autor pomníku „Babička s dětmi“ v Ratibořicích [3]

Dominantní královédvorské atraktivitu cestovního ruchu tvoří nedílnou složku ve zpracované nabídce lokalit sloužících k rekreaci u vody především k aktivitě koupání (kap. 5.7), které jsou součástí internetové prezentace (kap. 8). V každém případě jsou zmíněné turistické atraktivitu Královédvorská nedílnou součástí při propagaci jak rekreace u vody a sní spojených aktivit, tak i dalších forem rekreace.

Obr. 3: Atraktivita Královédvorská (čísla: 1, 4, 5, 7, 11)

Zdroj: [URL. 51]

5.2 Zapojení rekreace u vody do cestovního ruchu

Na území Královédvorská nepatří rekreace u vody vázaná na vodní plochy a toky k základní součásti nabídky cestovního ruchu. V rámci jedné z priorit cestovního ruchu na Královédvorská, usilování o rozšíření nabídky nových forem rekreace a trávení volného času, je třeba změnit tento stávající stav. Je nutné zhodnotit potenciál podmínek oblasti a navrhnout, představit možnosti k využití vodních ploch a toků pro cestovní ruch. Dále je důležité vytvořit pro návštěvníky, ale i pro místní občany ucelenou a přehlednou nabídku vhodných lokalit, jelikož zvláště v letních měsících výrazně roste poptávka po letní krátkodobé rekreaci u vody.[3] Za tímto účelem je důležitá propagační činnost, jde o to poskytovat zákazníkovi, turistovi na Královédvorská, pestrou a ucelenou nabídku informací ohledně produktů a jeho vlastnostech. V tomto případě o nabízených produktech a jeho vlastnostech spojených s rekreací u vody na Královédvorská. Nabídka může být uskutečněna např. prostřednictvím informačních center, propagačních tištěných materiálů jako jsou letáky, mapy a publikace nebo nejčastěji užívaným marketingovým nástrojem, jakožto nepostradatelným prostředkem propagace, prezentací na internetu [3] (kap. 8).

5.3 Potenciál přírodních podmínek k rekreaci u vody

Jedním z podstatným ukazatelů toho, zdali má oblast Královédvorská lokalizační předpoklady v cestovním ruchu uplatnit rekreaci u vody je potenciál přírodních podmínek. Přírodní podmínky ovlivňující využití oblasti pro účely rekreace vázané na vodní plochy a toky jsou především podmínky klimatické a hydrologické.

5.3.1 Klimatické podmínky

Klimatické podmínky jsou významným činitelem, který má schopnost výrazně regulovat využití území. Pro rozvoj cestovního ruchu a rekreace u vody je podstatná zejména teplota vzduchu. Především teplotní poměry výrazně ovlivňují podmínky letní rekreace v přírodě, výrazně pak možnosti pobytu u vody, ale i možnosti zimní rekreace a sportů [18], [15].

V rámci zkoumaných klimatických oblastí se na území Královédvorská vyskytují mírně teplé oblasti MT (viz. tab.1). Rozprostírají se po celém území Královédvorská, táhnou se přes Trutnovskou pahorkatinu a Kocleřovský hřbet dále na jih přes Královédvorskou kotlinu až na samotný jih Královédvorská [4].

Pro pobytovou letní rekreaci lze využít dny s průměrnou teplotou vyšší než 10 °C. Pro koupání jsou vhodné tzv. letní dny, kdy teplota vzduchu dosáhne 25 °C [18]. Vhodnost oblasti pro koupání, jak uvádí Kriš [9], se vyjadřuje průměrným počtem dní s teplotou $T_{max} = 25$ °C. Z tabulky 1 lze vyčíst, že na území Královédvorská se vyskytuje maximálně 160 dnů vhodných pro letní pobytovou rekreaci a maximálně 50 dnů vhodných pro koupání. Vhodnost oblasti pro koupání celé oblasti Královédvorská je charakterizována 35-ti dny vhodnými pro koupání.

Tab. 1: Dělení klimatických oblastí nacházejících se na území Královédvorka

Údaj	MT 10	Mt 9	MT 7	MT2	MT3
Počet letních dnů	40-50	40-50	30-40	20-30	20-30
Počet dnů s průměrnou teplotou 10°C a více	140-160	140-160	140-160	140-160	120-140
Počet mrazových dnů	110-160	110-160	110-160	110-130	130-160
Počet ledových dnů	30-40	30-40	40-50	40-50	40-50
Průměrná teplota v lednu	-2 - -3	-3 - -4	-2 - -3	-3 - -4	-3 - -4
Průměrná teplota v červenci	17-18	17-18	16-17	16-17	16-17
Průměrná teplota v dubnu	7-8	6-7	6-7	6-7	6-7
Průměrná teplota v říjnu	7-8	7-8	7-8	6-7	6-7
Průměrný počet dnů se srážkami 1mm a více	100-120	100-120	100-120	120-130	100-120
Srážkový úhrn ve vegetačním období	400-450	400-450	400-450	450-500	350-450
Srážkový úhrn v zimním období		250-300	250-300	250-300	250-300
Počet dnů se sněhovou pokrývkou	50-60	60-80	60-80	80-100	60-100
Počet dnů zamračených	120-150	120-150	120-150	150-160	120-150
Počet dnů jasných	40-50	40-50	40-50	40-50	40-50

Zdroj: [4]

5.3.2 Hydrologická charakteristika

Vodní plochy a vodní toky přispívají k atraktivnosti území. S vodním prostředím spojované rekreační aktivity (kap. 5.4.1) jako je koupání, vodní turistika a rybaření, ale i pěší turistika atd. patřily vždy do popředí rekreačních zájmů [18], [15]. Pokud je prostředí bohaté na vodní plochy a toky tak v sounáležitosti se zlepšováním jakosti vod povodí Labe se můžeme domnívat, že poptávka po rekreaci spojenou s aktivitami u vodních toků a ploch bude narůstat.

- **Řeka Labe**

Celé území Královédvorka patří do povodí Labe a do úmoří Severního moře. Královédvorko leží na rozhraní středního a horního Polabí.

Podle klimaticko-hydrologické klasifikace řek patří stejně jako všechny ostatní české řeky k tzv. střeoevropskému (oderskému) typu, vyznačující se průtokovým maximem na jaře v době tání sněhu a minimálním průtokem v létě v době nejvyššího výparu [46].

Labe pramení v Krkonoších na Labské louce ve výšce 1384 m.n.m. Hranice Čech opouští po toku dlouhém 364 km u Hřenska ve výši 112 m.n.m. Na území Královédvorka vstupuje Labe u Debrného ve výši 321 m.n.m. a po toku dlouhém přibližně 23 km opouští Královédvorko a u Kuksu ve výšce 260 m.n.m. [11]. (Tab. 2)

Tab. 2: Průběh toku Labe na území Královédvorská

Místo	m n.m.	Km
Debrné	321	0
Verdek	292	8,5
Dvůr Králové n.L.	284	12
Žireč	277	19
Kuks	260	23

Zdroj: [11]

Labe dělí území Královédvorská téměř na dvě shodné části. Na Labi leží též správní město a nejvýznamnější centrum Královédvorská Dvůr Králové nad Labem.

- **Přítoky Labe**

Na Královédvorská má Labe své četné přítoky v podobě potoků. Některé jsou často vsutku malebné.

Pravostranné přítoky Labe:

Prvním přítokem Labe na Královédvorská je z pravé strany Bradlecký potok a potok Liščí. Dále pak Uhelný potok. Větší potok Borovnický pramení v mokřinách SZ od obce Borovnice [11]. Délka toku je asi 9 km. Potok na svém toku mezi Borovičkou a Mostkem přijímá několik přítoků. V Mostku přijímá Borovnický potok vody dvou potoků vznikajících JZ od Mostku v okolí tzv. Mosteckých lázní.

Brusnický potok vzniká na severních svazích Prostředního kopce [11], protéká po celé délce obcemi Horní a Dolní Brusnice. Ústí do Labe v malebném zálivu přehradního jezera přehrady Les Království. Potok nepřibírá na svém toku dlouhém cca 8 km větších přítoků.

Filířovický potok vzniká v Lukách mezi Novými Lesy a Filířovicemi. Protéká údolíčkem v Borovičkách, kde napájí nedávno vzniklý rybník a po toku asi 1,5 km se vlévá do Labe v zákrutu před opukovou stěnou.

Netřeba pramení v lesních mokřinách u Bílé Třemešné. Protéká touto obcí a napájí rybník na Dubině a u Nových lesů. Dále teče až do ZOO Dvůr Králové a protéká jeho částí Safari. Zde napájí soustavu rybníků, které jsou vyhlášeny hojností ryb ovšem pouze pro účely krmení ptactva jako jsou volavky, pelikáni atd. Po toku dlouhém asi 8 km ústí do Labe. Na svém toku přibírá Netřeba jen několik slabých přítoků. Netřeba také v minulosti sloužila jako zdroj vody pro Tyršovo koupaliště ve Dvoře Králové nad Labem.

Lipnický potok vzniká západně od Lipnice [11] a přibírá několik pramenů ze Zálezského kopce. Svoji vodou napájí potok chovný rybník v DK n.L. u školy 5. května patřící MO(místní rybářské organizaci) DK n.L. Do Labe ústí v Žirči, kde stéká do Labe také potok Žírečský.

Trotina má několik pramenů ve stejnojmenné obci, které napájejí i požární nádrž využívanou pro koupání. Teče odtud k JV, protéká Bílými Poličany, Lanžovem, kde napájí víceúčelovou vodní nádrž ve sportovním areálu, Sedlcem a Velkým Vřešřovem. u této obce opouští ve výšce 260 m n.m. Královédvorskou po toku dlouhém asi 13 km. Na katastru Velkého Vřešřova napájí odkloněným kanálem od původního koryta rybník využívaný k rekreaci u vody a prostřednictvím něj také přibírá přítok Manětický potok. Z levé strany přijímá Trotina na Královédvorskou ještě Zábřezský potok pramenící v Řečici, v jehož vodách mimo jiné rovněž napájejících víceúčelovou vodní nádrž využívanou ke koupání v Zábřeží (kap. 5.7.2), můžeme narazit na raka říčního, který je vázán jen na neznečištěné vodní prostředí. Druhým pramenem je studánka v lese Žďár, potok Zátlucký vytékající ze stejnojmenného rybníka a protékající obcí Doubravice, dále je to přítok Hustřířanka pramenící v krásném prostředí ve skalách SZ od obce Dubenec a ústící do Trotiny, už mimo území Královédvorskou u Račic. Na svém toku přibírá několik menších přítoků.

Třebihošťský potok pramení severně od Třebihoště, protéká obcí a Královédvorskou opouští u Úhlejova. Tam se spojuje s Úhlejevským potokem, který také pramení na Královédvorskou na jižním svahu Zvičiny, u Brodku se oba potoky spojují s Chroustovským potokem a vzniklý tok pak ústí do říčky Bystřice u Miletína [11].

Levostranné přítoky Labe:

Černý potok pramení na J svazích Závory slučícího kamene a do Labe ústí mezi Nemojovem a Debrným. V lesích nad Nemojovem pramení potok, který před ústím do přehrady Les Království při vydatnějších srážkách nebo tání sněhu vytváří ve stráni vodopád. Z jižního svahu Království mezi Podhájí a Verdekem a Dvorem Králové n.L. stéká do Labe několik nevýznamných, většinou periodických potůčků.

Hartský potok, jehož povodí tvoří na sever od města DK n.L: plošina „Království“, která se mírně svažuje k jihu. Na této plošině jsou vesnice Koclěřov, Huntířov, Záboří. Pramení zde tři potoky, které se vlévají do potoka Hartského, který pramení východně od kopce Větrník [11]. Přítokem z pravé strany je Koclěřovský potok.

Zábořský potok je přítokem levým. Kocleřovský a Zábořský potok se stékají v blízkosti mostu silniční křižovatky Dvůr Králové n.L. – Huntířov – Komárov. Tok Hartského potoka je od tohoto soutoku značně regulován množstvím přepadů a regulačními zdmi, jelikož jeho vody příčinou prudkého spádu a jarního tání sněhu často demolovali obydlí v DK.n.L. Do Labe se vlévá na Hrubých lukách.

Kocbeřský potok vzniká v lesích u Nového Záboří, protéká lesy kolem Jánské studánky, JV směrem protéká Kocbeří k Choustníkovu Hradišti. Napájí dva rybníky u osady Grunt. Dále pak protéká Choustníkovým Hradištěm, v němž přijímá Hradišťský potok, který pramení v lesích Z od Nového Kohoutova a napájí Rábišský rybník a teče jižním směrem přes Ferdinandov do Choustníkova Hradiště. Pod ním napájí Stachův a Ježkův rybník a následně ústí do Labe mezi Žirčí a Stanovicemi.

Drahyně pramení v lesích severně od Nového Kohoutova. Protéká JV směrem Kohoutovem a Kladrubami až k okraji Vlčkovic, kde se otáčí k západu. Poté protéká Vlčkovicemi a ústí do Labe mezi Žirčí a Stanovicemi. Na svém toku o délce asi 14 km Drahyně přijímá několik menších přítoků.

- **Vodní plochy**

Na území Královédvorská se nachází umělé vodní útvary povrchových vod. Sem patří umělé vodní nádrže, které se dělí na malé a velké. Na zkoumaném území jsou zastoupeny, až na výjimku, malé umělé vodní nádrže. K těmto patří nádrže s objemem nejvýše 2 mil. m³, hloubkou nejvýše 9 m a stoletým průtokem v profilu hráze nejvýše 60 m³/s, sloužící pro různé vodohospodářské účely [37]. Na Královédvorskú jsou zastoupeny především uměle vytvořenými rybníky a požárními nádržemi.

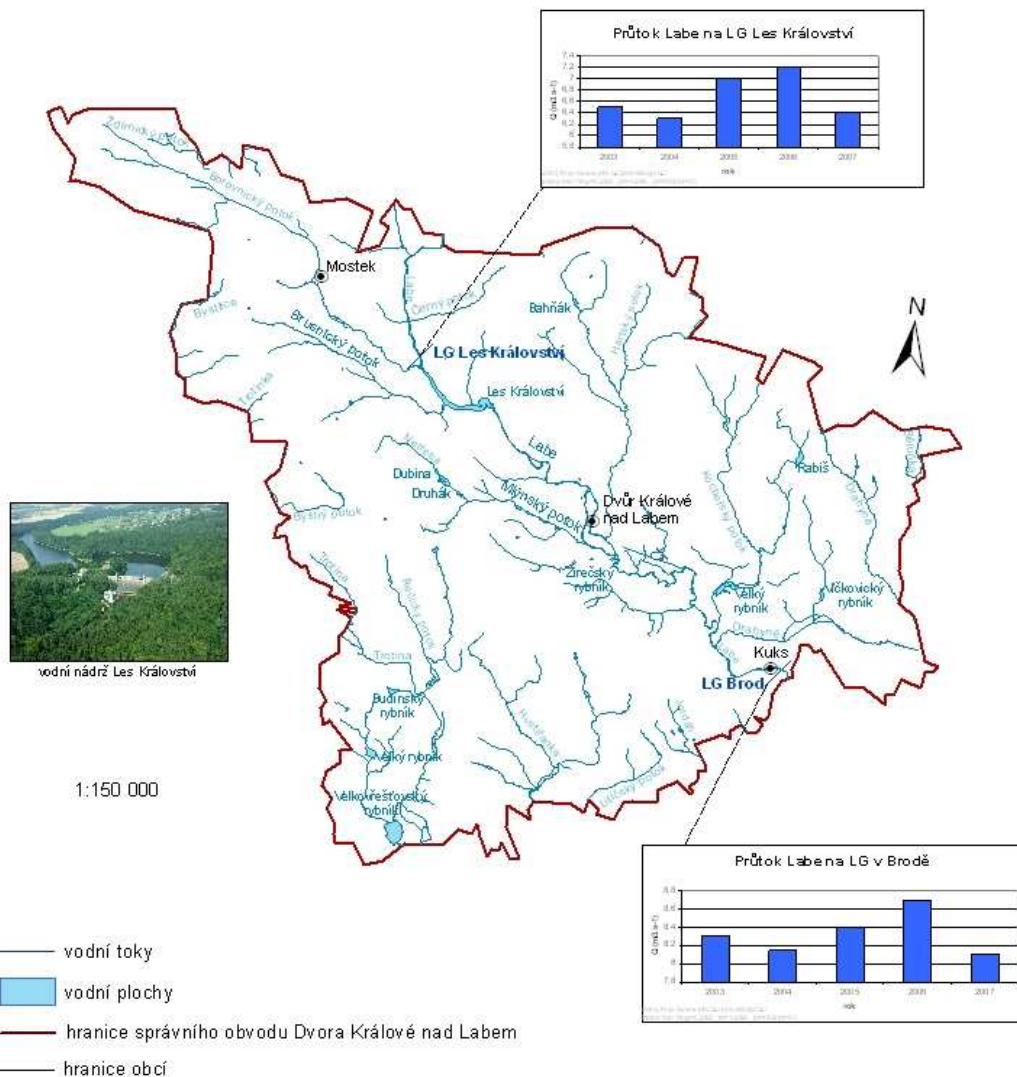
Dominantu vodních ploch tvoří přehrada mezi obcemi Bílá Třemešná a Nemojov. Nazývá se Les Království a byla vystavěna na Labi v počátku 20. století za účelem zadržení přívalových vod z Krkonoš.[4]

Dnešní počet rybníků je jen zlomkem, který se dochoval z minulosti. V současné době můžeme najít na Královédvorskú například rybníky jako je Vřešťovský rybník. O rozloze 26 ha je největším rybníkem na Královédvorskú. Leží v nejjižnějším výběžku Královédvorská na katastru obce Velký Vřešťov. Napájí ho potoky Trotina a Manětický. Je využíván k rekreačním účelům především k rybolovu a koupání. Výrazný estetický dojem vytváří soustava rybníků na SZ od Dehtovského vrchu. Dominantní je Zátlucký rybník, jenž

se stal místem působiště vodníka z Erbenovy Kytice [11], nad ním jsou další tři rybníky vytvořené k přispění dobré pohody pro návštěvníky městských lesů, za tímto účelem na jednom z nich tryská fontána a na břehu je vystavěn altán s ohništěm. Rybník Dubina se nachází na východ od obce Bílá Třemešná v malebném prostředí obklopeném lesy. Kolem je výstavba rekreačních chat. Dalšími rybníky jsou např. Bahňák, Rábiš či Vlčkovický rybník. Přímo ve Dvoře Králové nad Labem jsou např. rybníky: Podhartský, chovný rybník u 5. května, Sedláček [11].

Nejvýznamnější vodní nádrž na Královédvorskú je již zmiňovaná vodní nádrž Les Království, také nazývaná Tešnovská přehrada. Podnětem k výstavbě byla katastrofální povodeň v roce 1897. Přehrada byla vystavěna v letech 1910–1919 za účelem zadržování vodních přívalů z Krkonoš. Je jednou z nejstarších přehrad v Čechách. Hráz je vybudována z pískovcových kvádrů. Plocha nádrže je 56,8 ha ,začíná pod Debrným a je cca 6 km dlouhá. Pod hrází přehrady je hydroelektrárna. Donedávna byly vody přehrady silně znečištěny odpady z papírny v Hostinném. Dnes již stojí pod papírnou v Hostinném čistička odpadních vod, což má vliv na čistotu vody v přehradě i pod přehradní hrází dále po směru toku Labe. Vodní nádrž je využívána víceúčelově jako ochrana před povodněmi, dále pak k zlepšení průtoků a získávání energie. Vody a okolí nádrže jsou též využívány k rekreačním aktivitám zejména pak k sportovnímu rybolovu [37].

HYDROLOGICKÁ MAPA KRÁLOVÉDVORSKO

Obr. 4: Hydrologická mapa Královédvorská
 Autor: (Miroslav Přichystal)

5.4 Potenciál vodních ploch a toků k rekreačním aktivitám

Rekreace u vody v oblasti využívající příznivého potenciálu přírodních podmínek (dostatek vodních ploch a toků, vhodné klimatické podmínky) skýtá předpoklad pro mnohé možnosti aktivit, kterým se člověk v takovém prostředí může věnovat. Důležité je si uvědomit, že mezi rekreační aktivity vázané na vodní prostředí nepatří jen koupání, ale i další možnosti jak aktivně trávit čas [2].

5.4.1 Komplex rekreačních aktivit vázaných na vodní plochy a toky

Představení komplexu rekreačních aktivit vázaných na vodní plochy a toky je důležitým prvkem, který může rozhodovat o tom zda je oblast z pohledu rekreace u vody pro občana atraktivní či nikoliv [2].

- *aktivity vyžadující přímý styk s vodou: koupání, plavání, windsurfing, vodní lyžování atd.*
- *aktivity vyžadující částečný styk s vodou: vodní turistika, sportovní sjíždění toků, jachting atd.*
- *aktivity vyžadující nepřímý styk s vodou: bruslení, jízda na motorových člunech atd.*
- *aktivity u vody, využívající mikroklima vodní plochy (toku) a její scenérie: rybaření, pobyt u vody spojený se sluněním a hrami, pěší turistika a cykloturistika podél vodních toků a nádrží atd.*

Většinu výše uvedených rekreačních aktivit je na základě přírodních podmínek možné na Královédvorskú provozovat, nebo pro ně má oblast alespoň určitý potenciál. Lokality, které mají potenciál k provozování rekreačních aktivit vázaných na vodní plochy a toky, je třeba lokalizovat, představit a zhodnotit u nich konkrétnější podmínky pro rozvoj cestovního ruchu. Jako možné oblasti k provozování rekreačních aktivit vázaných na vodní plochy a toky slouží na území Královédvorská zejména koupaliště, řeka Labe, rybníky a víceúčelové nádrže.

5.5 Podmínky pro rozvoj rekreačních aktivit na Labi

Řeka a menší vodní toky mohou být a částečně jsou využívány k řadě aktivit spojených s rekreací u vody. Na možnosti rekreačního využití řeky pro účely rozvoje nabídky cestovního ruchu je třeba se zaměřit a upozornit na ně. Potenciál řeky spočívající

v rekreačních aktivitách, které by návštěvník mohl provozovat, je nutno analyzovat a výsledný soubor aktivit předložit jako produkt nabídky cestovního ruchu. Pro tyto účely byla použita např. metoda terénního průzkumu zájmového území, rozhovory s institucemi apod.

5.5.1 Vodní turistika

Jednou z hlavních atraktivit na řece Labi by se mohla stát vodní turistika. Na Královédvorskú má poměrně vhodné podmínky pouze na Labi. Využívání Labe pro vodní turistiku je však omezeno příznivými vodními stavy. Vzhledem k jeho nízkému a rozkolísanému průtoku je třeba využívat zejména jarního tání sněhu, případně vypouštění vodní nádrže Les Království (Tešnovská přehrada). Na základě konzultace s povodím Labe není možné vzhledem k zadržovací kapacitě nádrže, zvětšovat průtok potřebný k splavnosti řeky na potřebných $8 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ pouze pro potřeby vodní turistiky. Ovšem důležitý je fakt, že průměrný roční průtok pod přehradou Les Království činí $8,31 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ [35].

Pod městem Dvůr Králové nad Labem nebývá dle výpovědí instruktorů z půjčovny lodí Metuje problém se splavností. Velkým negativem v rozvoji aktivity vodní turistiky na řece Labi je rovněž absence, jak obchodu s vodáckým zbožím, tak i půjčovny lodí na území Královédvorská. Jediná možnost jak si půjčit loď je prostřednictvím cestovních kanceláří zabývajících se vodní turistikou, které ovšem nesídlí v žádné obci Královédvorská. Z toho vyplývá, že služby pro vodní turisty jsou na území značně omezené a jejich dostupnost dosti problematická. Naopak pozitivní je fakt, že řeka nabízí zajímavé přírodní scenérie a poměrně čistou vodu. Na základě konzultace s půjčovnou lodí Metuje z Nového Města nad Metují bylo prostřednictvím jejich služeb na Labe v roce 2007 vypraveno přibližně 50 turistů. Sjížděný byl úsek Dvůr Králové nad Labem–Kuks (popř. Jaroměř).

Obr. 5: Vodní turisté na řece Labi přijíždějí k hostinci ve Stanovicích (foto: archiv autora)

- **Profil Labe k potřebám vodní turistiky**

Labe je sjízdné již od přehrady u Špindlerova Mlýna. Tato úvodní část je velmi náročná a je závislá na aktuálním vypouštění vody z přehrady. Obtížnost klesá až pod městem Vrchlabím, ale i zde jsou nebezpečné úseky díky úzkému a často zarostlému řečišti. Od Hostinného a především od Dvora Králové je Labe sjízdné většinou celoročně.

Tab. 3: Rozdělení vodáckých úseků na Labi a jejich obtížnost

Úsek	Říční km	Obtížnost	
Horní	přehrada Labská–Na Kukačce	249.0 - 244.5	WW III (IV)
	Na Kukačce–konec Labské soutěsky	244.5 - 242.0	WW IV (V)
	konec Labské soutěsky–Podhůří	242.0 - 230.0	WW II-III (V)
	Podhůří–Hostinné	230.0 - 221.5	WW II-III
Střední	Hostinné–Debrné	221.5 - 213.5	ZW
Dolní	Hráz přehrada Les Království–hranice	213.5 – 0 – 109.3	ZW

Zdroj: [URL. 45]

Vysvětlivky k Tab.3 dle Štěporka [12]: WW III (IV) – stojatá, klidná, mírně proudící; WW II – mírně těžká; WW III – těžká; WW IV – velmi těžká; WW V – vysoce těžká

Na území Královédvorská je možné sjíždět Labe od Debrného, tedy popř. pokračovat z Hostinného přes Debrné, až k přehradě Les Království. Přehrada je sevřena strmými lesnatými svahy s několika zátočinami. Na lodi se nedá dojet až k hrázi z důvodu bezpečnostní zóny. Pokud se na Les Království vodní turisté vypraví musí počítat s tím, že

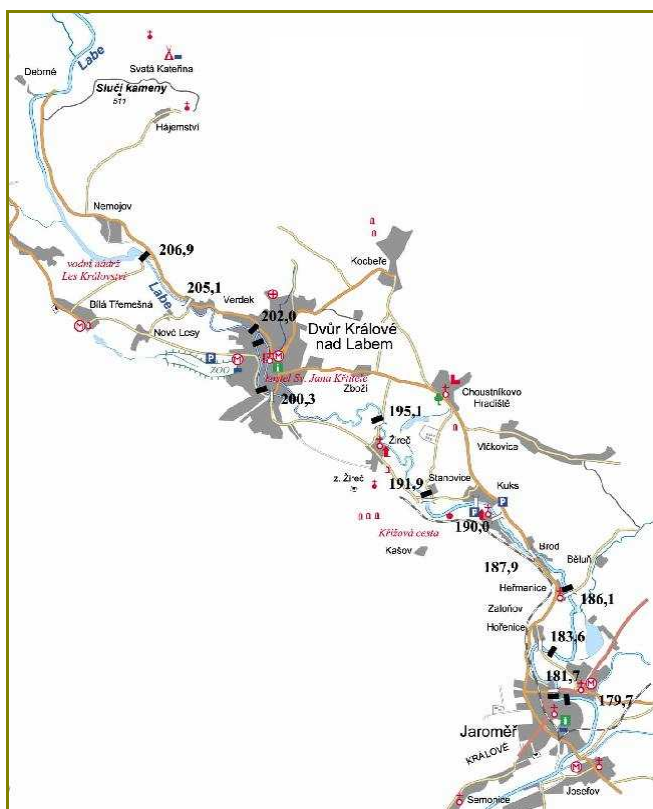
je nutné plavidlo přenést cca 1 km k silnici na hrázi. Tam je možné loď naložit a přesunout se podél toku do Verdeka (okrajová část města Dvůr Králové nad Labem), kde je opět možnost pohodlného nalodění. Také lze plavidlo přenést obtížně schůdnou cestou pod hráz a nalodit se pod ní. Úsek od přehradní nádrže Les Království do Dvora Králové nad Labem je velmi atraktivní. Podmínkou je ovšem průtok $8\text{m}^3/\text{s}^1$ pod přehradní nádrží, který zaručuje sjízdnost úseku (informace aktuálním průtokem jsou k dispozici na stránkách povodí Labe: (<http://www.pla.cz/portal/sap/cz/index.htm>)). Od přehrady se přibližně 6 km jede v hlubokém údolí, které se postupně otevírá. Řeka teče svižně, až se na kraji města zbrzdí na prvním jezu u Pušova splavu. Zde se musí loď přenést. V minulosti zde vodáci využívali dřevěnou „šlajnu“, která již neslouží. Pod jezem následují vysoké regulační zdi a v nich jsou dva kolmé stupně. Při zvětšeném průtoku mohou být nebezpečné. Před prvním stupněm na pravé straně nalezneme schody, po kterých se dá vystoupat z toku regulovaného 2–3 metry vysokými zdmi na břeh. Pak je nutno přenést loď podél nábřeží, až pod druhý stupeň, což je zhruba 700 m. Ve vzdálenosti přibližně 500 m od prvního stupně je ZOO Dvůr Králové. Pravděpodobně nejvýhodnějším místem pro vodní turistiku je vzhledem k potížím spojeným s přenášením jezů a stupňů pod Dvorem Králové nad Labem.

Trasa od Dvora Králové nad Labem nabízí celoročně dostatek vody, v nivní krajině lze najít krásná opuštěná místa a rychlý proud. Jak uvádí na svých stránkách půjčovna lodí Metuje [39] jezdí se obvykle jednodenní plavba končící v Jaroměři, nicméně je možné pokračovat i dále po Labi směrem na Hradec Králové a Pardubice.

Od Dvora Králové n.L. je koryto široké kolem 8–10 m, řeka teče v mírně peřejnatých místech s častými zákruty mezi loukami a lesy. Celý tok je lemován stromy, kde hnízdí zajímavé druhy ptactva (např. ledňáček). Nesjízdný jez v Žirči přerušuje souvislou plavbu, ovšem jeho přenášení není obtížné. Řeka nadále místy vytváří menší peřeje, romantická zákoutí, plavba mimo civilizaci trvá až po jez ve Stanovicích. Hned u jezu se nachází Šporkův mlýn, který je nově rekonstruován. Majitel objekt zrekonstruoval jako hostinec s možností ubytování a venkovním posezením přímo u vody. Vodní turisté, kteří chtějí obejít jez, musí přenést loď přes toto posezení. Prostředí vyzývá k tomu, aby se zde turista občerstvil, popřípadě ubytoval. Pod Mlýnem se Labe zařezává do hlubšího lesnatého údolí, kde opět teče poměrně rychlým proudem až do Kuksu.

V Kuksu je možné pokračovat dál po řece nebo vystoupit a zvolit buď prohlídku zámku Kuks (kap. 5.1.2) vzdáleného na dohled cca 200 m nebo zamířit do hospody (U Prd'oly) opět v blízkosti břehu řeky. Příhodné místo k vylodění v Kuksu je pro přijíždějící vodní turisty po pravé straně, před mostem na prostorné louce.

Pod Kuksem řeka opouští území Královédvorská a je pro jízdu atraktivní, až do Brodu. Odtud se začíná spád řeky díky přicházejícím jezům zmenšovat. Místa, kde voda příliš neteče jsou již delší a úsek do Jaroměře je ovlivněn dalšími jezy, které se musí přenášet [39].

Obr. 6: Profil Labe pro potřeby vodní turistiky na Královédvorská
Zdroj: [URL. 29]

Ubytovací služby pro vodní turisty

V bezprostřední blízkosti řeky se nachází poměrně málo ubytovacích zařízení. Ubytování přímo u řeky se naskýtá jako první na území Královédvorská ve Dvoře Králové nad Labem hned u řeky v budově internátu. Dále ubytování v pokojích, ale i možnost stanování nabízí majitelem nedávno zrestaurovaný hostinec Šporkův mlýn na levém břehu řeky před jezem v obci Stanovice. Je nutné podotknout, že ani jedno z těchto zařízení není přímo určeno k ubytování vodních turistů. Možnosti kempování v oficiálních tábořištích neexistují. Je zde pouze možnost táboření na soukromých pozemcích nebo pokud je malý

počet turistů, tak krátkodobé táboření na břehu řeky, kde však není k dispozici žádné sociální zařízení. Samozřejmě je možné ubytovat se v penzionech hotelích či jiných ubytovacích zařízeních v přilehlých obcích, nicméně ne v bezprostřední blízkosti břehu řeky.

Stravovací služby pro vodní turisty

V blízkosti řeky je penzion Šporkův Mlýn v obci Stanovice, kde je možné se občerstvit v hostinci nebo na jeho zahradě přímo na břehu řeky, a hostinec u Prd'oly v Kuksu, taktéž ležící přímo u říčního toku. Pro vodní turisty, po celé délce Labe na Královédvorskú chybí občerstvení ve stánku nebo v podobném zařízení na břehu řeky. Turisté si pro potraviny musí dojít do města či menších obcí, nebo si vozit dostatek potravin s sebou v lodi.

5.5.2 Koupání v Labi

Koupání ve vodách Labe má dlouhou tradici. Pro obyvatelstvo po jeho březích bylo naprosto samozřejmým druhem zábavy, až do poloviny 20.století. Následovala tragédie vlivem rozmachu průmyslového a technického pokroku a Labe se stalo nejšpinavější řekou evropského kontinentu. Vlivem toho bylo ještě počátkem devadesátých let nemyslitelné se v Labi koupat. Ovšem po roce 1989 byla přijata opatření proti znečišťování Labe, především vznik a intenzifikace stávajících čistíren odpadních vod (na území České republiky několik desítek). Na základech těchto opatření se jakost vody v řece se výrazně zlepšila a na mnoha místech je opět možné se v Labi koupat [55].

Možnosti koupání v řece Labi se dají považovat za příznivé. Díky vybudované čistírně odpadních vod pod papírnou v Hostinném a také pod Dvorem Králové nad Labem je voda v Labi na Královédvorskú několik let poměrně čistá. Pokleslo hlavně organické znečištění vody, bakteriální znečištění, snížil se obsah nutrientů a daří se omezovat také znečištění specifickými organickými látkami se škodlivými účinky. Podle základní klasifikace uváděné má v současné době Labe prakticky v celé své délce jakost vody na rozmezí II. až III. třídy. Za vhodné ke koupání je možno považovat vodní toky s vodou I. a II. třídy jakosti. Voda s III. třídou jakosti je méně vhodná a vody IV. a V. třídy jakosti lze už hodnotit jako nevhodné ke koupání [36]. To tedy znamená, že na Královédvorskú je voda v Labi vhodná ke koupání, jelikož oblasti se stupněm jakosti vody III. třídy se nacházejí níže po proudu, na dolním toku Labe.

❖ **Klasifikace jakosti povrchových vod do 5 tříd (jakost vody v Labi jako podklad k provozování aktivit) dle Povodí Labe [36] :**

- *I neznečištěná voda*
- *II mírně znečištěná voda*
- *III znečištěná voda*
- *IV silně znečištěná voda*
- *V velmi silně znečištěná voda*

Místa ke koupání

Přestože voda v řece je tedy poměrně vhodná pro koupání, místa jako plovárny na řece na území Královédvorská nenajdeme. Místa, které jsou v povědomí občanů známá a využívaná právě ke koupání, jsou lokalizována v obci Verdek při pravotočivém sjezdu ze silnice Nemojov – Dvůr Králové nad Labem nad místním jezem a ve Dvoře Králové nad Labem u loděnice vodáckého klubu Dvora Králové nad Labem u Pušova splavu. Zde jsou vybudovány schůdky a molo pro lehčí přístup vodáků s loděmi k vodě. Jsou také často využívány jako vhodný přístup do vody pro plavce. Konají se zde sportovní akce jako zimní a jarní koupání v Labi nebo závody v zimním plavání.

Nedaleko proti proudu řeky jsou na levém břehu chatky jejichž majitelé si vytvořili přístupy do vody Labe v podobě malých mol či schůdků. Další pěkná místa pro koupání najdeme jak proti tak po proudu řeky směrem od Dvora Králové nad Labem. Proti proudu najdeme pěkná a příhodná místa, zejména pod osadou Borovičky (obr. 7), kde za mohutným zákrutem najdeme násep z kamenito-písčitých usazenin a naproti němu impozantní opukovou stěnu spadající přímo do řeky. Ještě dále proti proudu narazíme na již zmiňovanou obec Verdek. Tam je vhodné a atraktivní místo nad jezem (zejména díky malebnému dřevěnému mostu a obnaženým pískovcovým stěnám spadajícím do řeky). Rovněž po proudu řeky najdeme pěkná klidná místa k vykoupání např. nad jezem u obce Žireč. Úsek v němž řeka protéká oblastí Dvora Králové nad Labem, kde jsou vysoké regulační zdi, rušná dopravní komunikace, není optimální pro rekreační aktivitu koupání.

Obr. 7: Koupání v řece Labi při zákrutu pod osadou Borovičky (foto: archiv autora)

Koupání v řece má tedy na Královédvorskú určitou tradici, nicméně není zde vybudovaná oficiální pláž jako je tomu u jiných měst ležících dále po proudu řeky např. Hradec Králové (v roce 2007 nebyl zahájen provoz). V územním plánu Dvora Králové nad Labem [13] rovněž chybí na březích Labe rekreační plochy, na kterých by eventuálně mohla vzniknout pláž s další infrastrukturou. Nicméně i bez oficiální pláže je ve Dvoře Králové nad Labem a v okolí koupání se v řece podporováno aktivně. Město Dvůr Králové nad Labem se stalo v roce 2005 díky aktivnímu přístupu organizace vodní záchranné služby působilé Evropského dne koupání v řekách „Big Jump“ [17], jejímž cílem v tomto projektu je předvést sounáležitost lidí s řekami a podpořit tak úsilí o zlepšení kvality vod v evropských řekách.

Koupání v Labi na Královédvorskú je atraktivita místního významu a nedá se počítat s jejím výraznějším přínosem pro cestovní ruch.

5.5.3 Sportovní rybolov na Labi

Velmi vyhledávanou rekreační aktivitou využívající vodních toků, ale i ploch nejen na Královédvorskú je sportovní rybolov. Český rybářský svaz patří k největším zájmovým sdružením v České republice a čítá okolo 300 000 členů [49]. Vzhledem k jeho činnosti jako je zarybnění rybářských revírů navštěvuje Českou republiku přibližně několik desítek tisíc zahraničních turistů. Sportovní rybolov ve volných tekoucích vodách na Královédvorskú je organizován Českým rybářským svazem MO (místní organizací) Dvůr Králové nad Labem.

- **Rybářské revíry**

K potřebám sportovního rybolovu jsou stanovená a vymezená místa tzv. revíry (viz Příloha 2), kde je možné tuto rekreační aktivitu provozovat. Na zkoumaném území se nachází několik zajímavých svazových rybářských revírů zahrnující tekoucí vody. Soukromé revíry se zde nevyskytují [5].

Významným rybářským revírem na Královédvorskú je především řeka Labe. Rybářsky atraktivní jsou také vodní plochy např. Les Království ležící na Labi. Revíry jsou rozděleny podle charakteru toku na mimopstruhové a pstruhové. Na všech mimopstruhových revírech platí jedna mimopstruhová povolenka a na všech pstruhových revírech jedna pstruhová povolenka. Na mimopstruhových revírech se loví převážně kapr, cejn a dravé ryby – hlavně candát a štika. Na říčních revírech k těmto úlovkům přibývají typicky říční druhy ryb jako jsou parma, tloušť, podoustev či bolen. V potocích a na horních tocích Labe, kde je větší spád najdeme pstruhové revíry s hojným zastoupením lososovitých druhů ryb – pstruh obecný, pstruh duhový, lipan podhorní a siven americký. S úhořem se můžeme setkat ve všech typech vodního prostředí [1].

Labe od Debrného po počátek vzdutí přehradou Les Království je vymezeno pro sportovní rybolov jako pstruhové pásmo. Od počátku vzdutí a tedy snížením proudu a spádu toku přechází pstruhové pásmo do mimopstruhového končící hrází přehrady. Rychleji tekoucí charakter toku pod přehradou až k Pušovu splavu ve Dvoře Králové n.L. dává opět možnost pstruhovému rybolovu. Směrem po proudu řeky dále nabývá řeka typického nížinného charakteru a tedy i zastoupení ryb se mění a jedná se o mimopstruhové pásmo [5].

- **Podmínky rybolovu**

Při sportovním rybolovu ve volných vodách je nutné dodržovat určité stanovené podmínky. Vedle míst určených k rybolovu je důležité představit, kdo je oprávněn k rybolovu a za jakých podmínek.

Základní podmínkou rybolovu je dodržování rybářského řádu. K rybolovu na sdružených revírech Východočeského územního svazu opravňují územní povolenky. Rybář musí mít k rybolovu na východočeských revírech kromě povolenky též rybářský lístek a musí být členem některé místní organizace Českého rybářského svazu. Na vybraných revírech je zajištěna platnost celosvazových a celorepublikových povolenek.

Pro výkon rybářského práva je pro rybáře závazný popis revírů pro příslušný rok s vyznačením platnosti povolenek. Pro cizí státní příslušníky jsou vydávány povolenky pro cizince s dobou platnosti 1 den, týden, měsíc a rok. Povolenka je platná s cestovním pasem a státním rybářským lístkem. Povolenky pro cizince vydává Východočeský územní svaz a některé vybrané místní organizace. Osvědčení o složení zkoušek vydává místní organizace Českého rybářského svazu po úspěšném složení zkoušek novému rybáři. Na základě tohoto potvrzení může být teprve vydán první rybářský lístek příslušným úřadem v místě bydliště [1]. Místo, kde vyřídit potřebné formality k získání lístku či povolenky (pro účastníky cestovního ruchu je možno připravit jednodenní nebo týdenní hostovské povolenky), je budova MO rybářského svazu Dvůr Králové nad Labem nebo v obchodě s rybářskými potřebami v Štefáníkově ulici či v kempu u rybníka Velký Vřešťov.

5.5.4 Potenciál přehradní nádrže Les Království

Přehradní nádrž ležící na Labi je popisována v jedné z předcházejících kapitol (kap. 5.3.2). Obyvatelstvem je využívána k rekreaci, i když to není její oficiální funkce.

Potenciál přehradní nádrže spočívá v tom, že turisté jí jezdí obdivovat jako jedinečnou technickou památku, také je oblíbenou lokalitou spojovanou se sportovním rybolovem (kap. 5.5.3). Podél přehrady vedou rovněž cyklistické a turistické stezky [6]. Všechny jmenované aktivity využívají mikroklima a scenérie přehradní nádrže. Břehy nádrže Les Království kopíruje zelená turistická stezka, která je dobře sjízdná i pro cyklisty. Nad přehradou vede cyklostezka č. 24, z níž se dá na mnoha místech sjet přímo k vodě a obdivovat tak jedinečné prostředí vodní plochy zanořené mezi svahy obrostlé smíšenými a jehličnatými lesy.

Díky výraznému zlepšení jakosti vody v Labi je i voda v nádrži Les Království čistší. Na jejím břehu na vymezených místech je v letních měsících rozbíjen skautský tábor. Oddíl vodních skatů Dvora Králové nad Labem táboří na tzv. „Krédu“ při pravém břehu přehrady (cca 3 km od hráze). Účastníci táborů se plaví na kánoích a v přehradě se koupou. Pod vlivem zlepšené jakosti vody by se mohla u nádrže ujmout rekreace u vody vázaná na aktivitu koupání. Hlavním problémem jsou finanční prostředky na vybudování rekreační infrastruktury a majetkové vztahy k pozemkům přiléhajících k nádrži. Na pozemku, který je v majetku obce Bílá Třemešná by dle starosty této obce mohlo být vybudováno

rekreační zařízení, ovšem takové vize jsou podle něj z pohledu investic obce v daleké budoucnosti. Možností by bylo pronajmout pozemky obce soukromému subjektu, který by investoval do infrastruktury. Ovšem taková to spolupráce dosud chybí.

Prioritami v cestovním ruchu zůstává propagace objektu hráze jako technické památky, propagace rybolovu, turistický cest, cyklistických tras ležících v blízkosti či přímo lemujících břehy přehradní nádrže.

Akce, která přispívá k návštěvnosti je slaňování přehrady. Každoročně je pořádána záchrannou vodní službou ze Dvora Králové nad Labem a mohou se jí zúčastnit nejen záchranáři, ale i veřejnost.

5.5.5 Zhodnocení rekreačních aktivit na Labi

Vzhledem k představeným podmínkám rekreačních aktivit na řece Labi se jako perspektivní pro rozvoj turismu jeví aktivity spojené s přehradní nádrží Les Království díky statutu technické památky (turistika, cykloturistika, rybolov). Vodní turistika je aktivitou, pro kterou tu jsou také vhodné podmínky. Do budoucna je za potřebí vytvořit síť služeb (např. půjčovnu lodí), které by byly k zákazníkům k dispozici v rámci lokality Královédvorská. Rovněž turisticky významným se jeví sportovní rybolov díky stávajícímu zázemí služeb a široké nabídce mimopstruhových a pstruhových revíru. Aktivita koupání, přes fakt, že se kvalita vody v Labi rapidně zlepšila, zůstane především atraktivitou místního významu a s jejím výraznějším přínosem pro cestovní ruch se nepočítá. Menší vodní toky (kap. 5.3.2) dotvářejí na Královédvorskku estetickou složku krajiny. Jejich využití v cestovním ruchu souvisí se sportovním rybolovem na pstruhových revírech (kap. 5.5.3 a příloha 2) a popř. s pěší turistikou.

5.6 *Potenciál vodních ploch k rekreačním aktivitám*

Množství vodních ploch především malých vodních nádrží (rybníků) slouží na Královédvorskku účelům hospodářským, ochranným, rybochovným apod. Jejich funkčnost by se dala rozšířit i na rekreační účely, jak tomu již v některých je. Např. rybník Velký Vřešťov slouží k potřebám rekreačního rybolovu i ke koupání. Příkladem víceúčelovosti vodních ploch (malých umělých nádrží) jsou i některé požární či víceúčelové nádrže, ve kterých je v letním období občany provozováno koupání.

Na základě terénního šetření, konzultace s majiteli nebo se správci vodních ploch (zejména rybníků) se dospělo k názoru, že vodní plochy jsou zatíženy jedním velkým problémem, které představuje zabahnění (nadměrné zanesení sedimenty).

Negativní dopady zabahnění [16]

- *sedimenty obsahují značné množství živin a někdy i toxických látek, které mohou být, za určitých podmínek uvolněny zpět do vodního prostředí,*
- *sedimenty zmenšují využitelný vodní prostor,*
- *při poklesu vody v rybníce se obnažují plochy usazeného materiálu s vysokým obsahem živin, tyto plochy velice rychle zarůstají vegetací, která po opětovném zaplavení vodou rychle odumírá a její rozklad způsobuje vážné kyslíkové problémy ve vodním prostředí,*
- *snižování provozuschopnosti funkčních objektů zanášením sedimenty*

Náklady na odbahnění jsou i s přispěním dotací finančně náročné. Přesto v některých obcích existují návrhy na jejich odbahnění pro potřeby rekreačního využití, zejména koupání. Realizace těchto návrhů se ovšem z již z miněných finančních důvodů často odkládá.

Zabahnění rybníků je velký problém pro aktivity spojené přímo s pobytem ve vodě jako je koupání, ale možnosti rybolovu to nechává do určité míry otevřené.

5.6.1 Sportovní rybolov u vodních ploch

Vodní plochy na Královédvrsku slouží v oblasti rekreace především k potřebám sportovního rybolovu (kap. 5.5.3). Jedná se o rybníky a přehradní nádrž Les Království. K potřebám sportovního rybolovu jsou vodní plochy zahrnuty do rybářských mimopstruhových revírů. Znamé pro tyto účely jsou např. rybník Vlčkovický nebo Velkovřeštovský rybník (viz rybářské revíry – příloha 2).

5.6.2 Rekreace u vodních ploch zaměřená na aktivitu koupání

Letní rekreace je často spojována s rekreací u vody s aktivitou koupání. Především klimatické podmínky v letních měsících vyzývají k tomu, aby lidé vyhledávali místo, kde by se mohli osvěžit a odpočinout si. K takovým místům či prostředím vhodným, jak pro fyzickou, tak i psychickou regeneraci sil, patří prostředí u vody.

Aktivita koupání (popř. plavání) je z hlediska možnosti využití zejména vodních ploch (malých vodních nádrží) jako jsou rybníky, víceúčelové a požární nádrže, bazény, nejrozšířenější a nejpřitažlivější letní aktivitou [15]. Proto je prioritní pozornost směřována především k rekreaci u vody s možností provozování této aktivity, ve snaze představit její potenciál pro rozvoj cestovního ruchu v oblasti. Lokalizovat místa, kde se dá koupání provozovat a za jakých podmínek, zjistit stav, výhledové možnosti jejich rozvoje a tím jejich potenciál pro rozvoj turismu.

5.6.3 Druhy míst ke koupání v ČR v porovnání se zkoumaným územím

Dle internetových stránek centra hygieny životního prostředí [23] lze místa, kde se lidé koupou, rozdělit podle zákonného statutu dané lokality.

a) Koupaliště ve volné přírodě

Místa, za které si někdo (provozovatel) vzal zodpovědnost a sleduje na své náklady jakost vody poté je předkládá KHS a zabezpečuje další služby na břehu. Povinně je to sběr odpadků, provoz záchodů a údržba ploch na koupališti, často zajišťuje také sprchy a převlékácké kabiny. Povinnosti provozovatelů jsou stanoveny zákonem č. 258/2000 Sb. a vyhláškou č. 135/2004 Sb. Většinou se na koupalištích ve volné přírodě vybírá vstupné [23].

Dle Punmanna [41] bylo v roce 2004 v České republice 48 koupališť ve volné přírodě a v roce 2006 jich bylo 56. Tato vývojová tendence naznačuje pro ČR zvýšený zájem provozovatelů vodních nádrží o jejich využití pro rekreační účely a rovněž poptávku obyvatel pro rekreaci u vody především pak ke koupání v přírodě. Na Královédvorskú se takto stanovené lokality ke koupání dosud nevyskytují, ale podle předběžných šetření by se v blízké budoucnosti na území měly objevit u víceúčelových apod. nádrží.

b) Povrchové vody využívané ke koupání (tzv. koupací oblasti)

V tomto případě jde o významné koupací oblasti, které nemají provozovatele, ale které využívá ke koupání větší počet osob. Ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí zařadilo tyto oblasti na seznam sledovaných míst. Na rozdíl od koupališť ve volné přírodě se zde nevybírá vstupné. Kontrolu jakosti vody má na starost krajská hygienická stanice. Vybavenost není předepsána zákonem a bývá menší než u koupališť ve volné přírodě [23].

Pro rok 2006 bylo v rámci ČR v provozu 132 koupacích oblastí [41]. Lokality s možností koupání, které jsou v letním období charakteristické výskytem většího počtu osob lze na Královédvorskú najít. Ovšem žádná lokalita není zařazena na seznamu míst sledovaných zmíněnými institucemi.

c) Ostatní vodní plochy

Je možné se koupat i jinde než na koupalištích ve volné přírodě nebo na koupacích oblastech. Koupat se dá všude tam, kde to není zakázáno. Jedná se o tzv. obecné užívání vod. Kvalita vody z hlediska využití pro vodní rekreaci a koupání není nikým sledována. Koupání zde probíhá na vlastní riziko koupajícího se, zodpovědnost za koupání dětí nesou rodiče [23].

V České republice jsou vzhledem k potřebě obyvatelstva – rekreovat se u vody, využívána místa, u nichž je koupání provozováno tzv. na vlastní nebezpečí [2]. Na Královédvorskú se setkáme rovněž s touto formou využívání vodních ploch popř. toků k letní rekreaci – aktivitě koupání. Na řešeném území mezi takto využívaná místa patří především víceúčelové a požární nádrže, dříve vystavěné bazény jejichž technické zařízení již nevyhovuje hygienickým normám pro provoz koupaliště rybníky (kap. 5.7.2) a řeka Labe (kap. 5.5.2).

d) Umělá koupaliště

Do této kategorie patří kryté bazény a většina venkovních bazénů. Svou kategorií již nenáleží do přírodních koupacích vod jako výše zmiňované lokality (a; b; c). Požadavky na jakost vody v těchto koupalištích jsou přísnější než u koupališť ve volné přírodě. Provozovateli je uložena povinnost upravovat a kontrolovat vodu tak, aby kvalita vody odpovídala stanoveným předpisům. Jakost vody se na koupališti, volné přírodě nebo na koupací oblasti, sleduje v koupací sezóně tj. vzhledem ke klimatickým podmínkám časový úsek, obvykle od začátku června do konce srpna [23].

V České republice je množství umělých koupališť – krytých, otevřených [2]. Území Královédvorská doposud disponuje dvěma provozmi a to Městskými Láznemi (krytý bazén) a Tyršovým koupalištěm. Obě se nacházejí ve Dvoře Králové nad Labem.

5.7 Lokality využívané pro koupání na Královédvorskú

Výběr lokalit probíhal na základě terénního průzkumu, rozhovorů s představiteli obcí o využívání vodních nádrží v jejich obci k účelům rekreace. Při vymezování prostředí vhodných k rekreaci u vody zejména pak aktivitě koupání je třeba se soustředit především na ty, které jsou za tímto účelem vybudovány, či k potřebám rekreace u vody veřejností využívány a spadají do vymezeného území Královédvorská. Jsou to víceúčelové vodní nádrže, požární nádrže, bazény, rybníky a řeka (aktivita koupání v řece je zahrnuta v kap. 5.5.2). Uvedené lokality jsou představeny tak, aby sloužily k prezentaci rekreace u vody na Královédvorskú k potřebám cestovního ruchu. Pro přehlednost jsou rozděleny podle charakteru provozu. V prvním případě se jedná o provozy, které splňují legislativou stanovené normy pro možnosti využívání vodní plochy ke koupání. V druhém případě se jedná o vodní plochy u nichž se dá říci, že jejich provoz nesplňuje přísné legislativní normy pro sledování kvality vody a příslušná vodní plocha tak nemůže být oficiálně označována jako koupací. Společným znakem těchto nádrží je to, že je v nich aktivita koupání provozována na vlastní nebezpečí.

Z důvodu omezených zdrojů informací obsažených v dostupných knižních a elektronických dokumentech bylo přistoupeno k již zmíněnému terénnímu průzkumu a sběru dat. Informace o jednotlivých lokalitách byly zjišťovány v rámci přímých rozhovorů s představiteli obcí (starosta, místostarosta). V terénním šetření bylo rekognoskováno prostředí vybraných lokalit a fotograficky zdokumentováno. Rovněž bylo využito dostupných literárních, elektronických zdrojů.

5.7.1 Umělá koupaliště

Na sledovaném území se nachází dvě umělá koupaliště, jejichž provoz splňuje legislativou stanovené normy pro využívání vodní plochy ke koupání, jedná se o vodní plochy Tyršova koupaliště a krytý bazén v městských lázních. Oba objekty se nacházejí ve Dvoře Králové nad Labem.

I. Lokalita

Místo: Dvůr Králové nad Labem - Tyršovo Koupaliště

Provozovatel: Technické služby města Dvora králové nad Labem

Kontakt: e-mail: stadion.tsdk@centrum.cz, tel: 499 321 909

Charakteristika: Tyršovo koupaliště je vystavěné v eleganci třicátých let 20 století. Z této doby se zachovaly altán a restaurace. V roce 2002 prodělala hlavní část koupaliště celkovou rekonstrukci. Návštěvníkům jsou k dispozici plavecké bazény a brouzdaliště, mnohá hřiště v areálu zajišťují návštěvníkům bohaté sportovní vyžití. Dále jsou k dispozici šatny, parkoviště zdarma, restaurace a kiosky. Areál koupaliště návštěvníkům nabízí bohaté sportovní vyžití, stálou službu plavčků a první pomoci, hygienický komfort (čistící zařízení na úpravu vody s použitím nejnovějších technologií). Skutečnost, že je areál zasazen nenásilně do přírodního prostředí s členitým reliéfem, množstvím dřevin poskytujících stín i luk ke slunění zprostředkovává návštěvníkům silný estetický prožitek.

Sportovní vybavení:

Bazény: V areálu koupaliště je k dispozici plavecký bazén o rozměrech 50×23 m, hluboký od 1,2 m do 1,8 metrů o kapacitě 230 koupajících, dále rekreační bazén o rozměrech 50×25 m s mírně svažujícím se dnem od 0,5–1,5 m hloubky jehož součástí je i velká skluzavka, kapacita 200 osob. Pro nejmenší děti je na terase nad oběma velkými bazény vybudováno brouzdaliště ve tvaru podkovy se skluzavkou a vodotryskem v podobě delfína, hloubka se pohybuje do 40 cm. Do všech bazénů je přiváděna pitná voda. Plavecký bazén byl nedávno rekonstruován (2002) a voda v něm neustále cirkuluje přes čistící zařízení tzn., že na rozdíl od dalších dvou bazénů nepotřebuje v průběhu sezony výměnu vody v závislosti na jejím znečištění [52].

Hřiště: betonový tenisový kurt 2×, dětské hřiště (prolézačky, pískoviště, houpačky), basketbalový koš, hřiště na plážový volejbal 2×, travnaté prostranství využitelné pro míčové hry

Možnosti sportovně-rekreačních aktivit: tenis, plážový volejbal, nohejbal, košíková, plavání; pro děti: pískoviště, houpačky, skluzavky do vody; Městem prochází cyklotrasa č. 4088 (Dvůr Králové–Hájemství) a č. 4132 (Dvůr Králové–Jánská Studánka) [6]

Kulturní dění: Kulturní dění: V areálu koupaliště se pravidelně provozují večerní zábavy, plavecký bazén je hostitelem pravidelného plaveckého maratonu, probíhá zde akce zvaná „Dvorská lávka“ jejíž první ročník proběhl 4. srpna 2007. Obě akce jsou pořádány spolkem vodní záchranné služby Dvora Králové nad Labem.

Stravování: V oblasti stravování jsou k dispozici 2 kiosky s občerstvením a restaurační zařízení v krásné dřevěné budově z 1. republiky. Součástí tohoto zařízení je kulečník, šipky, stolní fotbal, televizor, internet.

Další vybavenost: oddělené WC, venkovní sprchy s pitnou vodou, převlékárny, šatny, neplacené parkoviště před areálem koupaliště, stojany pro bicykly.

Atraktivita v okolí: Město Dvůr Králové nad Labem, v němž se koupaliště nachází, nabízí široké spektrum turisticky atraktivit, které stojí za to navštívit. Nejvýznamnějším je určitě ZOO Dvůr Králové nad Labem. Město nabízí mnoho kulturně-historických památek. Najdeme tu původně románský kostel Jana Křtitele dnes v novogotickém slohu, Šindelářskou věž, barokní Kohoutův dvůr s městským muzeem, renesanční radnici a další.

Rozvojové záměry provozovatele: Pro toto koupaliště existuje již několik let rozvojová strategie, která je založena na tom, že areál koupaliště bude propojen se ZOO Dvůr Králové. Návštěvníci budou moci navštívit koupaliště nebo zoologickou zahradu aniž by museli opustit jeden z areálů. Součástí projektu je vybudování nové parkovací plochy, rekonstrukce bazénů s jejich čištěním a další změny. Tento projekt je na světě již několik let. Podle vyjádření vedení města to zatím vypadá, že se s realizací projektu hned tak nezačne. Důvodem jsou vysoké finanční nároky. Naopak jako pravděpodobná se jeví rekonstrukce dětského bazénu. Pro tuto akci je již vydáno územní rozhodnutí. Pro letní sezonu 2007 zastupitelstvo města DK n.L. počítalo s opravou nedávno zrekonstruovaného plaveckého bazénu. Rekonstrukce ovšem neproběhla. Důvodem je reklamační spor s firmou, která v minulosti rekonstrukci bazénu prováděla. Provoz koupaliště byl z těchto příčin v koupací sezóně 2007 částečně omezen.

II. Lokalita

Místo: Dvůr Králové nad Labem – Městské Lázně

Provozovatel: Lyuty Viktor, **Kontakt:** Telefon: 776 186 168

Charakteristika: Městské lázně se nacházejí v centru Dvora králové n.L., jedná se o krytý bazén a další vybavení sloužící především k regeneraci, v budově je provozován bar.

Sportovní vybavení: Bazén: krytý bazén o rozměrech 10,5×5,5 m

Možnosti sportovně-rekreačních aktivit: relaxace, plavání, sanování. Součástí vybavení objektu je sauna, solárium, příslušné sociální zařízení, bar, internet, stolní fotbal.

Atraktivita v okolí: viz Tyršovo koupaliště

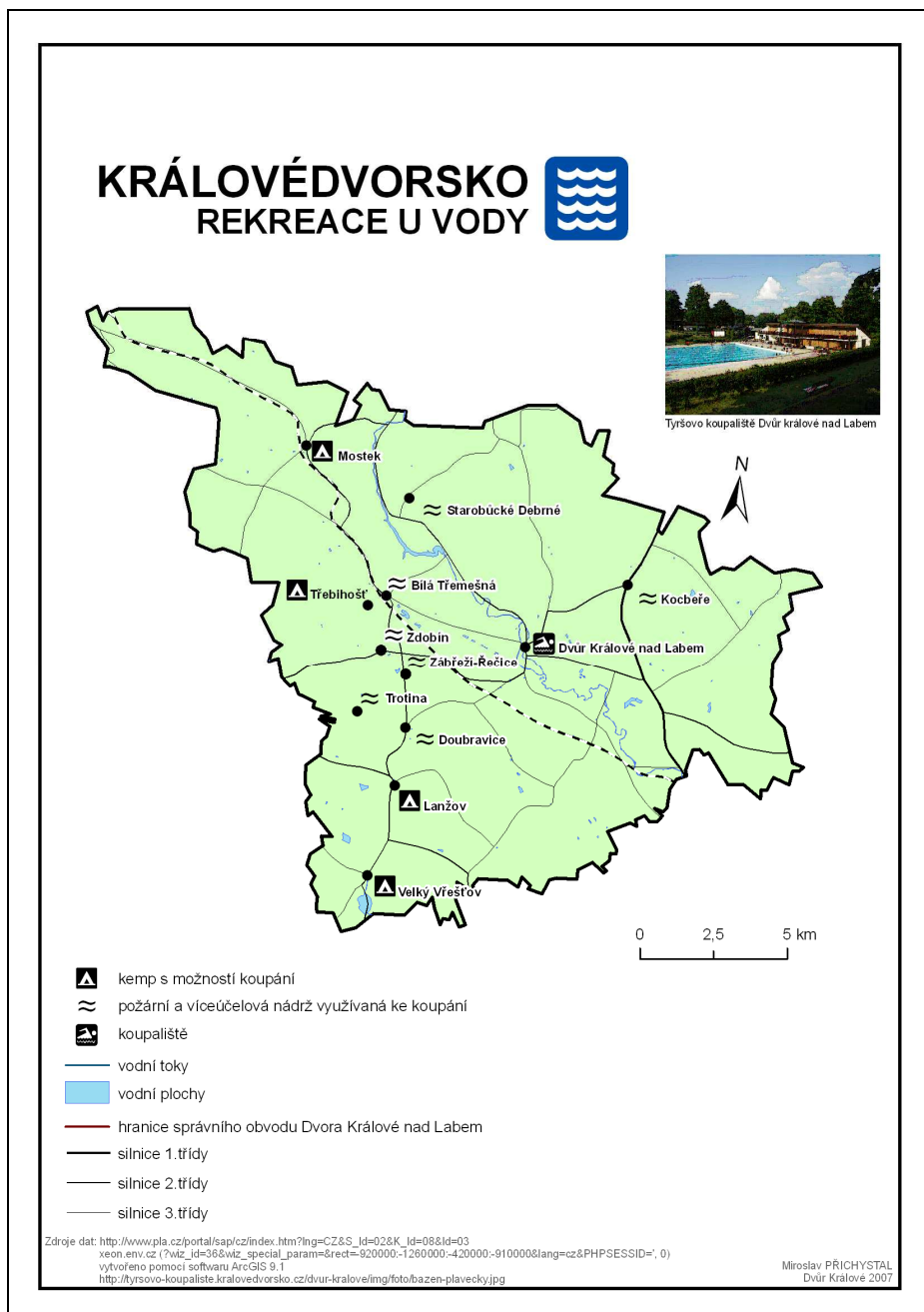
Rozvojové záměry provozovatele: V roce 2006/2007 proběhla rekonstrukce bazénu a výměna čerpadla.

5.7.2 Vodní plochy využívané ke koupání na vlastní nebezpečí

Lokality s vodními plochami byly rozděleny na ty, které jsou součástí rekreačního areálu (kempu) a na ty, které jsou využívány, aniž by byly součástí rekreačního komplexu:

- a) Zařízení kempového typu využívající vodní plochu ke koupání
- b) Víceúčelové a požární nádrže využívávané pro koupání (mimo rekreační zařízení)

Obr. 8: Lokality využívající vodní plochy k rekreaci u vody (především koupání)
Autor: (Miroslav Přichystal)

a) Zařízení kempového typu využívající vodní plochu ke koupání

Ve všech podobných zařízeních na Královédvorskú, u nichž je vodní plocha, ji provozovatelé využívají ke zvýšení atraktivnosti kempu. Jedná se o dvě bývalá koupaliště, jeden rekreační rybník a víceúčelovou nádrž. Zmíněné plochy jsou předmětem nabídky rekreace u vody (koupání).

I. Lokalita

Název: Sportovně rekreační areál Lanžov

Místo: Lanžov; **Provozovatel:** obec Lanžov

Kontakt: Email: ivan.lanzov@tiscali.cz, Mobil: +420 777 821 944

Charakteristika: Možnost koupání je v bazénech (Obr. 9) ve sportovně rekreačním areálu a kempu Lanžov. Areál se nachází se v údolí jižně pod Zvičínským hřbetem v obci Lanžov vzdálené 9 km od Dvora Králové nad Labem. Kemp provozuje obec po celý rok přes telefonní objednávku. Po návštěvnících sportovního areálu, kteří nejsou ubytováni v kempu, je v létě u vstupu do areálu vybíráno vstupné. Areál nabízí dva bazény, upravované travnaté plochy pro odpočinek, ohniště a mnohá hřiště pro provozování sportovních aktivit.

Obr. 9: Bazén v rekreačně sportovním areálu Lanžov
(foto: archiv autora)

Sportovní vybavení:

Bazén: Venkovní plavecký bazén o rozměrech 50×25 m, součástí je 2,5 m vysoké skokanské prkno (Obr. 9). Bazén je po své délce rozdělen ocelovým lanem nad hladinou na

dvě poloviny. Jedna polovina je hlubší - pro plavce (od 1,2 m až po hloubku 3,5 m pod skokanským prknem) druhá polovina bazénu je pro méně zdatné plavce a neplavce (hloubka od 0,6–1,5 m). Samostatně je zde vystavěno i brouzdaliště pro nejmenší cca 10×10 m s hloubkou 0,4 m. Vstup do bazénu je umožněn třemi pozvolnými betonovými vstupy se zábradlím a dvěma železnými žebříky strmě spadajícími do hloubky. Břehy kolem bazénů jsou dlážděné v šíři cca 2–3 m. a jsou obklopeny upravovanými travnatými plochami. Voda do bazénů je přiváděna z potoka Trotina a je čištěna systémem, který zachycuje pouze mechanické nečistoty (listí, klacíky apod.). Provozovatel v letním období vodu v bazénech kvůli častému znečištění vypouští a znovu napouští. U bazénu je možnost se opláchnout pod třemi venkovními sprchami s pitnou vodou.

Hřiště: antukové hřiště na tenis, hřiště na plážový volejbal, venkovní betonový, taneční parket sloužící též jako hřiště pro košíkovou (jeden koš), travnaté prostranství, stůl na stolní tenis, šipky (v hospodě), ruské kuželky

Možnosti sportovně-rekreačních aktivit: tenis, stolní tenis, plážový volejbal, košíková, plavání a skákání do vody z můstku, kopaná; Potřebné vybavení ke sportovním činnostem je ke koupi či zapůjčení v hospodě (přímo v areálu) nebo u správce sportovišť. Obcí prochází cyklostezka číslo 4271 (Lužany–Doubravice) [6].

Kulturní dění: O víkendových večerech se zde konají hudební večery, diskotéky a grilování. Provozovatel občerstvení nabízí možnost grilování na objednávku. Sportoviště v kempu jsou příležitostným dějištěm letních amatérských sportovních turnajů např. v plážovém volejbalu, kopané. Jsou zde pořádána hasičská cvičení a soutěže. Oblíbenou atrakcí je každoroční pořádání tzv. Lanžovské lávky, kdy je nádrž překlenuta dřevěným mostem z dřevěných fošen, po kterých se snaží závodníci přejít na trakaři nebo na bicyklu z jednoho konce nádrže na druhý. Tato akce se těší velké oblibě a výrazně přispívá k zvýšení návštěvnosti areálu.

Ubytování: Ubytování je nabízeno v chatkách. Sociální zařízení (umývárna, sprchy, WC). Stany a karavany se staví na travnaté ploše na okraji kempu.

Stravování: Restaurace provozovaná v době největší návštěvnosti areálu tzn. v koupací sezóně, disponuje jak teplou tak i studenou kuchyní, má k dispozici 30 míst v dřevěné chatě nebo dalších 40 míst u venkovních stolů s lavičkami. Pro ubytované v kempu je k dispozici společná kuchyň.

Další vybavenost: bezbariérový vstup, parkoviště, dřevěné a plechové převlékárny, kolotoč, pískoviště, houpačky

Atraktivita v okolí: Přímo v obci se nachází renesanční kostel přestavěný z pozdně románského kostela z roku 1350 a novogotická kaple Cecinkářů z Birnice, boží muka při cestě do Velehrádku, pomník sv. Jana Nepomuckého (1763) před kostelem [14]. V okolí Lanžova je mnoho turistických lákadel. Zvičina (671 m n.m.), největší vrchol Podkrkonoší, je od kempu vzdálena přibližně 13 km, v blízkosti je zámecký komplex v Bílých Poličanech.

Rozvojové záměry provozovatel: Udržení činnosti sportovně rekreačního areálu, stavba chat ve sportovně rekreačním areálu, vytvoření místa pro stanování, rekonstrukce koupaliště, zejména dna a vybudování čistícího zařízení, získání statusu koupaliště.

II. Lokalita

Název: autokemp Velký Vřešťov

Místo: u obce Velký Vřešťov; **Provozovatel:** obec Velký Vřešťov

Kontakt: Telefon: +420 499 394 123, Fax: +420 499 694 225

Charakteristika: V mělkém údolí říčky Trotiny, 1 km jižně od obce Velký Vřešťov se nachází v areálu kempu stejnojmenný rekreační rybník (Obr. 10). Napájí ho umělý kanál odvádějící vodu z říčky Trotiny a také ze západu Manětický potok. Rybník je obklopen travnatými plochami, vstup do vody je pozvolný místy po kamenitém či písčitém dně, tam, kde není pláž je dno bahnitě či betonové a přístup k vodě obtížný (rákos, vysoká tráva). Rybník je předně využíván, spíše než ke koupání, pro sportovní rybolov.

Obr. 10: Molo pro ukotvení šlapadel a pláž rybníka Velký Vřešťov (foto: archiv autora)

Sportovní vybavenost:

Rybník: Rozloha rybníka je 26 ha (Obr. 10). Pro rekreační účely upravovaná a využívaná je východní strana rybníka. Břeh lemuje travnatá pláž s pozvolným vstupem do vody po kamenech nebo písku, dále od břehu je bahno. V areálu jsou pro koupající se návštěvníky sprchy s pitnou vodou. Rybník je součástí mimopstruhového rybářského revíru a provozovatel zde poskytuje možnost zakoupení povolenky.

Hřiště: travnaté prostranství

Možnosti sportovně rekreačních aktivit: windsurfing, jízda na motorovém plavidle, šlapadlo, plavání, cyklostezka 4085 (Žíreč–Konecchlumí)[6]

Kulturní dění: hudební večery

Ubytování: V kempu se nachází mnoho chat, je zde možnost ubytování v přívěsech ve stanech a pod. **Stravování:** 4 kiosky s občerstvením (teplá kuchyně) a venkovním posezením, v obci ve vzdálenosti cca 1 km je restaurace, pro ubytované možnost vaření v společných kuchyňkách

Další vybavenost: vnitřní i venkovní sprchy (pitná z obecního vodovodu), WC, oddělené převlékárny, půjčovna šlapadel

Atraktivita okolí: V bezprostřední blízkosti, 1 km jihovýchodně od Velkého Vřešťova v poleší V Dubech, se nachází přírodní rezervace Vřešťovská bažantnice o rozloze 10,42 ha (kap. 5.1.1). Nedaleko od vsi jsou také valy bývalého hradu z 13. století, přímo v obci Velký Vřešťov pak nalezneme původně gotický kostel Věch svatých [14].

Rozvojové záměry provozovatele: Pro koupací sezonu 2008 zlepšit vybavenost kempu. Tzn. zrekonstruovat sociální zařízení, vybudovat na travnaté ploše cca 20 m od vody hřiště na plážový volejbal, stůl na ping-pong. Vybudování přístupové komunikace ke kempu (cca 150 m).

III. Lokalita

Název: Autokemp Mostek

Místo: obec Mostek; **Provozovatel:** obec Mostek

Kontakt: Telefon: +420 499 691 279, Fax: +420 499 691 344, Email: info@mostek.cz

Charakteristika: Areál autokempu s bazénem se nachází na SZ Královédvorská v obci Mostek na jejím jižním okraji při silnici z Mostku do Miletína. V areálu je stánek s občerstvením, hřiště, travnaté plochy pro odpočinek, stromy pod nimiž lze nalézt v letním horku stín. Pro návštěvníky je zde možnost ubytování.

Obr. 11: Bazén v kempu Mostek (foto: archiv autora)

Sportovní vybavení:

Bazén: Rozměry bazénu jsou 50×30 m (Obr. 11), dno se pozvolně svažuje od 0,4–2,5metrové hloubky, takže je bazén vhodný jak pro plavce tak i neplavce a děti (prostor pro je vymezen signalizačním lanem a upozorňovací cedulí). Okraje jsou vybaveny startovními bloky a schůdky se zábradlím pro snadnější vstup či výstup z bazénu. Přístupy k bazénu jsou opatřeny sprchami s pitnou vodou. Bazén je napájen potokem, který pramení v nedalekém lese poblíž bývalých Mosteckých lázní. Voda přitékající do bazénu je zbavována nečistot mechanickým čištěním v usazovací nádrži.

Hřiště: hřiště na plážový volejbal, rozsáhlé upravované travnaté plochy, po dohodě se správcem autokempu je možnost pronájmu tenisového kurtu ležícího v blízkosti areálu, dětské hřiště

Možnosti sportovně-rekreačních aktivit: volejbal, nohejbal, plavání, popř. tenis, obcí prochází cyklostezky č. 4086 (Hořice–Debrné) a č. 4135 (Mostek–Boháňka) [6]

Kulturní dění: V areálu se pořádají různé akce např. turnaj v nohejbale nebo grilovací párty apod.

Stravování: Přímo v kempu je stánek s občerstvením, v bezprostřední blízkosti areálu je restaurace. V kempu je možnost přípravy vlastních jídel.

Ubytování: dřevěné chatky, vyhrazená plocha pro stany, místa pro karavany

Další vybavenost: V areálu je sociální zařízení, teplá voda, šatny, společenská místnost s TV.

Atraktivita v okolí: nejvyšší vrchol Královédvorská Zvičina (671 m n.m), Slučí kameny jsou pískovcové útvary (možnost horolezení), Novogotický kostel sv. Anny z roku 1910 [14]

Rozvojové záměry provozovatele: Do roku 2008 upravit bazén tak, aby odpovídal normám pro získání statutu koupaliště a mohl jej ze zákona používat. Především se jedná o vybudování čističky, kde by byla voda neustále filtrována, rekonstrukci dna a zdí bazénu netkanou textilií zabraňující průsaku vody z bazénu.

IV. Lokalita

Název: Chatová osada Třebihošť

Místo: Třebihošť; **Provozovatel:** obec Třebihošť

Kontakt: Telefon:+420 737 705611

Charakteristika: Areál s víceúčelovou nádrží (Obr. 12) se nachází na jihovýchodním okraji obce Třebihoště vzdálené cca 2 km jihozápadně od nejvyššího bodu Královédvorská Zvičinou (671 m n.m). Areál má k dispozici víceúčelovou nádrž, hřiště a prolézačky pro děti, rekreační chatky, kiosk.

Obr. 12: Okolí nádrže využívané ke koupání v chatové osadě Třebihošť (foto: archiv autora)

Sportovní vybavení:

Víceúčelová nádrž: K potřebám koupání je využívána nádrž o rozměrech 23×12 m (Obr.12), betonové dno má mírný spád od 0,6–2 m hloubky, běhy jsou ohraničeny

ocelovým zábradlím s jedním pozvolným vstupem (výstupem) po betonových schůdcích a jedním strmějším vstupem pomocí železného žebříku. Okolí nádrže je obklopeno travnatou plochou s lavičkami. Do nádrže je voda přiváděna z místní studánky. Čištění vody je prováděno nepravidelně vypouštěním bazénu.

Hřiště: volejbalové hřiště (možnost kopané, nohejbalu), upravované travnaté plochy, skluzavka, dětské prolézačky, kolotoč

Možnosti sportovně-rekreačních aktivit: volejbal, kopaná, nohejbal, plavání, obcí prochází cyklostezky 4136 (Hřibojedy–Třebihošť) a 4086 (Hořice–Debrné) [6]

Stravování: Přímo v areálu je v letním období provozován kiosk i s teplou kuchyní a v obci 200m od areálu je motorest . V areálu je možnost přípravy vlastních jídel ve společné kuchyni.

Ubytování: dřevěné chatky (12), 2 apartmány

Další vybavenost: V areálu je pro ubytované možnost saunování, sociální zařízení, převlékárny, společenská místnost s TV a šipkami, kuchyňka.

Atraktivita v okolí: Přímo v obci kaple Nanebevzetí Pany Marie z roku 1822 [14], 2 km od obce Zvičina (671m n.m) s Raisovou chatou a kostelem Sv. Jana Nepomuckého.

Rozvojové záměry provozovatele: Rekonstrukce nynějšího travnatého hřiště na hřiště antukové.

b) Požární a víceúčelové nádrže využívané pro koupání

Požární a víceúčelové vodní nádrže (Tab. 4) jsou často v obcích využívány pro koupání. Koupání v těchto nádržích je na vlastní nebezpečí, jelikož zpravidla nesplňují hygienické normy krajské hygienické stanice. Provozovatelé nádrží se přesto snaží o zajištění takové kvality vody v nádrži, aby v letní sezóně působila na občany i návštěvníky obce pozitivním dojmem a mohli jí na základě svého uvážení využívat ke koupání.

Tab. 4: Přehled a charakter lokalit využívaných ke koupání.

název obce	charakter vodních ploch	rozměry nádrže v metrech, v hektarech
Bílá Třemešná	víceúčelová nádrž	25×15
Doubravice	požární nádrž	20×12, brouzdaliště
<u>Dvůr Králové nad Labem – Tyršovo koupaliště</u>	Koupaliště	50×23, 50×25, brouzdaliště
<u>Dvůr Králové nad Labem – Městské lázně</u>	koupaliště - krytý bazén	10,5×5,5
Kocbeře	požární nádrž	20×12
Lanžov	Bazén	50×25 a 10×10
Nemjov-Starobúcké Debrné	požární nádrž	15×8
Mostek	Bazén	50×30
Trotina	požární nádrž	23×12
Třebihošť	víceúčelová nádrž	23×12
Velký Vřešťov	Rybník	26 ha
Zábřeží	víceúčelová nádrž	85×46
Zdobín	požární nádrž	20×10

(Zdroj : Vlastní šetření)

Poznámka: **Tučně** vyznačené lokality označují areály kempového typu s možností koupání. Lokality bez podtržení označují víceúčelové nebo požární nádrže v obcích využívané ke koupání. Podtržené lokality označují oficiální koupaliště.

I. Lokalita

Místo: Doubravice

Název: požární nádrž; **Provozovatel:** obec Doubravice

Charakteristika nádrže a přilehlých prostor: V obci Doubravice jižně pod Zvičinským hřbetem se v klidném prostředí obytné zóny nachází na travnatém prostranství požární nádrž (Obr. 13) o rozměrech 20×12 m a malý kruhový bazén pro děti o průměru 5 m. Nádrž je ohrazena zábradlím a je vybavena třemi vstupy do vody po betonových schůdkách. Okolí nádrže je rovinné a travnaté, jsou zde místa, kde je možné se slunit a najdeme zde i stinná místa pod korunami stromů. Voda do nádrží je přiváděna z nedalekých studánek. Před samotným vstupem vody do nádrží je voda přečištěna v usazovací nádrži od mechanických nečistot. V koupací sezoně je voda v nádrži čištěna i chemicky a to tím způsobem, že jednou za tři dny se do nádrže přidává modrá skalice či jiné prostředky. Jednou za rok nádrž vyčistí sbor dobrovolných hasičů Doubravic.

Obr. 13: Požární nádrž využívaná ke koupání v Doubravici
(foto: archív autora)

Možnosti sportovně-rekreačních aktivit: plavání, obcí vede cyklostezka 4136 (Hříbojedy–Třebihošť) a 4139 (Doubravice–Zvičina) a zelená turistická značka [6], hřiště na kopanou, odbíjenou

Kulturní dění: Nedaleko nádrže se pořádá turnaj v malé kopané a odbíjené, dětský den.

Ubytování: V obci je ubytování možné pouze v soukromých objektech (chalupy, rodinné domky).

Stravování: hostinec vzdálený cca 300m od nádrže.

Atraktivita okolí: v obci se nachází barokní kaple, smírčí kříž, nedaleko obce je Velehrádek – útočiště J. A. Komenského

Rozvojové záměry provozovatele: Plochy přilehlé k nádrži jsou obcí vymezeny jako plochy rekreační. Obec by zde v budoucnosti ráda investovala do infrastruktury jako je vybudování hřiště na plážový volejbal, šatny apod. Obec pracuje také na udržení technického stavu nádrže. V roce 2007 byly na opravu vynaloženy náklady ve výši 200 tis. Kč. S možností dalších, i když drobnějších investic obec počítá i do budoucna.

II. Lokalita

Místo: Zdobín

Název: požární nádrž; **Provozovatel:** obec Zdobín

Charakteristika nádrže a přilehlých prostor: Nádrž (Obr. 14) se nachází v klidném prostředí na okraji lesa v obci Zdobín. Nádrž je obdélníkového tvaru, o rozměrech 20×10 metrů. Nádrž je ohrazena zábradlím, pro vstup do vody je zde vybudováno jedno schodiště od něhož se dno mírně svažuje stále více do hloubky. Plochy okolo nádrže jsou travnaté s vykachlíčkováným lemem cca 1,5 m okolo nádrže. Nádrž je napájena, dle provedených rozborů, velmi kvalitní vodou z nedaleko pramenícího potoka. Nádrž je jednou za rok vždy na přelomu května a června zbavena usazených nečistot a upravena pro nadcházející letní sezonu pro účel koupání. V průběhu koupací sezony se ještě upravuje chemicky a sice občasným přidáváním modré skalice.

Možnosti sportovně-rekreačních aktivit: obcí vede turistická stezka, v bezprostřední blízkosti nádrže je hřiště na koupanou, 3 travnatá hřiště pro odbíjenou, pro děti jsou v blízkosti nádrže vybudovány prolézačky a pískoviště

Kulturní dění: V květnu se v obci koná každoroční turnaj v odbíjené, jarmark lidových řemesel.

Ubytování: V obci je ubytování možné pouze v soukromých objektech (chalupy, rodinné domky).

Stravování: restaurace 200m od nádrže

Atraktivita okolí: Nedaleko nádrže je kamenná studánka z roku 1868.

Rozvojové záměry provozovatele: udržovat nádrž v dobrém technickém stavu

Obr. 14: Požární nádrž v obci Zdobín
(foto: archív autora)

III. Lokalita

Místo: Bílá Třemešná

Název: požární nádrž; **Provozovatel:** obec Bílá Třemešná

Charakteristika nádrže a přilehlých prostor: Požární nádrž v obci Bílá Třemešná (Obr. 15) je situována ve východní části rozlehlé obce v blízkosti ne příliš rušné komunikace vedoucí na Třebihošť. Rozměry nádrže činí 25×15 m. Prostor okolo nádrže není příliš rozlehlý a je ohraničen soukromými pozemky cca 10 m od břehů nádrže. Přesto se zde dá pohodlně usadit buď na travnatém prostranství poblíž stromu, který skýtá v horkých dnech příjemný stín, nebo se usadit na dlážděné ploše okolo nádrže, v šíři přibližně 2 m. Vstup do nádrže je po betonových schůdcích od nichž se dno mírně sklání z hloubky přibližně 1,2 m až do hloubky 2,5 m na druhém konci, kde je možnost z vody vylézt (popř. vlézt) po žebříkovitých schůdcích. Voda je do nádrže přiváděna z lesního potoka a před vstupem do nádrže je zbavena mechanických nečistot v usazovací nádrži. Pro účely koupání je nádrž v koupací sezoně ošetřována chemicky nejčastěji modrou skalicí.

Možnosti sportovně-rekreačních aktivit: V obci se nacházejí mnohá sportoviště (volejbalové kurty fotbalová hřiště, tělocvična apod.) jsou však vzdálena (600 m) od požární nádrže. Obcí procházejí dvě turistické trasy – červená a zelená a jedna cyklotrasa 4139 (Doubravice–Zvičina) [6].

Ubytování: V obci je ubytování možné pouze v soukromých objektech (chalupy, rodinné domky).

Stravování: V obci jsou k dispozici 4 restaurace.

Atraktivita okolí: V obci nalezneme kulturně-historické památky jako je Památník J.A. Komenského [14], který se v obci skrýval před odchodem z Čech, můžeme obdivovat původní gotický kostel, který byl později zbarokizován, a najdeme tu i zachovalá roubená stavení. Nedaleko od obce, se nachází přírodní útvar tzv. „Skrýše“ (kap. 5.1.1).

Rozvojové záměry provozovatele: Udržovat technický stav nádrže, výhledově u nádrže postavit čistící zařízení. Vzhledem k nedostatečnému pozemkovému fondu obce v okolí požární nádrže se nepočítá s dalším rozvojem infrastruktury, jako je vystavění sportovišť nebo šaten apod.

Obr. 15: Požární nádrž v bílé Třemešné
(foto: archiv autora)

IV. Lokalita

Místo: Zábřezí

Název: víceúčelová nádrž; **Provozovatel:** obec Zábřezí

Charakteristika nádrže a přilehlých prostor: Víceúčelová nádrž se nachází v pěkném nivním údolí Řečického potoka (Obr. 16). Nádrž o úctyhodných rozměrech 85×46 metrů je ze dvou delších stran obehnaná zábradlím s dvěma vstupy v podobě betonových schůdků na každé straně. Po celé délce nádrže se dno pozvolna svažuje od hloubky několika centimetrů, až do maximální hloubky 2metrů. Břehy nádrže jsou obloženy betonovou dlažbou a pro návštěvníky nádrže jsou zde zhotoveny pohodlné lavičky. Okolí nádrže zaujímají rozlehlé travnaté plochy. Voda do nádrže je přiváděna z Řečického potoka, který

je mimo jiné domovem vzácného raka kamenáče. Čištění dna a stěn nádrže probíhá jednou za rok, vždy na konci května. Než se voda dostane do nádrže je přepadem zbavena mechanických nečistot. Chemicky se voda neupravuje.

Obr. 16: Víceúčelová nádrž v obci Zábřeží-Řečice
(foto: archív autora)

Možnosti sportovně-rekreačních aktivit: Na přilehlých travnatých plochách jsou vybudována 3 hřiště na odbíjenou a v roce 2007 nově vystavěný tenisový kurt. Klíče od sportoviště a pomůcky k hrám se dají zapůjčit po domluvě na obecním úřadě. Pro malé děti stojí v blízkosti nádrže prolézačky, kolotoč, pískoviště. Obcí prochází cyklostezky 4136 (Hříbojedy–Třebihošť), 4133 (Žireč–Doubravice) a 4139 (Doubravice–Zvičina) [6]. V zimě pokud vodní plocha zamrzne je i po setmění, jelikož je osvětlována lampami, možné bruslit a hrát hokej.

Kulturní dění: V bezprostřední blízkosti se zde každoročně koná turnaj v odbíjené a akce „pálení čarodějnic“.

Ubytování: Ubytování je možné zajistit v chatkách v tzv. Ježkově osadě v blízkosti obce.

Stravování: V obci se nenachází ani obchod s potravinami ani žádné restaurační zařízení.

Atraktivita okolí: Přímo v obci se nachází 300 let starý památný strom Masarykova lípa a smírčí kříž.

Rozvojové záměry provozovatele: Vystavět čističku a provést rekonstrukci nádrže. Na základě těchto opatření by obec ráda získala pro svou víceúčelovou nádrž status koupaliště. V územním plánu jsou pozemky kolem nádrže vyhrazeny pro rekreační účely. S tím souvisí další budování infrastruktury, jako jsou další sportoviště, převlékárny, parkovací místa apod.

V. Lokalita

Místo: Kocbeře

Název: požární nádrž; **Provozovatel:** obec Kocbeře

Charakteristika nádrže a přilehlých prostor: Požární nádrž v Kocbeřích je situována 40 metrů po pravé straně hlavní silnice směr Hradec Králové–Trutnov. Plocha nádrže o rozměrech 20×12 m se nachází v mírně svažitém travnatém prostranství. Po obvodu nádrže je železné zábradlí a na obou koncích čelních stěn je betonové schodiště. Hloubka nádrže se na jedné straně pohybuje od 1,2 m až po 2 m hloubku na straně druhé. Zdrojem vody v nádrži je Kocbeřský tzv. Černý potok protékající bujnou vegetací do vodní nádrže často zanáší nečistoty, které zhoršují kvalitu vody. Ta není nikterak čištěna. Pouze jednou do roka (v červnu) se nádrž vypustí a její dno a stěny se vyčistí proudící vodou a jinými pomůckami.

Obr. 17: Požární nádrž v Kocbeři
(foto: archív autora)

Možnosti sportovně-rekreačních aktivit:

Obcí vedou dvě cyklostezky 4117 (Ferdinandov–Kuks) a 4087 (Stanovice–Pilníkov) [6], na upravovaném travnatém prostranství možnost provozování různých her.

Ubytování: k dispozici je ubytovna, penzion

Stravování: Možnost stravování v obci zajišťují dvě restaurace v blízkosti nádrže.

Atraktivita okolí: Nachází se zde hřbitov Pruských vojáků, srubový dům neboli roubený statek, tři kapličky, Šporkovy hraniční kameny, Jánská studánka s léčivými účinky, kámen s vytesaným jelenem z roku 1726 [14].

Rozvojové záměry provozovatele: Pozemky s potokem napájejícím nádrž a další přilehlé plochy patří zemědělské správě. Prioritou provozovatele nádrže, tedy obce, je zlepšit vztahy s touto institucí a domluvit se na úpravě bezprostředního okolí koryta potoka a na využití dalších pozemků za účelem zlepšení kvality vody v nádrži a vybudování další infrastruktury.

VI. Lokalita

Místo: Trotina

Název: požární nádrž; **Provozovatel:** obec Trotina

Charakteristika nádrže a přilehlých prostor: Požární nádrž (Obr. 18) o rozměrech 23×12 m se nachází na travnatém prostranství na němž najdeme dost místa jak k odpočinku, tak i pro různé sportovní hry. Při okraji nádrže je zábradlí a přístup je umožněn dvěma vstupy.

Možnosti sportovně-rekreačních aktivit: plavání, kolotoč pro děti

Stravování: V obci se nenachází ani obchod s potravinami ani žádné restaurační zařízení.

Atraktivita okolí: památný strom (lípa) 20 m od nádrže

Rozvojové záměry provozovatele: Udržovat nádrž v dobrém technickém stavu a chemickými přísadami upravovat vodu tak, aby sloužila občanům obce ke koupání.

Obr. 18: Požární nádrž v obci Trotina
(foto: archiv autora)

VII. Lokalita

Místo: Nemojov-Starobucké Debrné

Název: požární nádrž; **Provozovatel:** obec Nemojov

Charakteristika nádrže a přilehlých prostor: Požární nádrž o rozměrech 15×8 m se nachází v části obce Nemojova ve Starobuckém Debrném. Je situována u cesty vedoucí k zástavbě rodinných domů. Okolí nádrže je travnaté a jsou na něm umístěny lavičky k odpočinku. Okolo nádrže je ocelové zábradlí a do vody vedou betonové schody.

Možnosti sportovně-rekreačních aktivit: plavání, v blízkosti obce vedou cyklotrasy číslo 24 (Debrné–Kuks) a číslo 4088 (Dvůr Králové–Hájemství) [6]

Ubytování: možnost ubytování přímo v obci (pronájem rekreační chalupy apod.)

Stravování: V obci se nachází prodejna smíšeného zboží. V obci Nemojov vzdálené cca 1 km je několik restauračních zařízení.

Atraktivity okolí: přírodní kamenný útvar Slučí kameny (511 m n.m.), cca 3 km přehrada Les Království

Rozvojové záměry provozovatele: Udržovat dobrý technický stav nádrže a upravovat okolní plochy.

5.7.3 Závěr

Z představených lokalit, které jsou využity v internetové prezentaci (kap. 8) je patrné, že zkoumané území má pro rekreační aktivitu koupání určité předpoklady. Důležitá pro CR, aktivitu koupání a samotné rekreace u vody ve vymezeném území je přítomnost Tyršova koupaliště ve Dvoře Králové nad Labem. Atraktivní se jeví i lokality kempů u vody s možností koupání a víceúčelové nádrže mimo rekreační areály. Aby se podrobněji zjistila problematika současného stavu a do budoucna se zvýšila případná perspektivnost těchto lokalit pro cestovní ruch je třeba provést dotazníková šetření (kap. 6).

6 EMPIRICKÁ ČÁST – DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

6.1 *Předmět a cíle výzkumu*

Výzkum týkající se tématu diplomové práce měl za úkol zjistit a vyhodnotit současný stav a možnosti využití vodních ploch (malé umělé nádrže) v obcích nebo kempových zařízeních (kap. 5.7), k nimž se vztahují. Na základě analýzy a interpretaci zjištěných dat posoudit jejich perspektivnost pro cestovní ruch.

6.2 *Postup*

Dotazníkové šetření probíhalo v obcích zájmového území, které byly na základě rozhovoru s jejich představiteli tzn. starosty a místostarosty, studia dostupné literatury a vlastního subjektivního názoru vyplývajícího z dlouhodobého zájmu a znalosti oblasti, vymezeny jako ty, které mají potenciál pro rozvoj cestovního ruchu vázaného na rekreaci u vody s důrazem kladeným na aktivitu koupání. Charakter dotazníkových otázek byl vytvořen takovým způsobem, aby bylo možné na základě jeho výstupních dat, přistoupit k posouzení předností a nedostatků lokality.

V návaznosti na charakter lokalit vybraných k průzkumu bylo při tvorbě dotazníků nejprve přistoupeno k studiu literárních a elektronických dokumentů. Poté došlo k tvorbě hypotéz. Na jejich základě byly provedeny další kroky jako tvorba otázek apod., až k vypracování otázek sloužících pro tvorbu dvou dotazníků. Dále proběhlo předběžné dotazníkové šetření na jehož základě došlo k odstranění chyb (např. přeformulování nesrozumitelných otázek). Následně bylo přistoupeno k sběru dat, k analýze a interpretaci zjištěných dat.

6.3 *Volba vzorku a metoda výzkumu*

Výběr respondentů při sběru dat probíhal na základě dvou způsobů. V prvním dotazníkovém šetření tvořili respondenty pouze provozovatelé rekreačních areálů např. kempů jehož součástí je vodní plocha využívaná ke koupání, šlo o tzv. kvótní výběr. V druhém dotazníkovém šetření byli dotazováni občané příslušných obcí, v nichž se nachází pouze vodní plocha využívaná pro koupání. Výběr respondentů byl v tomto druhém šetření proveden nenáhodným (nepravděpodobnostním) systematickým výběrem, který se blíží k náhodnému výběru [30].

Při výzkumu byla využita metoda osobního dotazování, která je založena na přímé komunikaci s respondentem. Důvodem zvolení této metody byla možnost, díky přímé zpětné vazbě, motivovat respondenty. Velkou předností osobního dotazování je vysoká spolehlivost získaných údajů.

6.4 *Dotazníkové šetření pro provozovatele kempového typu zařízení s možností rekreace u vody*

Na Královédvorskú se nacházejí čtyři lokality kempového charakteru. Způsob vyhodnocování byl založen na odpovědích získaných kvótním výběrem a metodou přímého dotazování pomocí dotazníku a i neřízeným rozhovorem s provozovateli zařízení (využity v komentářích). Z pravidla se jednalo o starosty či místostarosty příslušných obcí. Dotazník byl tedy dle uvážení předložen osobě k vzhledem k dané problematice šetření nejvíce adekvátní.

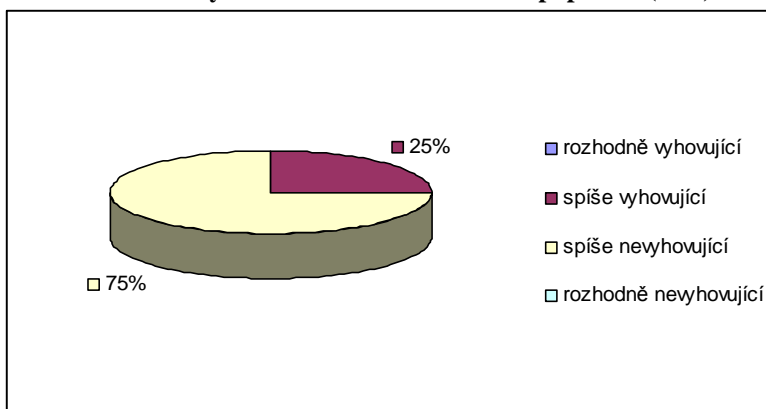
Sběr dat probíhal ve čtyřech obcích Královédvorská v časovém období květen – červen 2007. K vybraným obcím patřily ty, v nichž se nachází zařízení kempového typu. Dotazovanými respondenty byli čtyři starostové popř. místostarostové příslušných obcí, jelikož právě obce jsou provozovateli těchto rekreačních zařízení. Respondenti byli dotazováni v úředních hodinách na obecních úřadech svých obcí. Dotazníkové šetření obsahovalo 10 otázek, na které byli respondenti dotazováni. Ke zkoumaným zařízením patřili: autokemp Mostek, autokemp Velký Vřešťov, chatová osada Třebihošť a Sportovně rekreační areál Lanžov.

6.4.1 *Analýza a interpretace zjištěných dat*

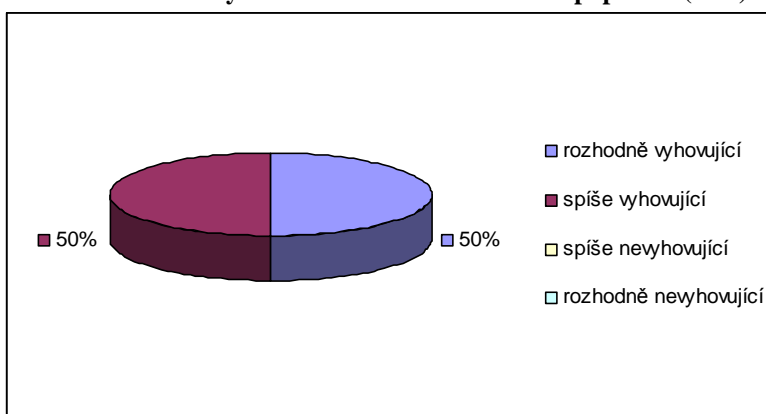
Získaná data z dotazníkového šetření jsou prezentována prostřednictvím koláčových grafů relativních četností (v %) a k nim přiřazených komentářů. Podrobnější přehled získaných dat je uveden v tabulkách, které jsou umístěny v příloze.

1. Uved'te, jak jste spokojeni s ubytovacími a stravovacími službami, které poskytujete.

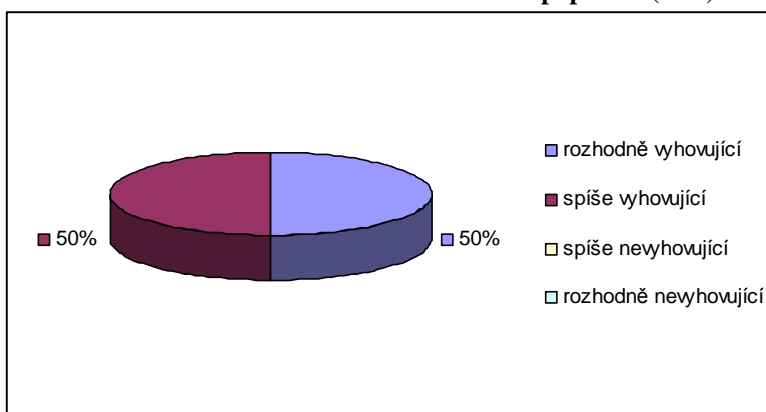
Graf 1: Kvalita ubytovacích služeb vzhledem k poptávce (v %)

Graf 2: Kvantita ubytovacích zařízení vzhledem k poptávce (v %)

Graf 3: Počet stravovacích zařízení vzhledem k poptávce (v %)

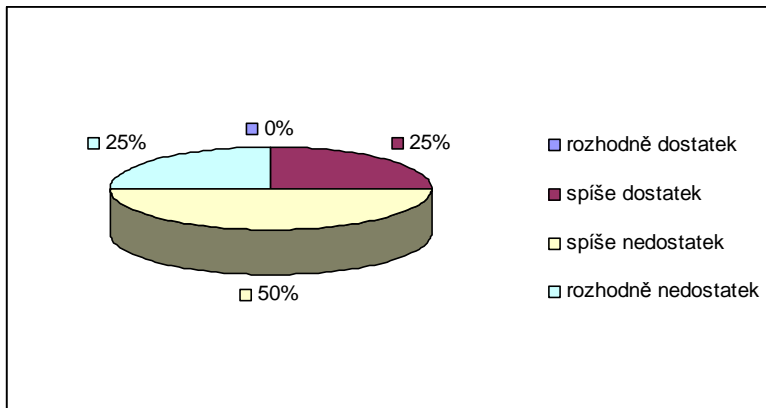

Komentář ke grafům 1, 2, 3: Z grafů je patrné, že zkoumané areály jsou v k vzhledem k otázce poskytovaných služeb v oblasti ubytování a stravování spíše spokojeny. Obecně tedy budování dalších ubytovacích a stravovacích zařízení nebude tvořit hlavní náplň provozovatelů. Pro možný rozvoj areálu (kempu) se budou spíše zabývat otázkou

zkvalitnění ubytovacích služeb a snažit se prostřednictvím této kvalitnější nabídky přilákat do svých areálů i náročnější návštěvníky (klientelu).

2. Kulturních a zábavních akcí v areálu je podle Vás:

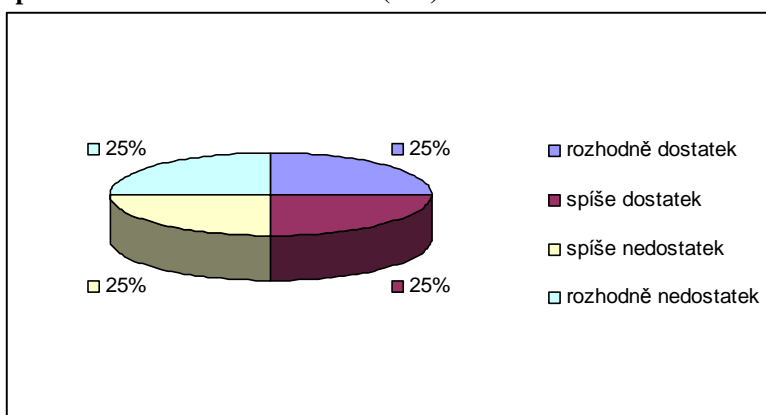
Graf 4: Vyjádření provozovatelů k počtu kulturních a zábavních akcí (v %)

Komentář: Provozovatelé by si přáli více kulturních a zábavních akcí jako jsou například večerní zábavy s živým vystoupením kapel. Díky tomu, že areály jsou umístěny v blízkosti obcí nebo přímo v nich, se často setkávají se stížnostmi občanů na porušování nočního klidu, tento problém tak výrazně ovlivňuje pořádání večerních akcí. V areálech se pro zvýšení návštěvnosti mimo jiné pořádají různé srazy např. motorkářů, soutěžní dny pro děti a mládež apod.

3. Upravených prostor (hřišť) pro provozování sportovně rekreačních aktivit je v areálu kempu podle Vás:

Graf 5: Vyjádření provozovatelů k počtu prostor určených k sportovně-rekreačním aktivitám (v%)

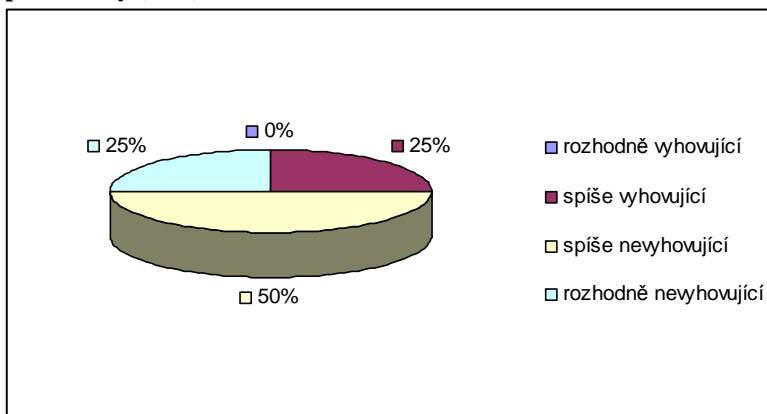

Komentář: V areálech, kde je upravených ploch pro sportovní aktivity nedostatek, obrací provozovatelé pozornost k tomu, aby v blízké budoucnosti dali vzniknout novým sportovištím. V areálech jsou zájmové plochy pro výstavbu této rekreační infrastruktury

vymezeny a z pravidla se čeká pouze na jejich realizaci (např. výstavba tenisových kurtů, hřiště na plážový volejbal apod.).

4. Dostupnost areálu hromadnými dopravními prostředky je podle Vašich zkušeností:

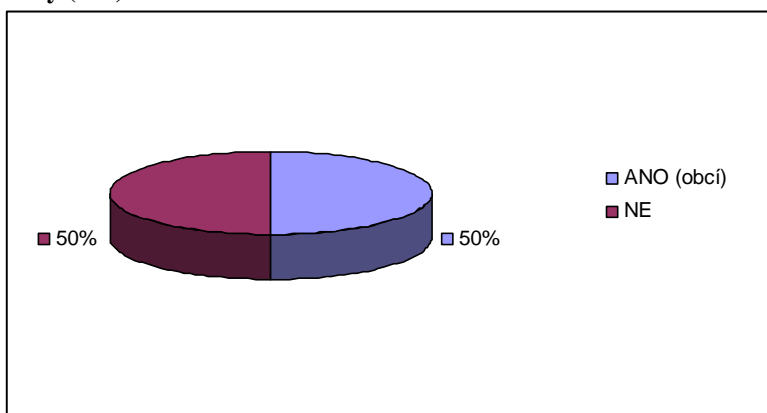
Graf 6: Vyjádření k dostupnosti areálů hromadnými dopravními prostředky (v %)

Komentář: Z grafu se jeví situace hromadné dopravy jako nevyhovující. Především o víkendech jezdí do obcí málo spojů. Toto se týká všech zkoumaných lokalit. V prvním znění (předběžném dotazníkovém šetření) otázky 4. tj. zdali je dostupnost areálu podle jejich názoru rozhodně vyhovující apod., provozovatelé často uvedli dostupnost jako rozhodně vyhovující. Bylo to z toho důvodu, že dle jejich názoru návštěvníci dávají přednost pohodlí osobní dopravy. Nedostatek víkendových spojů hromadné dopravy se jim tím pádem nejeví jako problém.

5. Probíhají odběry a kontrola kvality vody vodní plochy? Pokud ano, kým?

Graf 7: Vyjádření provozovatelů k odběrům a kontrole kvality vody (v%)

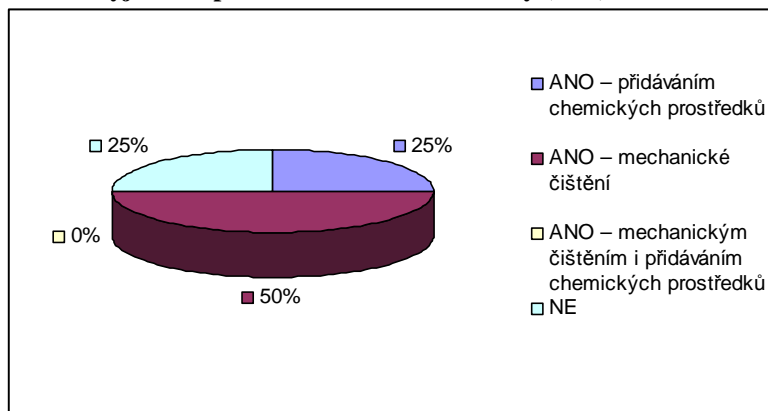

Komentář: Jeli kvalita vody sledována, pak v případě nevyhovujících hodnot dochází buď k vypuštění a následnému znovu napuštění nádrže nebo k viditelnému označení vodní plochy jako nevhodné pro koupání. Nutné je podotknout, že u zmiňovaných obcí neprobíhají odběry vody jako u standardních měření např. hygienické stanice, kde je sledováno několik faktorů pro určení kvality vody, nýbrž se zpravidla jedná o posouzení průhlednosti, zápachu a přítomnosti sinic a to neodborným zkoumáním laika. Pokud provozovatele odpověděli ano, vždy uvedli jako vykonavatele obec.

6. Provádíte v koupací sezoně chemicky nebo jinými prostředky čištění vody?

Pokud ano, jakým způsobem?

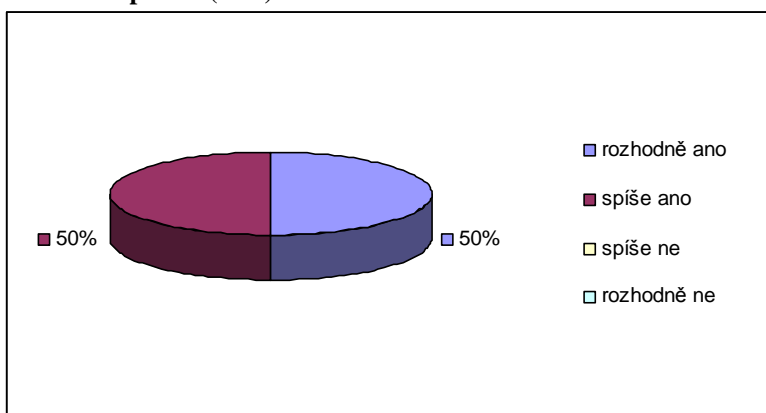
Graf 8: Vyjádření provozovatelů k čištění vody (v %)

Komentář: Zde narážíme zpravidla na problém s financemi, kdy chemické čištění je pro provozovatele drahé a dávají přednost čištění mechanickému, kdy situaci nejčastěji řeší tak, že voda protéká usazovací nádrží. u rybníka Velký Vřešťov by bylo třeba odstranit dnové usazeniny tj. bahno těžkou technikou a to vyžaduje velké finanční náklady.

7. Máte zájem na tom, aby v budoucnu byla rekreace v areálu návštěvníky, více než doposud, spojována s koupáním.

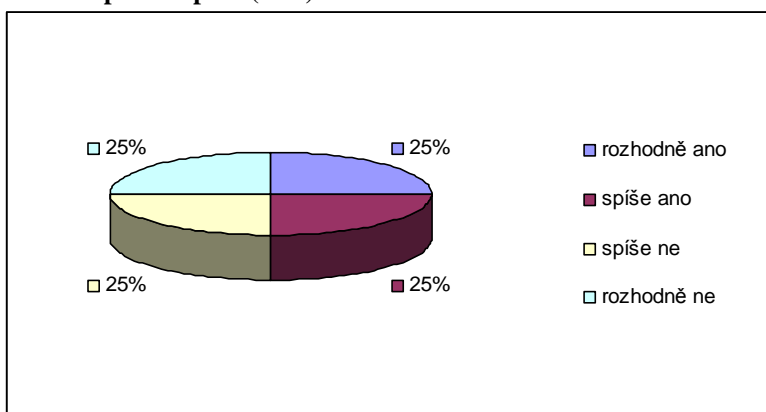
Graf 9: Zájem provozovatelů na tom, aby si návštěvník spojoval areál s koupáním (v %)

Komentář: Z grafu je zcela zřejmé, že provozovatelé mají zájem na tom, aby byl jejich areál více spojován s rekreační aktivitou koupáním. To je předpokladem toho, že svým přístupem a jednáním budou o toto usilovat a tím zvýší možnosti využití vodních ploch pro rozvoj rekreace na Královédvorskú.

8. Máte zájem na tom, aby se vodní plocha v areálu stala ze zákona oficiální vodní plochou pro koupání?

Graf 10: Zájem provozovatelů na tom, aby se vodní plocha stala oficiální pro koupání (v %)

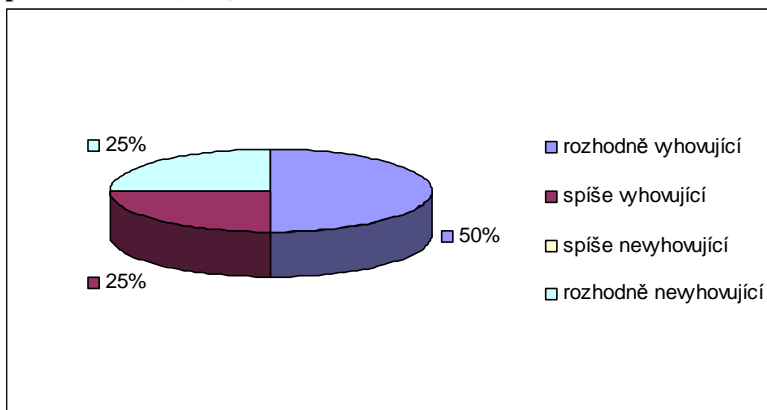

Komentář: Omezujícím činitelem, který brání tomu, aby se vodní plocha stala oficiální vodní plochou pro koupání, podle provozovatelů znesnadňuje finanční náročnost takového projektu. V případě rybníku Velkého Vřešťova je problém v tom, že by případně velký nárůst koupajících se turistů omezoval v činnosti dosud nejpočetnější klientelu kempu a tou jsou sportovní rybáři.

9. Propagace možností rekreace u vody v areálu se Vám zdá z Vaší strany jako:

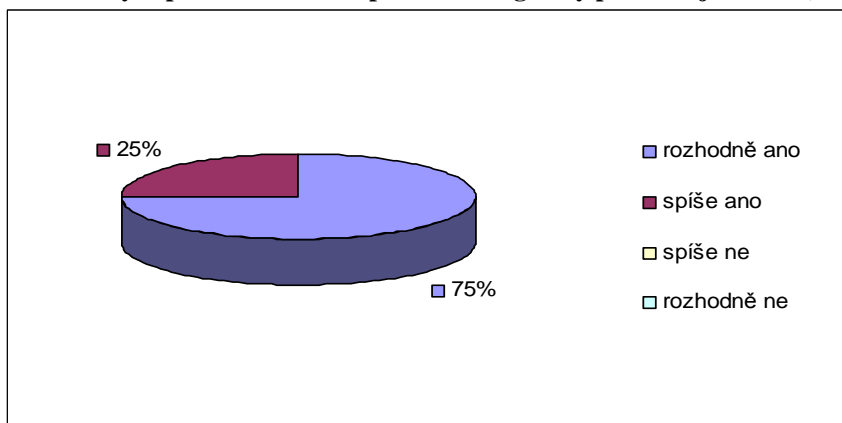
Graf 11: Propagace možnosti rekreace u vody z pohledu provozovatelů (v %)

Komentář: Provozovatelé propagují areál jako celek, především se v propagaci zaměřují na ubytovací služby s tím, že se někteří zmiňují o vodní ploše pouze okrajově. Vzhledem k legislativě nemohou provozovatelé vodní plochu v současné době propagovat jako oficiální místo pro koupání např. jako koupaliště. To je dle provozovatelů hlavní omezující prvek v propagaci. Není tajemstvím, že provozovatelé legislativní překážku znemožňující jejich vodní nádrž oficiálně označovat jako koupaliště ignorují a různými avšak ne příliš efektivními způsoby do propagace svého areálu název koupaliště zahrnují (hrozí sankce ze strany státních orgánů).

10. Počítáte s čerpáním dotací, grantů na údržbu, renovaci či inovaci stávajícího areálu s pojeného s rekreací u vody?

Graf 12: Vyze provozovatelů čerpat dotace a granty při rozvoji areálů (v %)

Komentář: Provozovatelé jsou si vědomí toho, že mohou čerpat finanční prostředky za tímto účelem a chtějí v tom být aktivní, což je dobrý předpoklad pro další rozvoj jejich areálu.

6.4.2 Závěr a výsledky šetření

Dotazníkové šetření zaměřené na názory a postoje provozovatelů typu kempových zařízení probíhalo v podobě metody osobního rozhovoru. Dotazovaným byly tazatelem interpretovány dotazníkové otázky a pro přehlednost a jednodušší výběr jim byly poskytnuty kartičky s možnostmi odpovědí, vždy k aktuální otázce. Dotazovaní neměli s porozuměním otázkám problémy a celý proces probíhal dle očekávání, které vycházelo z předběžného průzkumného šetření v němž byly odhaleny chyby a nedostatky dotazníku a následně byl upraven do finální podoby.

Na základě výsledků interpretovaných analýz byly potvrzeny a rovněž vyvráceny některé hypotézy.

Potvrzené hypotézy:

1. Poskytování ubytovacích služeb je dostatečné po kvantitativní stránce ne však po kvalitativní.

Na základě otázek: 1.a, 1. b

2. Dostupnost areálu hromadnými dopravními prostředky je nedostatečná.

Na základě otázky: 4.

3. V areálech se neprovádějí odborné odběry vody z nádrže, které by zjistily vhodnost vody ke koupání.

Na základě otázky: 5.

4. V souvislosti se zájmem provozovatelů, upozorňovat na spojitost areálu s možností koupání, probíhá čištění vody v nádrži a čerpání dotací.

Na základě otázek: 6., 7. a 10.

Vyvrácené hypotézy:

5. Provozovatelé nemají zájem, aby se vodní plocha stala oficiálním koupalištěm.

Na základě otázky: 8.

6. Propagace areálu z pohledu možnosti rekreace u vody je nedostatečná.

Na základě otázky: 9.

Syntézou jednotlivých analýz dotazníkových otázek je patrné, že v oblasti rekreace u vody jsou v kempových zařízeních zřetelné rezervy, ale již i oblasti, které jsou dobře

zavedeny a plní optimálně svůj účel. K oblasti, kde jsou provozovatelé s poskytováním služeb klientům spokojeni je nabídka stravovacích a ubytovacích zařízení. V této oblasti se výraznější změny neočekávají. Na druhé straně si jsou provozovatelé vědomi rezerv ve svých areálech a k jejich řešení zaujímají poměrně shodné aktivní postoje vedoucí k jejich nápravě. Provozovatelé se snaží o to, aby jejich lokalita byla spojována s rekreací u vody. Především mají zájem na dalším využívání vodní plochy pro koupání a jsou tomu ochotni přizpůsobit svou činnost jako jsou žádosti o dotace a pod. Provozovatele se zatím snaží nebo alespoň mají předsevzetí do budoucna projevovat snahu postupně překonávat překážky bránící rozvoji této rekreační aktivity, kterými jsou především finance na vybavení příslušné rekreační infrastruktury. Počínání provozovatelů ohledně rekreace u vody se na základě analýzy šetření jeví jako perspektivní s přínosem pro regionální turismus.

6.5 *Dotazník pro občany obcí v nichž se nachází víceúčelová, požární nádrž využívaná ke koupání*

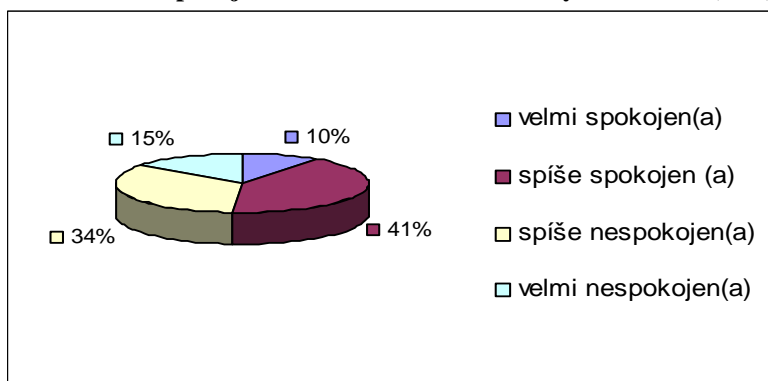
V rámci dotazníkového šetření pro občany obcí v níž se nachází víceúčelová, požární nádrž využívaná ke koupání byli respondenti dotazováni na 11 otázek. Celkem bylo dotázáno 258 občanů v těchto obcích. Sběr dat probíhal v 7 obcích na území Královédvorská v časovém období červen–červenec 2007. Jednalo se o obce: Bílá Třemešná, Doubravice, Kočeře, Nemojov, Trotina, Zábřeží - Řečice, Zdobín.

6.5.1 Analýza a interpretace zjištěných dat

K potřebám analýzy výsledků a k jejich interpretaci byly použity ...(viz 1. dotazník). Tabulky obsahující detailnější výpověď o konkrétních místech sběru jsou umístěny v příloze.

1. Jste spokojen(a) s kvalitou vody v nádrži v letním období?

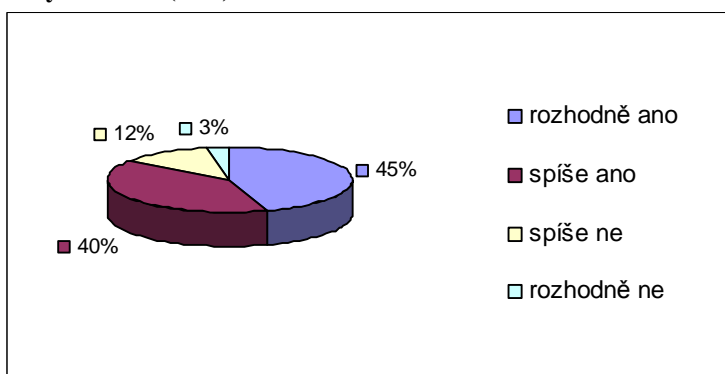
Graf 13: Míra spokojenosti občanů s kvalitou vody v nádržích (v %)

Komentář: Z odpovědí vyplývá, že názor na jakost vody v nádrži se liší od občana k občanovy. Je možné soudit, že pro polovinu uživatelů je s kvalitou vody v nádrži v letní sezoně velmi až spíše spokojena a naopak polovina spíše nebo velmi nespokojena.

2. Domníváte se, že v letních měsících návštěvnost nádrže klesá s klesající kvalitou vody v nádrži?

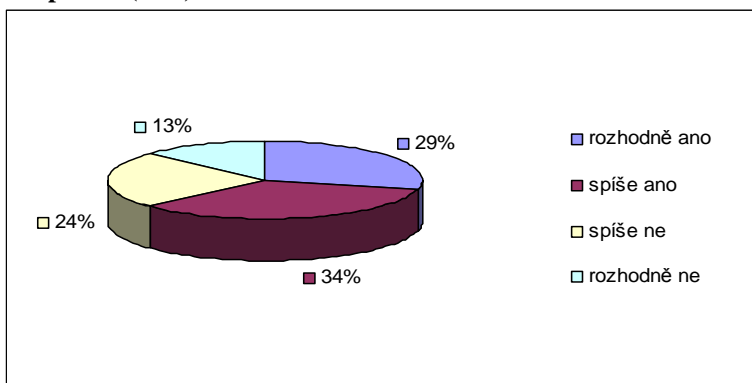
Graf 13: Klesání návštěvnosti ve spojitosti se změnou kvality vody v nádrži (v %)

Komentář: Je patrné, že podle dotázaných občanů se kvalita vody v průběhu letní sezony zhoršuje. Tento stav nepřispívá ke zvýšení ani k udržení vyrovnané návštěvnosti nádrže v průběhu koupací sezony.

3. Využíval(a) by jste nádrž častěji, pokud by získala statut koupaliště a plnila tak hygienické normy pro kvalitu vody?

Graf 14: Zvýšení využívání nádrže občany v případě získání statutu koupaliště (v %)

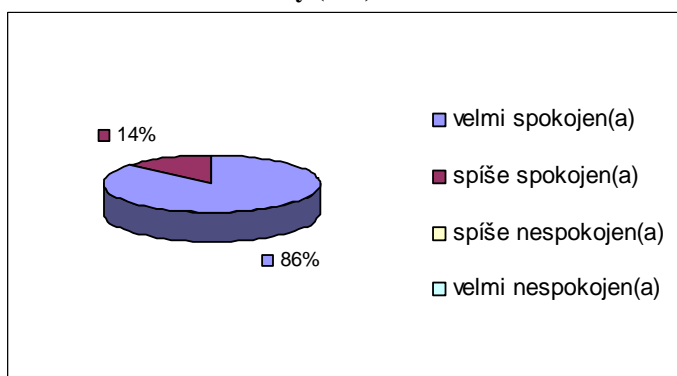

Komentář: Z grafu vyplývá, že občané využívají nádrž ke koupání, aniž by měla statut koupaliště a vyhovovala tak hygienickým předpisům. Na druhou stranu právě v souvislosti s předchozí otázkou je patrné, že voda je v některých obdobích v takovém stavu, že návštěvnost klesá a právě tento stav by mohl změnit statut koupaliště. Voda v nádrži by se následně, díky hygienickým opatřením v podobě čistících prostředků a zavedením čistících zařízení, méně kazila a návštěvnost by v letním měsíci tolik nekolísala.

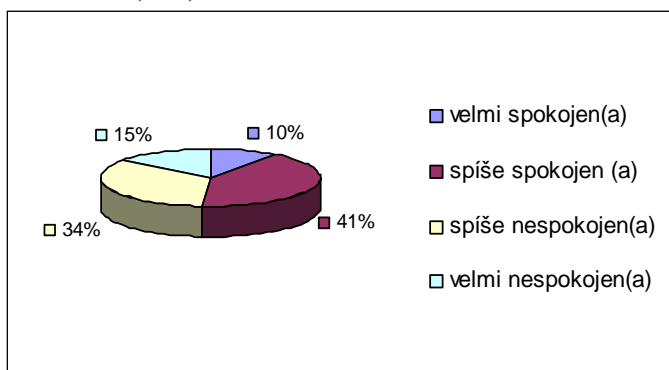
- Porovnejme výsledky odpovědí občanů v názoru na kvalitu vody v nádržích, které nemají statut koupaliště s výsledky odpovědí návštěvníků oficiálního koupaliště v názoru na kvalitu vody v něm (šetření proběhlo v červenci 2007 pouze rámci jedné otázky).

3.* Jste spokojen(a) s kvalitou vody v koupališti v letním období?

Graf 15: Míra spokojenost i návštěvníků koupaliště v Jaroměři s kvalitou vody (v%)

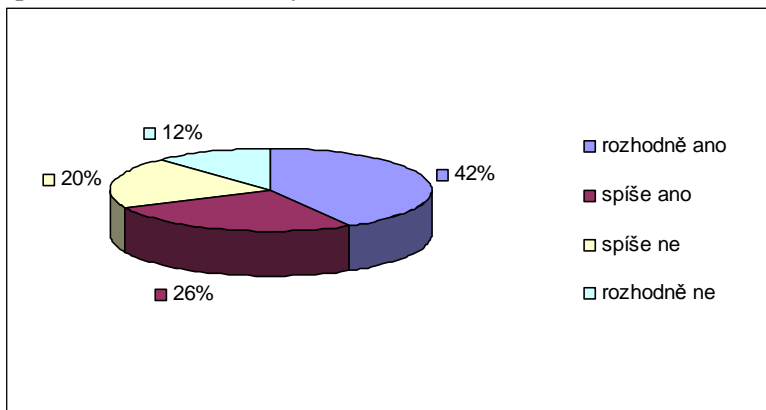
Graf 13: Míra spokojenosti občanů s kvalitou vody v nádržích (v %)

Komentář ke grafům 13, 15 : Na oficiálním koupališti Jaroměři, kde je chlorovaná a vyhřívána voda, jsou návštěvníci s kvalitou vody buď velmi nebo spíše spokojeni. Jedná se o moderní koupaliště a s porovnáním s neoficiálními koupališti (nádržemi) je 100 procent návštěvníků s kvalitou vody spokojeno, kdežto u nádrží využívaných ke koupání je to procent 50. Pokud by se nádrže měli stát oficiálními koupališti pak lze na základě výsledků odpovědí na otázku 3. usuzovat, že využívání nádrže (popř. již koupaliště) návštěvníky by pravděpodobně vzrostlo. Stejně je tomu i v návaznosti na odpovědi v otázce 2. v nichž se lidé vyjadřují ve smyslu, že návštěvnost nádrže klesá s klesající kvalitou vody v ní. Vzhledem k jasnému faktu, že voda v koupalištích je pod přísným hygienickým dohledem a kvalita vody v něm by se v průběhu koupací sezony neměla výrazněji měnit, jasně vyplývá, že by se v nynějších nádržích (později koupalištích) zákonitě zvýšila i návštěvnost.

4. Chybí Vám v letních měsících ve vaší obci mimo možnost koupání více sportovních aktivit (prostor pro sportovní aktivity jako např. tenisový kurt, voleb. hřiště, apod.), které by jste spojily s pobytem u vody?

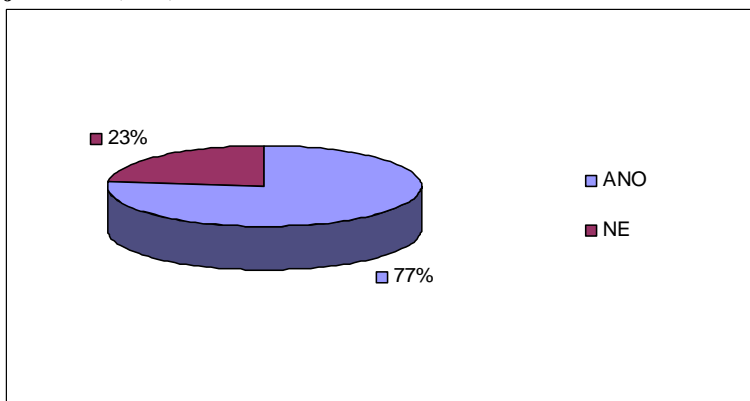
Graf 16: Míra vyjádření se občanů k potřebě provozování více sportovních aktivit u vody (v %)

Komentář: Přispět ke spokojenosti návštěvníků nádrží je možné, jak můžeme vyčíst z grafu, tím, přibude-li v okolí nádrže potřebná infrastruktura pro různé rekreačně sportovní aktivity, které by návštěvník spojil s rekreací u vody.

5. Dojíždíte za rekreací u vody, spojenou především s koupáním, i do jiné obce?

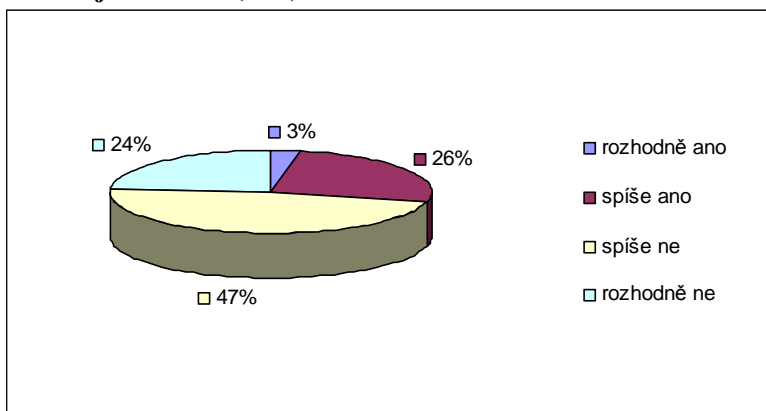
Graf 17: Vyjádření potřeby občanů k dojíždění za koupáním do jiné obce (v %)

Komentář: Z grafu jasně vyplývá, že přibližně tři čtvrtiny obyvatel dojíždí za koupáním do jiné obce. Příčiny, které je vedou navštěvovat jiné lokality za účelem koupání nám osvětlí následující otázka.

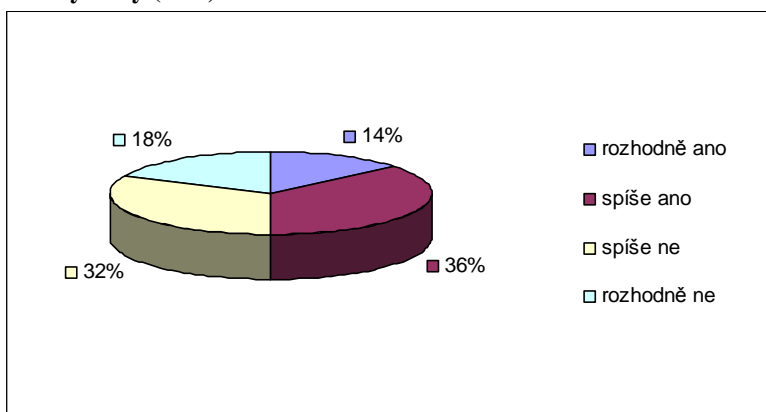
6. Z jakého důvodu navštěvujete i jiné obce za účelem rekreace u vody spojené především s koupáním.

Graf 18: Navštěvování jiné lokality rekreace u vody z důvodu kvalitnějších služeb (v %)

Komentář: Vzhledem k tomu, že obce jsou ve většině málo rozlehlé můžeme soudit, a také to potvrzují obyvatelé ve svých výpovědích, že občané rekreující se u nádrže v místě bydliště se jdou občerstvit či najíst pohodlně do svých domovů a následně se k nádrži vrátí.

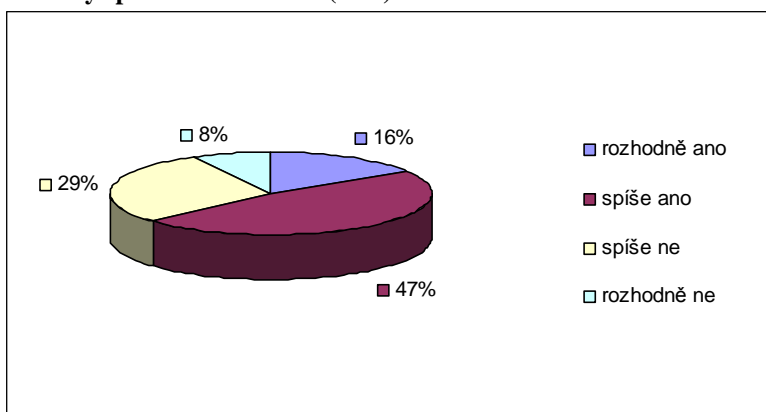
Graf 19: Navštěvování jiné lokality rekreace u vody z důvodu lepší kvality vody (v %)

Komentář: V mnoha obecních nádržích, které občané využívají ke koupání je voda pro svou čistotu a nepřítomnost chemických látek, jako je např. chlor, vyhledávána, neplatí to ovšem u všech nádrží a proto obyvatelé obcí s těmi to nádržemi vyhledávají vodu kvalitnější bez zápachu a mechanických nečistot, kterou skýtají oficiální koupaliště apod.

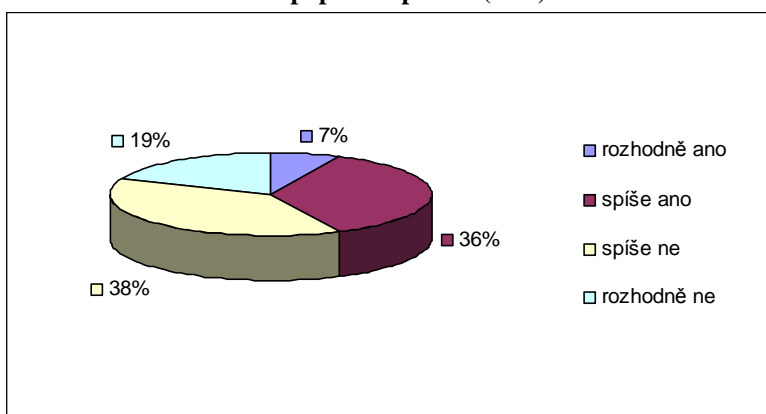

Graf 20: Navštěvování jiné lokality rekreace u vody z důvodu pestřejší nabídky sportovních aktivit (v %)

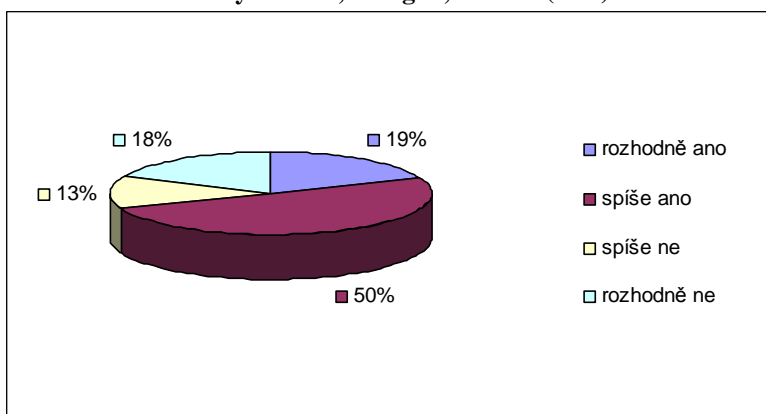
Komentář: Okolo mnoha nádrží jsou travnatá prostranství a tedy potenciální prostor pro různé druhy sportovních rekreačních aktivit, někde mají i hřiště na tenis, volejbal apod. U většiny nádrží však nabídka rekreačně sportovních aktivit je pro poptávku občanů nedostatečná a proto je jednou z hlavních příčin, jak je patrné z grafu, proč obyvatelé dojíždí za rekreací u vody do jiných lokalit.

Graf 21: Navštěvování jiné lokality rekreace u vody z důvodu lepšího estetického stavu nádrže popř. koupaliště (v %)

Komentář: V mnoha případech se provozovatelé nádrží, kterými je v tomto případě vždy obec, snaží o estetickou a technickou údržbu nádrže a vynakládají na to i nemalé finanční prostředky. Někde naopak o nádrž tolik nedbají a patrné to je ve výsledcích grafu, kde se 36% dotázaných vyjádřilo, že právě estetické působení nádrže je spíše důvodem, proč navštěvují jiné lokality.

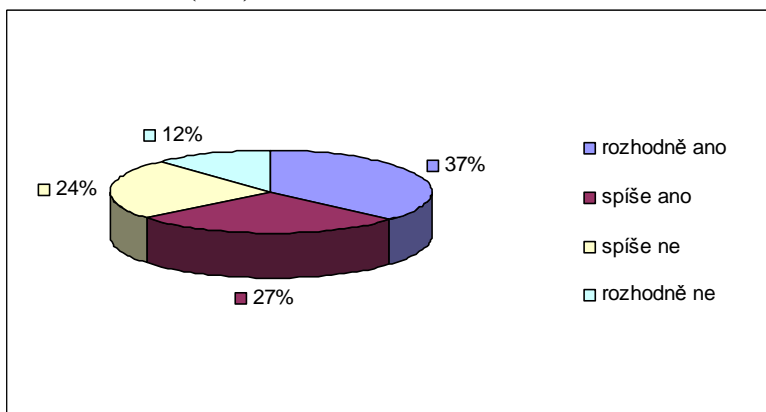
Graf 22: Navštěvování jiné lokality rekreace u vody z důvodu atraktivit - skokanský můstek, tobogán, vířivka (v %)

Komentář: Atraktivita jako je skluzavka, skokanský můstek, tobogán apod. se ve víceúčelových či požárních nádržích příliš nevyskytují. Nejspíše pro dospívající rekreanty a rodiny s dětmi je to důvod proč navštívit jiné místo, kde by mohli těchto atraktivit užít.

7. Líbilo by se Vám, kdyby se ve Vaší obci zvýšila turistická návštěvnost vodní nádrže za účelem rekreace u vody (koupání)?

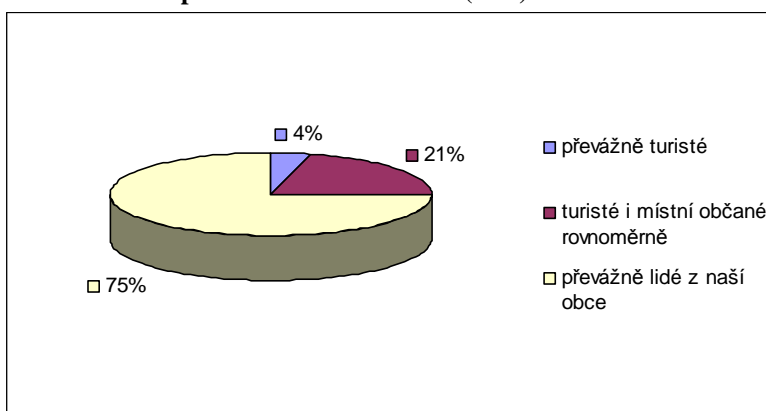
Graf 23: Míra zájmu občanů o zvýšení turistické návštěvnosti vodních nádrže (v %)

Komentář: Respondenti by přivítaly větší turistickou návštěvnost vodní nádrže jako součást oživení společenského života v obci, ale i jako potencionálního zdroje ke zvýšení jejich obratu v soukromé podnikatelské činnosti. V menší míře by dotazovaní dali přednost většímu klidu jak v místě koupání tak i v celé obci.

8. Kdo podle Vás v letním období využívá nádrže za účelem koupání:

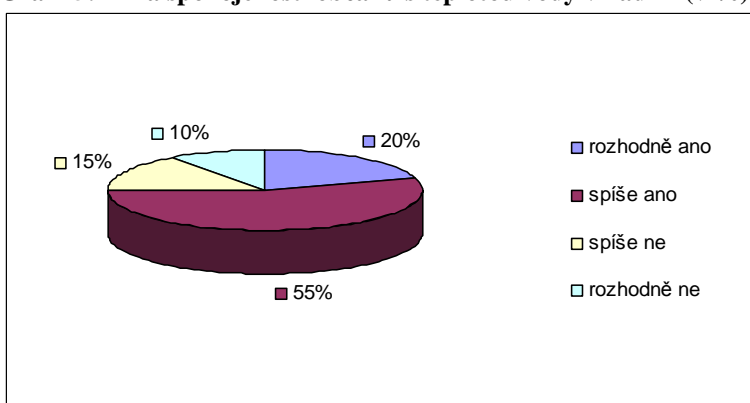
Graf 24: Zastoupení rekreatantů u nádrže (v %)

Komentář: Jak je patrné z grafu, nádrže v obcích jsou za účelem koupání využívány převážně tamním obyvatelstvem. Jedním z důvodů je pravděpodobně blízká vzdálenost vodní nádrže související se snadnou dostupností k informacím o aktuálních kvalitativních faktorech (např. průhlednost, zjištění sinic, teplota vody apod.) vody v nádrži. Turisté, kteří jsou si např. již vědomi možnosti koupání v dané obci naopak tyto informace postrádají a musejí se spolehnout pouze na svůj vlastní předpoklad, který si nemohou ověřit. Jinak to je v případě oficiálních koupališť nebo míst vedených např. jako koupací oblasti, kde musí být aktuální kvalitativní faktory vody zveřejňovány.

9. Jste spokojeni s teplotou vody v letním období ve vaší nádrži? (zda-li je dostatečně teplá)

Graf 25: Míra spokojenosti občanů s teplotou vody v nádrži (v %)

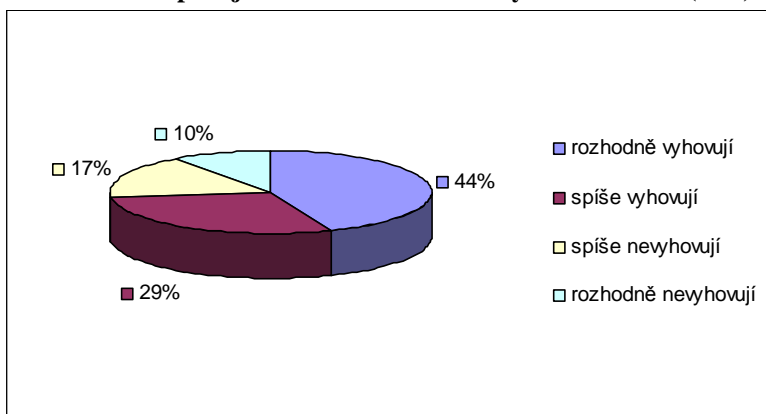

Komentář: Prostřednictvím dotazníku se potvrdila hypotéza vyplývající z geografické polohy území, příznivé nadmořské výšky. Potvrzena byla v tom, že dotazovaní jsou převážně spokojeni s teplotou vody v nádržích v koupací sezoně. Znamená to, že oblast je

vhodná pro rekreaci u vody jak podle ukazatelů vyplývajících z měření teplot a počtu slunečních dnů apod. tak i dle pocitu a názoru dotazovaných.

10. Vyhovují Vám rozměry vodní nádrže?

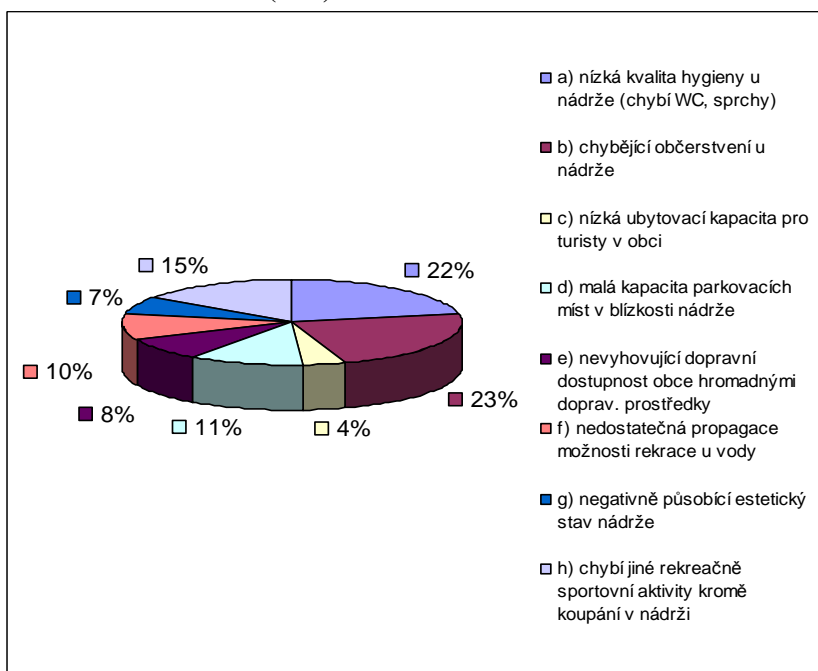
Graf 26: Míra spokojenosti občanů s rozměry vodní nádrže (v %)

Komentář: Z grafu je patrné, že rozměry nádrží využívaných ke koupání jsou pro občany převážně vyhovující. To je významný ukazatel pro další možné rozvojové záměry oblasti zaměřené na rekreaci u vody, kdy mohou odpadnou případné náklady na zvětšení či zmenšení rozměrů nádrží.

11. U níže uvedených negativních oblastí (např. nízká ubytovací kapacita apod.), zatrhněte ty, které jsou podle Vašeho názoru pro obec hlavními překážkami pro zvýšení turistické návštěvnosti vodní nádrže (za účelem rekreace u vody).

Graf 27: Negativní oblasti, které občané vidí jako hlavní překážky pro zvýšení turistické návštěvnosti (v %)

Komentář: Vyhodnocené odpovědi poukazují jasně na oblasti, které občané obcí vidí jako negativní a na které by se mělo v případě investic v rámci rozvoje turistické atraktivnosti vodní nádrže obec zaměřit. Jako poměrně velké negativum vidí občané hygienu u nádrží (často u nich není sociální zařízení - WC, popřípadě sprchy), a také chybějící občerstvení.

Pozn.: Do možných negativ byly zařazeny ty, které se na základě terénního šetření nejen zájmového území (prohlídky lokalit, rozhovory se starosty a představiteli obcí) a studia literatury a dalších zdrojů, zdály být nejvíce spjaté s aktuální situací ohledně využívání nádrží.

6.5.2 Závěr a výsledky šetření

Dotazníkového šetření bylo zaměřené na posouzení stavu a možnosti využití víceúčelových, požárních nádrží v obcích správního obvodu Dvora Králové nad Labem k potřebám cestovního ruchu. Šetření probíhalo metodou osobního dotazování obyvatel sedmi obcí, ve kterých jsou příslušné nádrže využívány k rekreaci u vody k aktivitě koupání. Aby bylo docíleno odpovídajícího vzorku respondentů byli obyvatelé osloveni na frekventovaném místě v obci (zastávka autobusu, náves). Vzhledem k časové náročnosti dotazování byl pro sběr dat zainteresován jeden pomocný spolupracovník (tazatel). Cílem šetření bylo získat potřebný počet vyplněných dotazníků, který byl stanoven na základě proběhlého dotazníkového šetření (únor 2007) k potřebám rozvojové strategie města Dvora Králové nad Labem. Z celkového počtu občanů Dvora Králové nad Labem (16 160 obyvatel k 1.1.2007) [22] dotazník odevzdalo 478 respondentů tj. asi 3% obyvatel Dvora Králové nad Labem [33]. Pro potřeby dotazníkového šetření, této práce, bylo stanoveno získat vzorek odpovědí od 10% občanů každé zkoumané obce. Například pro obec čítající 510 obyvatel bylo předem určeno získat vzorek názorů od 10% obyvatel obce, tedy 51 občanů. Celkový počet respondentů činil 258. Výsledky dotazníku by měly mít reprezentativní charakter pro zkoumané obce a popř. mohly sloužit k využití v cestovním ruchu Dvora Králové nad Labem.

Při sběru dat, na základě systematického výběru vzorku, byli občané nejdříve osloveni. K vyplnění dotazníku byl tazatelem vyzván každý pátý kolemjdoucí občan. Respondenti byli seznámeni s problematikou dotazníku a s cíli, kterým bude sloužit. Někteří oslovení dotazník odmítli, buď z časových důvodů nebo nezájmu o problematiku. Většinu

oslovených problematika dotazníkového šetření zaujala a ochotně přistoupili k jeho vyplnění. Následně, po získání dat, bylo přistoupeno k jejich analýze a interpretaci. Jednotlivé otázky byly v co nejpřehlednější formě statisticky vyhodnoceny a to prostřednictvím tabulek relativních a absolutních četností. Tabulky byly doplněny o grafy relativních četností. Ke graficky vyjádřeným statistickým závěrům byl vždy přiřazen odpovídající a doplňující komentář.

Na základě výsledků interpretovaných analýz byly potvrzeny a rovněž vyvráceny některé hypotézy.

Potvrzeny byly hypotézy:

1. V nádržích se v průběhu koupací sezóny mění jakost vody, což negativně ovlivňuje návštěvnost.

Na základě otázek: 1., 2. a 3., 3*

2. Nedostatek rekreačně sportovní infrastruktury a atraktivit u nádrží (tobogán apod.) negativně ovlivňují návštěvnost nádrže.

Na základě otázek: 4., 6. c, 6. e, 11. h

3. Ke spokojenosti návštěvníků v koupací sezóně přispívá teplota vody v nádržích.

Na základě otázek: 9.

4. Nádrže ve zkoumaných obcích jsou využívány převážně tamním obyvatelstvem.

Na základě otázek: 8.

Byly vyvráceny hypotézy:

5. Obyvatelé nemají zájem o přísun turistů za účelem využívání vodní nádrže.

Na základě otázek: 7.

6. Estetický vzhled a rozměry nádrží jsou vnímány negativně.

Na základě otázek: 6. d, 10.

V oblasti rekreace u vody vyplynulo z dotazníkového šetření hned několik pozitivních zpráv. Např. rozměry a především estetické působení nádrží jsou potenciálním výchozím bodem pro zvýšení návštěvnosti. u nádrží se přes dosavadní nedostatečnou sportovně rekreační infrastrukturu stavějí sportovní zařízení jako jsou tenisové kurty a podobně.

Problémem je situace ohledně jakosti vody a hygieny u nádrží. Jejich řešení závisí na finančních možnostech obcí, popřípadě jejich spolupráce se soukromým investorem. Dalším negativem se zdá být stravování. Převážná část respondentů nepovažuje nedostatek stravovacích služeb u nádrže za důvod, aby jeli za rekreací u vody jinam. Přesto se 23 % dotázaných vyjádřilo, že tento fakt vidí jako hlavní překážku pro zvýšení turistické návštěvnosti. Vzhledem k tomu, že respondenti mají zájem o přísun turistů, mohl by být východiskem provoz sezónního stánku s občerstvením.

Víceúčelové a požární nádrže ve zkoumaných obcích mají na základě vyhodnocení dotazníků určitý potenciál, který se v obcích více či méně rozvíjí. Jelikož obcím chybí jakákoliv propagace v rámci rekreace u vody, v nádržích se koupe převážně místní obyvatelstvo. Lze ale usoudit, že návštěvnost se bude u některých lokalit zvyšovat v rámci jejich dalšího předpokládaného rozvoje a význam těchto lokalit pro turismus rovněž vzroste po představení dosavadních předností těchto lokalit (kap. 5.7.2 a kap. 8).

7 SWOT analýza

Analýza pozitivních a negativních stránek, možností a hrozeb na území Královédvorská ohledně oblasti rekreace u vody vychází z poznatků získaných z výsledků (závěrů, zjištění) předchozích kapitol diplomové práce. Předmětem pro její vypracování se stala dotazníková šetření a další šetření oblasti jako terénní průzkum zájmového území a lokalit apod.

7.1 Formulace SWOT analýzy

SWOT analýza je prvním krokem syntézy analytických informací vedoucí k definování strategických cílů, oblastí a opatření. Technika zpracování je založena na zvažování vnitřních faktorů zkoumané oblasti (silných a slabých stránek) a okolního prostředí (příležitosti a hrozby). Představuje efektivní pomůcku na jejímž základě je možné zjistit skutečný stav, potřebné změny, případná rizika a potřebné kroky k přeměně slabých stránek do silných [31].

SWOT analýza stavu rekreace u vody na území Královédvorská pro potřeby cestovního ruchu byla zpracována na základě detailního poznání podmínek a současného stavu oblasti.

K vyhodnocení bylo použito těchto zdrojů informací:

- strategické dokumenty zpracované v řešeném území
- výsledky z dotazníkových šetření
- výstupy z neřízených rozhovorů se zástupci odborné veřejnosti
- vlastní terénní průzkum
- informace a zkušenosti získané z dlouhodobého zájmu o problematiku

SWOT analýza byla zpracována pro oblast:

- využití vodních ploch a toků k rekreaci u vody na Královédvorskú

Silné stránky

- Přítomnost oficiálního koupaliště ve Dvoře Králové nad Labem
- Vhodná jakost vody v Labi pro potřeby koupání.
- Čtyři kempová zařízení s možností koupání.
- Údržba některých vodních nádrží pro možnosti rekreace (koupání).

- U vodních nádrží využívaných k aktivitě koupání dobré přístupy do vody.
- Dostatek ubytovacích a stravovacích služeb v kempových zařízeních s možností koupání.
- Spokojenost obyvatel s teplotou vody ve víceúčelových popř. požárních nádržích v koupací sezóně.
- Zájem obyvatel obcí s víceúčelovou popř. požární nádrží o přísunu turistů.
- Vyhovující rozměry víceúčelových popř. požárních nádrží ke koupání.
- U většiny víceúčelových popř. požárních nádrží vybudovaný dětský koutek.
- Zájem provozovatelů o čerpání dotací a grantů pro rozvoj infrastruktury s pojené s rekreací u vody.
- Přehradní nádrž Les Království.
- Podmínky k provozování vodní turistiky na Labi.
- Početné zastoupení pstruhových a mimopstruhových revírů pro sportovní rybolov.
- Možnost zakoupení rybářské územní povolenky pro domácí i zahraniční turisty.
- Město Dvůr Králové nad Labem podporuje nové formy rekreace a trávení volného času v cestovním ruchu.
- Přítomnost informačního centra.
- Cyklostezky a turistické stezky procházející lokalitami vymezených pro rekreaci u vody.
- Přítomnost kulturních, přírodních aj. turistických atraktivit (ZOO Dvůr Králové, Kuks ...).
- Geografická poloha v blízkosti turisticky atraktivních lokalit (Krkonoše atd.).
- Kvalita životního prostředí.

Slabé stránky

- Propagace víceúčelových, požárních nádrží využívaných ke koupání (mimo kempy).
- V letní sezóně se u vodních ploch využívaných ke koupání pořádá nedostatek kulturních a zábavních akcí.
- Kolísavá kvalita vody ve víceúčelových, požárních nádržích využívaných pro koupání v koupací sezóně.

- U vodních ploch provozováno koupání na vlastní nebezpečí (mimo oficiální koupaliště).
- Hygiena u víceúčelových popř. požárních nádrží (mimo kempová zařízení) – chybí sprchy s pitnou vodou, WC.
- U vodních ploch využívaných ke koupání (mimo kempová zařízení) chybí stravovací zařízení.
- Kvalita ubytovacích služeb v kempových zařízeních.
- Dostupnost kempových zařízení hromadnými dopravními prostředky (v koupací sezóně).
- U vodních nádrží využívaných ke koupání chybí odborné čištění a odběry vody.
- Nedostatečná sportovně-rekreační infrastruktura (hřiště) u víceúčelových a požárních nádrží.
- Absence půjčovny lodí k potřebám vodní turistiky (nejbližší půjčovna Metuje v Novém městě nad Metují).

Příležitosti

- Možnost využití dotací a grantů Městem Dvůr Králové nad Labem a dalšími obcemi ke zlepšení infrastruktury spojené s rekreací u vody.
- Zvýšení počtu kulturních a zábavních akcí konaných během sezóny.
- Zlepšování kvality především ubytovacích služeb.
- Přeměna vodních víceúčelových nádrží na oficiální koupaliště.
- Zajistit u víceúčelových nádrží občerstvení v koupací sezóně.
- Budování sportovně-rekreační infrastruktury (tenisové a volejbalové kurty).
- Zlepšení vyrovnanosti kvality vody v nádržích a s tím spojené zvýšení atraktivity lokalit.
- Zlepšení dosažitelnosti lokalit využívaných ke koupání hromadnými dopravními prostředky především v koupací sezóně.
- Příliv návštěvníků související se zlepšením propagace víceúčelových, požárních nádrží s možností koupání.
- Spolupráce soukromých a veřejných subjektů při budování sportovně rekreační infrastruktury.
- Zřízení a provozování půjčovny lodí v oblasti.

- Propagovat lokality vhodné k rekreaci u vody v sounáležitosti s dalšími např. kulturně-historickými atraktivitami nebo sítí cyklostezek a turisticky značených cest.
- Odbahnění rybníků k potřebám rekreace.

Hrozby

- Postoj měst a obcí v propagaci vodních ploch.
- Odliv návštěvníků – stagnující kvalita ubytovacích služeb v kempech.
- Zhoršování kvality vody u rybníků a jejich využitelnosti pro rekreaci vlivem zabahnění.
- Stagnace nebo úbytek návštěvníků a tím i snížená péče o technický stav nádrží a kvalitu vody v nich vlivem nedostatečné propagace.
- Pokuty pro provozovatele kempů za propagaci vodních nádrží jako oficiálních koupališť.
- Na základě provozování koupání na vlastní nebezpečí hrozí u nádrží zvýšené riziko úrazů.
- Snížení užívání vodních ploch pro rekreaci – výskyt ptačí chřipky.
- Výskyt sinic a s nimi spojené zdravotní problémy (vyrážky, nevolnost apod.)
- Omezený provoz Tyršova koupaliště ve Dvoře Králové nad Labem a odliv návštěvníků do jiné oblasti s oficiálním koupalištěm.

7.2 Závěr

Pro rozvoj v cestovního ruchu v rámci rekreace u vody (využití vodních ploch a toků) má Královédvorská vhodná předpoklady. Silných stránek by bylo vhodné využít Městem Dvůr Králové nad Labem (rovněž i dalšími obcemi a spolky) pro rozvoj cestovního ruchu v rámci podpory nových rekreačních forem a trávení volného času. V příležitostech je patrný potenciál Královédvorská ohledně lokalit a aktivit spojených s rekreací u vody, kde se do budoucna projevuje snaha z atraktivit prostředí pro rekreaci u vody prostřednictvím čerpání dotací apod. Při pohledu na slabé stránky a hrozby je zřejmé, že pro oblast rozvoje cestovního ruchu budou brzdícím elementem. Ovšem na základě již zmíněných silných stránek a naplňování příležitostí lze některé slabé stránky a hrozby úspěšně eliminovat.

8 INTERNETOVÁ PREZENTACE

V rámci cíle začlenění vodních ploch a toků do rozvoje cestovního ruchu a jejich propagaci v něm se autor zaměřil na internetovou prezentaci jako na nejčastěji využívaný marketingový nástroj. Na základě terénního šetření (rekognoskace prostředí, fotodokumentace, rozhovorů a diskusí s provozovateli rekreačních zařízení, veřejností a představiteli obcí, návštěvníky vybraných zařízení) a studia dostupných materiálů byly autorem pro oblast Královédvorská vytvořeny internetové stránky. Jejich tvorba byla vytvořena v programu PSPad 4.5.1 (2207). Prezentují rekreaci u vodních ploch a toků se zaměřením na aktivity koupání. Obsah stránek je koncipován převážně dle vlastních logických úsudků, představ a přesvědčení autora pramenících ze studia propagačních materiálů sloužících pro účely cestovního ruchu nejen v oblasti rekreace u vody, ale i v jiných oblastech rekreačních aktivit. Dle výše uvedených důvodů je koncepce webových stránek tvořena převážně následovně.

8.1 *Koncepce*

Rekreaci u vody vázanou na vodní plochy a toky lze nabízet a propagovat samostatně. Také lze tyto lokality nabízet návštěvníkům jako součást např. již existujících cyklistických nebo turistických stezek, čímž by se mohly stát možným lákadlem hlavně v letním období, jak pro pěší turisty, tak i cykloturisty. Také je možné prostřednictvím nabídky míst vhodných k rekreaci u vody zviditelnit méně či více známe atraktivity např. historicko-kulturní zajímavosti či přírodní zajímavosti. Samozřejmě, že tyto atraktivity by mohly naopak upozornit na možnost blízké rekreace u vody. Navzájem provázaná nabídka může posloužit turistům k většímu poznání oblasti a vytvoření si povědomí o jedinečné rekreační pestrosti a turistických zajímavostech oblasti Královédvorská. Na základě vypracované a dále veřejně prezentované nabídky cestovního ruchu Královédvorská ohledně turisticky zajímavých objektů (produktů) s jejich vlastnostmi se mohou turisté do oblasti vypravit, zůstat zde po delší dobu či se do oblasti mohou navracet. Samotné informační materiály mohou sloužit jak příjíždějícím turistům na Královédvorská, tak i místním občanům, kterým se rovněž rozšíří obzory v možnostech rekreace v oblasti jejich místa bydliště.

Na základě vytvořené prezentace a celé studie diplomové práce je zhotoven podklad rekreace u vody pro oblast Královédvorská. Měl by podněcovat veřejné i soukromé

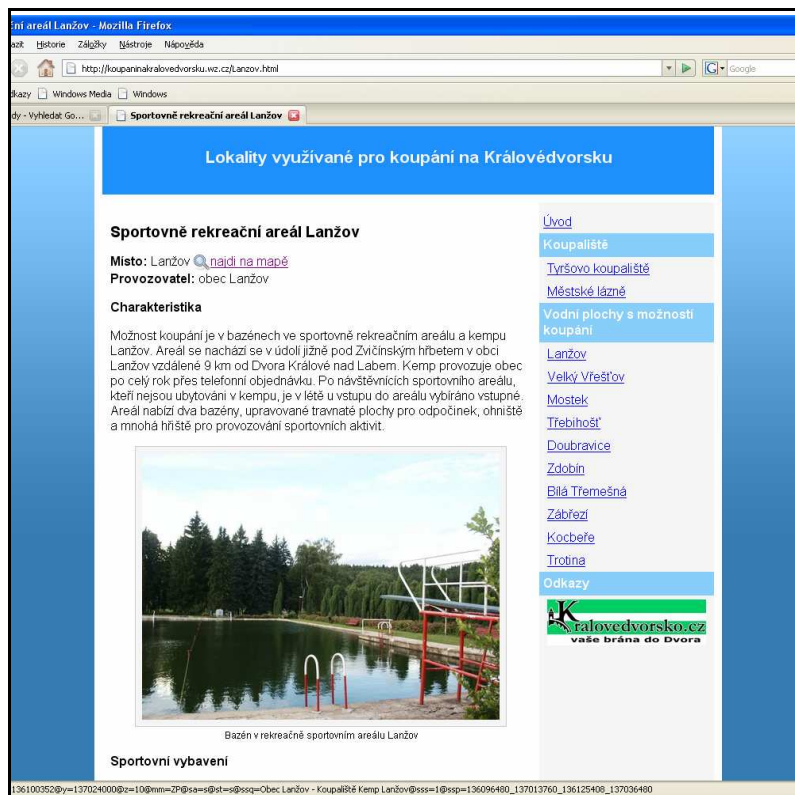
subjekty k tvorbě dalších nástrojů propagace ohledně rekreace u vody zejména rekreačních aktivit koupání a vodní turistiky pro rozvoj cestovního ruchu v oblasti.

Internetová prezentace obsahuje lokality využívané k rekreaci u vody převážně k aktivitě koupání a jejich rozdělení dle charakteru provozu. K jednotlivým lokalitám byly přiřazeny přírodní, kulturní atraktivity Královédvorská včetně lokálních zajímavostí jednotlivých obcí uvedených v kapitole 5.7. Dále k nim byly přiřazeny cyklistické a turistické stezky procházející lokalitou atd. Pro prostorovou orientaci se po kliknutí na odkaz „najdi na mapě“ zobrazí server (www.mapy.cz) se zobrazením polohy vybrané lokality.

V internetové prezentaci se do budoucna počítá s průběžnou inovací a doplňováním informací pro potřeby soukromých nebo veřejných subjektů (města a obce), kterým bude nabídnuta. Vytvořené webové stránky tak mohou být využity k propagaci rekreace u vody na Královédvorskú a to prostřednictvím zařazení jejich odkazu např. na stránkách města Dvora králové nad Labem nebo soukromého informačního serveru Královédvorskú apod.

- **Adresa vytvořených webových stránek:**

<http://koupaninakralovedvorskú.wz.cz/index.html>

Obr. 19: Internetová prezentace o lokalitách využívaných ke koupání na Královédvorskú

9 DIDAKTICKÁ ČÁST

9.1 *Zeměpisná vycházka - vnímání a působení vody v krajině*

Koncepce zeměpisné vycházky je vypracována za účelem, aby mimo jiné cíle výuky (poznámka: *cíle výuky jsou dle Průchy[10] synonymem pro vzdělávací cíle*) navazovala na problematiku podanou v kapitolách diplomové práce. Dává do kontextu rekreaci na řece Labi s morfologickou činností vody (např. žáci zjišťují rychlost proudu v příčném profilu řeky, znalosti pak mohou využít při vodní turistice). Vzhledem k letní aktivitě koupání zde jsou uvedeny zásady bezpečnosti při pohybu u vody a koupání. Povědomí žáků o bezpečnosti by mělo sloužit jako prevence proti riziku úrazů při pohybu u tekoucí vody a při aktivitě koupání, např. u vodních nádrží u nichž je koupání provozováno na vlastní nebezpečí. Žáci se také dozvědí jak zjistit zdali voda, v které se chtějí koupat, neobsahuje nebezpečné sinice apod.

Základem zeměpisné vycházky je maximální aktivita žáků, posilování výchovy a schopnosti žáků srovnávat a třídit fakta a činit samostatně dílčí závěry, snaha vytvořit u žáku kladný a emotivní vztah k vodnímu prostředí. Například to, že výuka bude probíhat v atraktivním prostředí vzniklým právě přičiněním vody, by mělo žáky oslovit. Důležité je poukázat na to, jakými zajímavými způsoby můžeme díky vodnímu prostředí trávit svůj volný čas (koupání, vodní, turistika, rybolov). Na základě těchto motivačních prvků, se snažit žáky pomocí praktických cvičení a pokusů přimět uvažovat v širších souvislostech nad tím – na jakých principech se voda v krajině objevuje, k jakým účelům člověk krajinu kolem sebe využívá a jaký to má dopad v souvislosti s působením vody v krajině a tedy i na lidskou společnost.

Zeměpisná vycházka se snaží o dosažení výukových cílů dle Kalhouse [7]

- Kognitivní cíle

Při zeměpisné vycházce žáky vést k osvojování nových vědomostí a intelektových dovedností prostřednictvím Bloomovy taxonomie kognitivních cílů v souvislosti s tématem vnímání a působení vody v krajině. Zapamatují si a prokáží znalost pojmů z procesu koloběhu vody a následně je dokáží přiřadit do schématu. Na základě porozumění procesu dokáží uvést a načrtnout nové příklady, uvést vztahy mezi jednotlivými složkami v cyklu vody. Pojmenují základní příklady říční eroze, prostřednictvím praktických cvičení, studia informačních textů dokáží formulovat a vysvětlit základní projevy a zákonitosti

erozní činnosti vody. Porozumí významu sounáležitosti mezi jednotlivými přírodními krajinnými prvky. Na příkladech se snaží objasnit činnost člověka vůči přírodnímu prostředí popř. demonstrovat vztahy mezi těmito objekty v diskuzi.

- Afektivní cíle

Cíle jsou specifikovány na základě taxonomie cílů v afektivní oblasti dle D.B. Kratwohla. Prostřednictvím pobytu v přírodě a práce na úkolech vést žáky k cílenému vnímání a přijímání vody v krajině jako k prostředí, kterému je třeba věnovat pozornost. Na základě vnímání reagovat aktivním projevem v diskuzi či při provádění úkolů s pojených s vodním prostředím. Při úkolech vykonávat činnosti z vlastní vůle spojené s projevem radosti. Akceptovat hodnotu vodní složky v krajině, uvědomit si nutnost její ochrany a tu preferovat. Za tím účelem přizpůsobit své chování.

- Psychomotorické cíle (dle taxonomie H.Davea)

V souvislosti s tématem a programem zeměpisné vycházky vést žáky k osvojování dovedností založených na základě činností jako je tvorba náčrtů a schémat, práce s textem jako zdrojem informací, manipulaci s předměty sloužících k měření či zjištění vypovídajících hodnot, rozvíjet vnímání, zejména pozorovací schopnosti, lokomoci v tekoucí vodě. V rámci těchto činností je žák schopen provádět úkony ve fázích utváření pohybových dovedností. Tedy nejdříve ve fázi imitace (pozoruje a napodobuje vyučujícího s čím se jak pracuje) následně manipulace, kde pracuje s předměty dle slovního návodu a informačního textu. V průběhu několikerého opakování dojde k zpřesňování činnosti (např. pohyb při měření délky a stopování času v rámci zjišťování rychlosti toku, kreslení schématu). Na individuálních schopnostech centrální nervové soustavy každého jedince může dojít k dalším fázím jako je zpřesňování činnosti, koordinaci apod.

Vyučovací metody při zeměpisné vycházce použité dle Hájka [25]

Skupinové vyučování, řízené pozorování. Rovněž se uplatní práce s textem, frontální výklad a především samostatná práce žáků.

Tématické zaměření zeměpisné vycházky

Při výuce 1. tématu (voda v mnoha podobách a koloběh vody) se ve standardu základního vzdělávání 1995 [47] zaměření vycházky vztahuje k základnímu vzdělávání na 1. stupni základní školy. Podrobněji k vzdělávací oblasti společenskovední a přírodovědní k okruhu kmenového učiva neživá příroda (voda, koloběh vody přírodě). Rovněž se

vztahuje k základnímu vzdělávání na 2. stupni ZŠ k oblasti přírodovědní oboru geografie a k okruhu kmenového učiva Přírodní obraz Země (k přírodním složkám krajiny zejména hydrosféře).

V případě rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání [42] (dále jen RVP ZV) se zaměření zeměpisné vycházky vztahuje k vzdělávací oblasti Člověk a příroda k oboru Zeměpis a vzdělávacímu obsahu vzdělávacího oboru:

1. Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie

Vycházka se vztahuje k očekávaným výstupům vzdělávacího obsahu:

- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině
- vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu

2. Přírodní obraz Země

- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu

Při výuce 2. tématu (vodní toky a jejich krajinnotvorná funkce) se v rámci standardu základního vzdělávání z roku 1995 [47] zaměření vycházky vztahuje k oblasti přírodovědní, oboru geografie a k okruhu kmenového učiva přírodní obraz Země (přírodní složky krajiny a jejich vzájemná souvislost), rovněž k okruhu kmenového učiva krajina a životní prostředí (krajinnotvorní činitelé a krajinnotvorné procesy, společensko-hospodářské vlivy na krajinu a životní prostředí) a k okruhu praktický zeměpis (cvičení a pozorování v terénu) [47].

V RVP ZV [42] se vycházka vztahuje k vzdělávací oblasti Člověk a příroda, k vzdělávacímu oboru Zeměpis a vzdělávacímu obsahu vzdělávacího oboru:

1. Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie

Vycházka se vztahuje k očekávaným výstupům vzdělávacího obsahu:

- přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině.

2. Přírodní obraz Země

- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu

3. Společenské a hospodářské prostředí

- posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel

4. Životní prostředí

- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

5. Terénní geografická výuka, praxe a aplikace

- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- uplatňuje praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

Tématicky se obě témata rovněž dotýkají v rámci RVP ZV průřezového tématu environmentální výchovy, v níž jsou žáci vedeni k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí apod.[42].

Časová náročnost a počet žáků při zeměpisné vycházce

Zeměpisná vycházka pro první téma je navržena pro jednu vyučovací hodinu, druhé téma je navrženo pro dvě vyučovací hodiny. Z organizačních a bezpečnostních důvodů jsou obě témata určeny pro desetičlennou skupinu žáků v přítomnosti jednoho vyučujícího.

Výběr místa pro zeměpisnou vycházku

Místo vybrané pro zeměpisnou vycházku je cca 2 km od Dvora Králové nad Labem proti proudu řeky Labe, kde má tok levotočivý zákrut a hned za ním, směrem po proudu, spadá do vody opuková stěna. Je to místo, kde je různorodá krajina, v profilu koryta výrazné mění se proudění vody a z tohoto důvodu vhodné prostředí pro zeměpisnou vycházku zaměřené na vnímání a působení vody v krajině. Je samozřejmě možné vybrat jinou lokalitu ovšem s podobným rázem zejména vodního toku.

9.1.1 Témata cvičení

- 1. téma: Voda v mnoha podobách a koloběh vody

Cíle: Pomocí práce s informačním textem a cvičení žáci porozumí procesu koloběhu vody v přírodě, a budou schopni pojmenovat a vysvětlit jednotlivé procesy, které se na něm podílejí. Porozumí rozdílu mezi malým a velkým cyklem vody a také jejich vzájemné provázanosti. Dokáží získané vědomosti a dovednosti aplikovat na vlastním příkladu, který dokáží obhájit.

Úkol 1.: Procesy v koloběhu vody

Cíle: Hledat informace v textu, zapamatovat si a porozumět základním procesům v koloběhu vody (hydrologickém cyklu) a následně je použít.

Metodika: Žáci si ve skupince (2-3) přečtou informační text, poté ho přečte učitel ještě jednou nahlas pro všechny posluchače. Po vypracování zadání dojde postupně k interpretaci úkolu jednotlivých skupin poté v případě chyb k vysvětlení a následně k autokorekci chyb.

Čas: max. 3 minuty na přečtení textu, max. 2 minuty pro doplnění schématu, kontrola 1-3 min

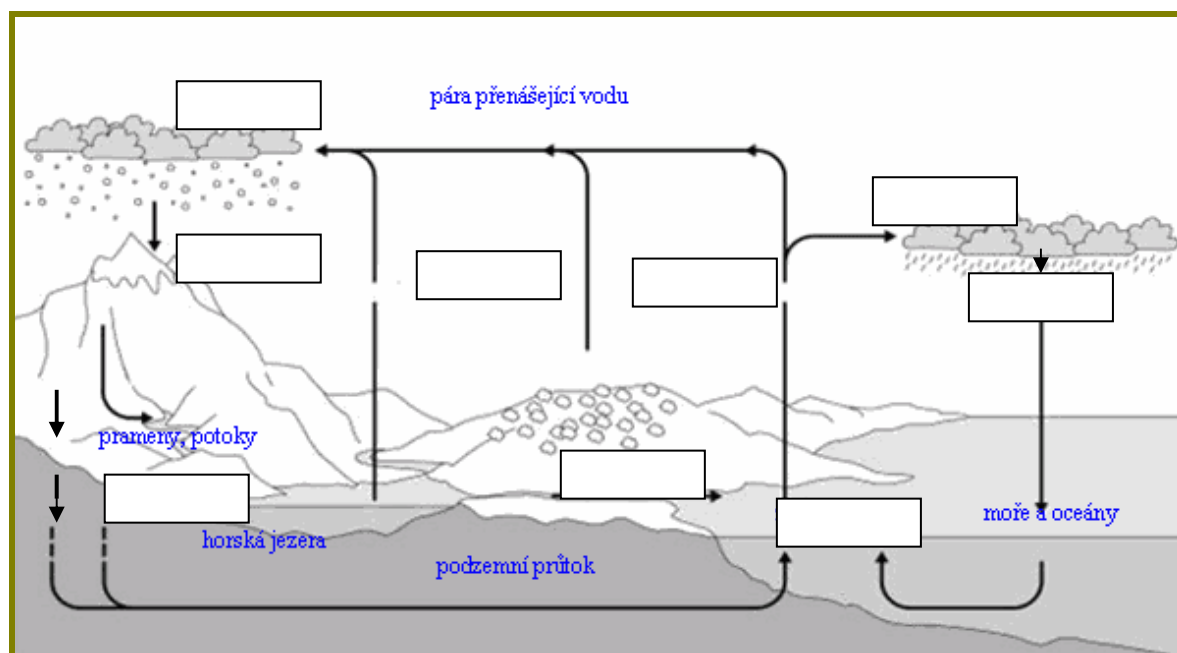
Informační text: Koloběh vody (hydrologický cyklus) v přírodě

Voda je v přírodě v neustálém koloběhu (hydrologický cyklus). Působením tepla se voda neustále vypařuje např. z moří, oceánů, jezer, řek, půdy, rostlin a jako pára vystupuje do vyšších vrstev atmosféry a tam se ochlazuje, kondenzuje se (sráží se) a tvoří oblaka. Z těchto oblak, které vznikají kondenzací vodní páry, se následně voda vrací na zemský povrch v podobě atmosférických srážek. Tzv. koloběh vody (hydrologický cyklus) je tedy stálý oběh povrchové a podzemní vody na Zemi, doprovázený změnami skupenství.

Zadání: Doplňte do rámečků v obrázku, na němž je zachycen koloběh vody, procesy týkající se koloběhu vody v přírodě (procesy uvedeny v tabulce).

Tab. 5: Procesy v koloběhu vody v přírodě

Výpar (odpařování)	Kondenzace (srážení)	Prosakování	Srážky	Odtok
--------------------	----------------------	-------------	--------	-------

Obr. 20: Schéma procesu koloběhu vody v krajině

Zdroj: [URL. 53] (upraveno prostřednictvím Microsoft Word)

Úkol 2.: Voda v mnoha podobách

Cíle: vést žáky ke spolupráci, k opakování a získávání nových vědomostí zapamatováním (ohledně forem vody v přírodě) praktickou činností, k třídění a ucelování si svých názorů a domněnek, k umění vyjadřovat se, představovat a obhajovat své názory ve skupině.

Metodika: Žáci ve dvojicích mají za úkol zapsat do pracovního listu a popř. přinést z okolí co nejvíce forem, ve kterých vodu můžeme v přírodě najít. Vzorky které mohou donést

z přírody budou rozšířeny i o názorné vzorky, které se v přírodě objevují, avšak v jinou denní či roční dobu nebo jsou neuchopitelné. Tyto vzorky (rampouch, mlha atd.) budou popsány na kartičkách. K obtížnosti výběru budou žákům předloženy i kartičky se vzorky, které nejsou formou (podobou) vody (např. skleněná láhev). Bude následovat rozbor, kdy jednotlivé skupiny budou představovat ostatním své nasbírané vzorky a jejich sběr logicky obhajovat. Uvedou např.: vodu v řece, hlínu (půdu) a v ní obsaženou vodu, rostlinu (strom, trávu), mrak atd.

Čas: sběr vzorků – max 2. min; představení vzorků – každá skupina 1-2 min

Zadání: Pozorujte okolí a zapište do pracovního listu co nejvíce forem (podob) vody, ve kterých můžeme vodu v přírodě najít. Ty vzorky, které je možné sebrat přineste. Zapsané vzorky budete představovat před skupinou, proč a z jakého důvodu jste je vybrali.

Tab. 6: Formy (podoby) vody v přírodě

Formy (podoby) vody v přírodě

Úkol 3.: Koloběh vody na konkrétním příkladu

Cíle: rozvíjet u žáků logické uvažování, na základě znalostí pojmů a porozumění principu koloběhu vody a procesů s ním spojených, budou schopni aplikace, vytvářet mentální obraz a převádět ho do schématického náčrtu

Metodika pro učitele: Na vybraných příkladech (vzorcích) co si žáci přinesli z úkolu 2. např. rostlinu nebo živočicha, budeme společně s žáky usuzovat jakým způsobem se podílí rostlina na koloběhu vody v přírodě. Pro názornost a zpětnou vazbu, jak žáci porozuměli cyklu vody, budou kreslit (ve dvojici) zjednodušené schéma týkající se vybraného vzorku do pracovního listu. Jako pomůcka jim bude sloužit schématický obrázek v úkolu č. 1. Závěrem vyučující zkontroluje práce a případně frontálně znovu vysvětlí princip koloběhu na konkrétních příkladech. Žákům vyřkne další příklad a společně ho vyřeší.

Čas: 4 min. na náčrt schématu, každá skupina 1 min na obhájení

Zadání: Na příkladu živočicha nakreslete schéma možného průběhu koloběhu vody, pomoci Vám může obr. č. 1 v prvním úkolu tohoto pracovního listu. Svůj schématický náčrt vize koloběhu vody pro konkrétní objekt následně před skupinou představíte a obhájíte.

Úkol 4.: Poznávání sinic ve vodě

Cíle: Zvládnutí postupu a dovednosti měření sinic ve vodním prostředí. V rámci tohoto úkolu upozornit žáky na zdravotní rizika a posílit v žácích pocit vlastní zodpovědnosti nad rozhodnutím, která prostředí využívat např. ke koupání a která nikoliv.

Metodika pro učitele: Frontální metodou se vyučující snaží žáky zmotivovat k činnosti výkladem. Následně žáci přistoupí k zadání a řešení úkolu.

1. Žáky se snažíme zmotivovat: Dovednost zjišťování sinic ve vodě je, vzhledem k podmínkám jaké panují na našich vodních plochách v letní sezoně, užitečnou prevencí před zdravotními riziky, které s sebou může přinášet styk člověka s takto kontaminovanou vodou.

2. Zmíníme příslušná rizika: Sinice obsahují látky, které mohou způsobovat alergie a rovněž mohou produkovat toxiny(jedovaté látky). Projevy reakce těla na sinice mohou být např. střevní a žaludeční potíže, bolesti hlavy, jaterní problémy mohou se objevit alergické reakce jako vyrážky, zarudlé oči, rýma.

Čas: 21 min, na začátku hodiny naplní láhev vodou

Zadání: Vezmeme průhlednou plastikovou láhev a naplníme ji příslušnou vodou, kterou chceme otestovat. Naplněnou láhev pak ponecháme v klidu po dobu min. 20 min na světle. Po uplynutí potřebné doby, pozorujeme vodu v láhvi. Pokud zpozorujeme, že voda v lahvi je čirá a jen u hladiny se vytvořil zelený kroužek tvořený organismy zelené barvy ve tvaru „sekaného jehličí či zelené krupice“ můžeme konstatovat, že se z největší pravděpodobností jedná o sinice. Pakliže je voda v lahvi zakalena rovnoměrně nebo pozorujeme li větší zákal u dna půjde pravděpodobně o řasy [40].

Po ukončení pokusu odpovězte na otázku a výsledek pokusu (to co jste zpozorovali) napište v závěru.

Otázka: Proč je nevhodné se koupat ve vodě obsahující sinice?

Závěr pozorování:

- 2. téma: **Vodní toky a jejich krajínovorná funkce**

Úkol 1.: Pozorování krajiny

Cíle: pracovat s textem, zapamatovat si a porozumět pojmu vodní eroze, rozvíjet schopnost vnímat přírodní prostředí kolem sebe, na základě získaných vědomostí a porozumění procesům rozpoznávat a uvádět jednotlivé projevy.

Metodika pro učitele: Žáci si ve skupině (2-3) přečtou informační text, následně se porozhlédnou po krajině kolem sebe a zapíší si do pracovního listu vše to, o čem si myslí, že je vytvořeno nebo je v procesu vlivem činnosti tekoucí vody, poté tyto podtrhnou. Následně se zamyslí a znovu napíší jaké už znají erozní tvary zemského reliéfu (povrchu) vytvořené vodou např. krasové jevy, jeskyně, meandry, kaňony. Následně proběhne prezentace výsledku pozorování jednotlivých skupin a kontrola odpovědi na otázky.

Čas: 8 minut na přečtení textu a sepsání erozních tvarů, 4 min na prezentaci a zodpovězení otázek.

Informační text: Proudící voda je nejdůležitější vnějším (exogenním) erozním (rozrušovacím) krajínovorným činitelem na kontinentech a tvary zemského povrchu vytvořené činností vody (fluviální tvary) dominují povrchu (reliéfu) souše [24].

V krajině se setkáváme s povrchovou - tekoucí i stojatou vodou a s vodou podpovrchovou. Povrchově tekoucí voda se ve většině krajin výrazně podílí na tvarování a podobě krajiny. To se děje přičiněním eroze vodních toků.

Pokud si představíme tok řeky Labe od jejího pramene v horách dále k nížinám, uvědomíme si, že její tok se zvětšuje směrem od pramene. A stejně tak jako u jiných řek se její říční koryto rozšiřuje a prohlubuje. To vše se děje přičiněním působení tekoucí vody a materiálu, který sebou voda unáší, tedy procesem, který nazýváme erozí vodních toků.

U eroze vodních toků rozlišujeme [54]:

a) hloubkovou erozi, kdy vodní tok koryto prohlubuje např. abraze (obrušování), dochází k ní při pohybu sedimentu po dně, když unášené částice na sebe navzájem narážejí, třísťí se a obrušují a unášené úlomky se zaoblují

b) boční erozi, kdy vodní tok koryto rozšiřuje např. říčení břehů

V obou těchto případech proudící voda v korytě řeky působí na dno a břehy dvěma způsoby:

1. proudění vody strhává částice ze dna a břehů
2. částice, které voda unáší naráží do dna a břehů a uvolňují další částice

Erozní schopnost vodního toku závisí především na průtoku (tj. jaké množství vody proteče korytem z jednotku času) a rychlosti vody (jakou voda urazí vzdálenost za jednotku času). Schopnost toku unášet více pevných částic se zvyšuje se zvyšováním rychlosti proudění a průtokem vody v korytě. Naopak tam, kde je rychlost a průtok vody malý(a) se unášené částice mohou usazovat a akumulovat [24].

Zadání: Pročtete si pozorně informační text a odpovězte na otázky. Po té se rozhlédněte po okolní krajině a uveďte příklady nebo následně při prezentaci ukažte na ty útvary, o nichž si myslíte, že jsou vytvořeny působením tekoucí vody (vodní eroze, akumulací), napsané podtrhněte. Následně se zamyslete a uvědomte si útvary, které znáte, ale nepozorovali jste je v okolní krajině a vypište je (nepodtrhávejte).

Útvary vytvořené působením vodní eroze toku (vypište):

Otázky:

1. Jaké rozlišujeme eroze u vodních toků?
2. Zaškrtněte ukazatele na kterých podle vás závisí velikost působení vodní eroze.

a) průtoku vody v řece m^3/s^1 b) rychlosti toku

Poznámka pro vyučující k otázce 2.:

Pokud nevyberou obě položky nápravy docílíme v průběhu úkolu č. 4. u pokusu s vodní erozí, na němž jednoduše závislost všech uvedených faktorů demonstrujeme následovně:

a) průtok ...

demonstrace: Po stráni obnažené půdy vylijeme na stejně velkém prostoru malé množství vody a poté výrazně větší, rozdíl spláchnutých půdních částic bude jasně pozorovatelný a žáci sami postřehnou a uvědomí si, že na průtoku závisí erozní činnost vody.

b) rychlost toku

demonstrace: Láhev naplněnou vodou vylijeme na obnaženou půdu: 1. z výšky 0,5 metru
2. z výšky 1,5 metru. Vysvětlíme, že vlivem rovnoměrného zrychleného pohybu tzv.
volného pádu, nabere voda větší rychlost v 2. případě. Při jejím kontaktu se zemí bude
patrnější množství odstraněné půdy než v 1. případě. Žáci budou tento pokus pozorovat
a sami dojdou k závěru, že rychlost toku má zásadní vliv na erozní činnosti vodních toků.

Úkol 2.: Určování rychlosti proudění vody

Cíle: Žáci si na základě měření uvědomí, kde je z pravidla proud řeky nejrychlejší a
naopak, kde je proud z pravidla pomalejší. Uvědomí si i další projevy tekoucí vody např.
zpětný proud. Na základě tohoto cvičení a výkladu porozumí souvislostem mezi erozní
činností tekoucí vody s rychlostí toku a průtokem.

Metodika pro učitele: Pomocí zjištění rychlosti vody v jednotlivých částech příčného
profilu toku může žákům ukázat, že tekoucí voda v korytu neteče všude rovnoměrně rychle
a tedy, že má i jiné erozní, unášecí a akumulační vlastnosti. Někde je voda hlubší a průtok
silnější a rychlejší, někde se tvoří vodní výry nebo zpětný proud. Vybereme si vhodnou
část toku k tomu to pokusu, místo kde jsou na řece zákruty či záhyby. Pomocí „plavidel“
(plováků) a dalších pomůcek žáci zjistí, jaká je rychlost proudění toku a to v různých
částech příčného profilu toku. Žáci si mohou pro zvýšenou motivaci předpovědět,
nezávisle na ostatních, kde bude podle nich proud nejrychlejší. Poté budou ve skupinkách
(2-3) zjišťovat rychlost jednotlivých úseků a přesvědčovat se tak o svém správné
či nesprávném předpokladu. Průběhy měření si žáci budou zapisovat do tabulky
v pracovních listech. V závěru se uskuteční prezentace výsledků všech skupin.

Čas: 15 min na studium, jak se provádí měření a samotné měření, 2 min na závěr

Zadání: Pomocí níže uvedených pomůcek a možností provedení pokusu, zjistěte jaká je
rychlost proudění toku a to v různých částech příčného profilu toku. Zkuste předpovědět,
v jaké části toku bude proud řeky nejrychlejší a na základě toho označte v tabulce
číslly 1.–3. jednotlivé charaktery místa vypuštění plavidla (1.označte charakter místa
u něhož si myslíte, že naměříte nejvyšší rychlost toku, 3. pak místo, kde naměříte nejnížší
rychlost). V závěru porovnejte své předpoklady s výsledky měření.

Pomůcky: měřicí pásmo, stopky, plavidlo, provázek, nůžky, měrná tyč

Provedení:

1. *možnost*: Přes koryto toku natáhneme dva provázky od sebe ve vzdálenosti 5–10m. Na začátku provázku, výše po proudu, vypustíme plavidlo a zároveň spustíme čas na stopkách. Čas stopneme v té chvíli, kdy plavidlo dorazí k druhému provázku, který je níže po proudu.

2. *možnost*: Na plavidlo upevníme provázek o délce 5–10 metrů a s současně s vypuštěním plavidla začneme měřit čas. Čas zastavíme v tom okamžiku, kdy se nám v ruce provázek napne (možné malé šubnutí). Pozn.: Žák vypouštějící plavidlo se nesmí po dobu měření pohnout z místa, kde plavidlo vypustil.

Rychlost proudu změříme dle vzorce:

V (rychlost proudu) = vzdálenost mezi provázky v metrech: naměřený čas v sekundách (m/s).

Tab. 7: Měření rychlosti proudu vodního toku

Vzdálenost mezi provázky	Naměřený čas v sekundách	Výsledná rychlost proudu	Charakter místa vypuštění plavidla	Předpokládané pořadí od nejrychlejšího úseku 1.-3. nejpomalejšího
			V zákrutu u nárazového břehu	
			V zákrutu u nánosového břehu	
			U prostřed příčného profilu toku za zákrutem	

Zdroj: vlastní

Závěr k praktické činnosti:

Úkol 3.: Určete vliv vegetace na působení vody v krajině

Cíle: Procvičit dovednost a schopnost pracovat s textem, žáci si uvědomí a na příkladech objasní, proč je důležité citlivě přistupovat ke krajině, uvedou příklady konfrontace činnosti člověka s krajinou (pozitivní i negativní) a sami o nich budou schopni diskutovat.

Metodika pro učitele: Žáci si přečtou informační text a na jeho základě odpoví na zadané otázky. Následně si zkontrolujeme co žáci odpověděli (každá skupina zvlášť) a popřípadě doplníme a vysvětlíme, společně s aktivním zapojením žáků, správné odpovědi. Následně může vyučující rozvinout diskusi např. nad využíváním půdy k zemědělství apod.

Čas: 8–10 min.

Informační text: Lesy společně s dalšími rostlinami mají schopnost zadržovat srážkovou vodu v krajině a zpomalují její odtok, výrazně tím snižují půdní erozi způsobovanou vnějšími činiteli především rozrušovací činností tekoucí vody. Vegetace chrání půdu proti vodní erozi ještě tím, že svými kořeny půdu zpevňuje. Lesnatý charakter krajiny zejména s listnatými stromy, ty se přičiňují díky hlubšímu kořenovému systému o průchodnost vody do větší půdní hloubky a většímu počtu pater, má větší retenční (zadržovací) schopnost vody, voda se pak v krajině pohybuje v koloběhu výparu a místních srážek tzv. malém cyklu vody. To znamená, co na jednom místě naprší, to se na tomtéž místě nebo relativně blízko zase vypaří a opět vrátí v podobě deště. Když ovšem z krajiny odstraníme lesy a např. zregulujeme toky a podrobíme krajinu melioraci (tzn., že odvodníme půdu ve snaze získat zemědělské plochy), voda se nestačí odpařit a rychle odteče do velkých řek a moří. Vrací se zpět, až v podobě velkých, frontálních srážek, přičemž období mezi nimi jsou suchá a extrémně teplá. Když přijde dešť, odvodněná krajina ho neumí využít. Malý vodní oběh byl nahrazen velkým oběhem, kdy jsou vodní srážky odvedeny pryč rychleji, než se stačí odpařit. Krajina tedy není schopna zadržet vodu a vše rychle ztéká do vodních toků na základě čehož vznikají povodně. Odtékající voda po obnažené půdě např. po vytěžené části lesa není ničím brzděna a půda snadněji podléhá erozi [38].

Zadání: Pozorně si přečtěte informační text a následně odpovězte na otázky. Odpovězte na otázky:

1. Je malý cyklus (oběh) vody příčinou ničivých povodní: ano/ne (tvrzení zdůvodněte)?
2. Vodu v krajině lépe zadržuje zemědělská půda (pole) nebo lesnatá krajina? (své tvrzení zdůvodněte)
3. Zamyslete se, vzpomeňte si na místní krajinu a napište, jaká opatření vybudoval člověk proti nepříznivému působení řeky ve svém okolí.

Úkol 4: Demonstrační pokus s vodní erozí

Cíle: Žáci si na základě pokusu přímo uvědomí důležitost vegetačního krytu jako nezastupitelnou složku při odolávání krajiny erozním procesům vody. Na základě vizuálního zážitku popsat průběh děje a vyvodit závěry, které z pokusu vyplynuly.

Metodika pro učitele: V blízkosti vody vyhledáme stráň o sklonu přibližně 45° s , která je porostlá drobnou vegetací (tráva), tuto vegetaci na kousku zcela odstraníme, až zůstane jen

samotná půda bez vegetačního krytu. O kus dál cca 1m necháme stráň zarostlou. Na takto upravené a neupravené stráni můžeme přistoupit k pokusu s vodní erozí.

Z řeky nabere do dvou 2 litrových umělohmotných lahví vodu. Poté vyprázdníme lahve a to tím způsobem, že z výšky asi 1m vyprázdníme jednu láhev nad místem bez vegetačního krytu a druhou nad místem s vegetačním krytem. Současně sledujeme co se děje na obou svazích. Žáci na konci pokusu popíší do pracovních listů čeho byli svědky a v závěru se vyjádří na základě tohoto demonstračního pokusu k vlivu vegetace na působení vodní eroze v krajině.

Po ukončení zeměpisné vycházky zhodnotíme celkově činnost jak jednotlivých skupin tak i všech zúčastněných žáků jako jednoho celku. Žákům udělíme pochvaly a naopak vyjádříme své připomínky k proběhnuté hodině.

Čas: 6 min včetně popisu pokusu

Zadání: Pozorujte pozorně demonstrační pokus s vodní erozí a popište, na základě toho co jste viděli, průběh pokusu. V závěru shrňte vliv vegetace na působení vodní eroze v krajině.

Pomůcky: 2 x 2litrové plastové lahve, voda

Popis pokusu:

Závěr z pozorování:

- **Doplňující úkol k 1. a 2. tématu**

Úkol: Seznámit žáky s obecnými zásadami pro práci u vody a hrozícím nebezpečím při koupání.

Cíle: Žáci si zapamatují některé zásady při práci u vody a jak předcházet úrazům při koupání. Rozvíjet smysl zodpovědnosti a přístup k prevenci.

Metodika: Před začátkem práce na úkolech v jednotlivých tématech zeměpisné vycházky seznámíme žáky se zásadami bezpečnosti práce u vody a s nebezpečími hrozících při koupání, zejména tam, kde je koupání provozováno na vlastní nebezpečí a hrozí tak zvýšené riziko úrazu.

Čas: 5 min (před pracovní činností u vody)

Informační text k potřebám vyučujících: (viz příloha 7)

9.1.2 Závěr

Návrh zeměpisné vycházky byl vytvořen k možnému využití na 2. stupni základní školy. V případě jednotlivých témat pracovní listy 1. tématu (koloběh vody v přírodě) navazují tématicky na učivo 1. stupně a lze ho využít jak k potřebám na tomto stupni tak pro 6. a 7. třídy ZŠ. Pracovních listů 2. tématu lze využít ve vyšších ročnících 8.–9. třídy ZŠ (kap. 9.1.1). Vhodné období k realizaci této zeměpisné vycházky je díky klimatickým podmínkám v měsíci září, červnu.

Je nutné podotknout, že navrhovaná zeměpisná vycházka byla pouze částečně ověřena v praxi a to tak, že autor spolu s pomocníkem prováděl některá cvičení a snažil se tak určit jejich přibližnou časovou náročnost. V praxi, žáky pod vedením učitele, zeměpisná vycházka ověřena nebyla. V tomto případě je vhodné upozornit na možná úskalí, která by se mohla vyskytnout při jejím praktickém využití. Především u 2. tématu u druhého úkolu je nutné dbát zvýšené bezpečnosti a počítat s případným časovým posunem vzhledem k náročnosti úkolu.

10 ZÁVĚR

Záměrem diplomové práce bylo na území Královédvorská najít a využít vhodné vodní plochy a toky k rekreačním aktivitám. Vybrané lokality posoudit z hlediska perspektivnosti pro rozvoj cestovního ruchu. Dále vytvořit informační materiál o rekreaci u vody pro její případné začlenění do CR oblasti. V neposlední řadě bylo vzato za cíl navržení zeměpisné vycházky.

K zmíněným cílům bylo v celé práci nepřetržitě směřováno. Autor postupně v kapitolách vymezil zkoumané území, charakterizoval ho z pohledu cestovního ruchu a analyzoval v něm podmínky pro rozvoj rekreačních aktivit. Pro určení potenciálu a začlenění vodních nádrží využívaných ke koupání pro potřeby cestovního ruchu využil dotazníkových šetření. Souhrnné poznatky práce o území a jeho možnostech k rekreaci u vody shrnul ve SWOT analýze. Pro zkoumané území vytvořil internetovou prezentaci upozorňující na přítomnost rekreace u vody (především koupání). Autor rovněž představil návrh zeměpisné vycházky vztahující se k vnímání a působení vody v krajině.

Důležitým zjištěním diplomové práce je zjevný zájem hlavního propagátora CR v oblasti, města Dvora Králové nad Labem, o to nacházet nové formy rekreace a trávení volného času. Dále stávající významné atraktivita cestovního ruchu a příznivé přírodní podmínky předurčují pozitivní předpoklady pro to, aby se ujala nabídka rekreačních aktivit vázaná na lokality u vody.

V rámci tekoucích vod má území předpoklady rozvinout cestovní ruch prostřednictvím aktivit na řece Labe. Jsou na ní vhodné podmínky pro vodní turistiku a sportovní rybolov. V případě vodních ploch je významnou aktivitou především aktivita koupání, která by měla přispět k rozvoji CR na Královédvorská. Vhodné předpoklady, které byly zjištěny prostřednictvím dotazníkových šetření, má ve víceúčelových a požárních nádržích. Občané je hojně využívají ke koupání a provozovatelé se snaží o udržování a zlepšování jejich stavu právě k potřebám rekreace u vody.

Jedním hlavních záměrů diplomové práce bylo podnítit a inspirovat veřejné a soukromé instituce angažující se v CR a to např. vytvořenými a veřejně prezentovanými internetovými stránkami. Internetová prezentace byla nabídnuta soukromým i veřejným institucím jako nástroj propagace rekreace u vody v oblasti. Zda-li se rekreace vázaná na prostředí vodních ploch a toků výrazněji uplatní v cestovním ruchu a případně mu

dopomůže k většímu rozvoji, závisí především na dalším počínání subjektů CR a jejich případné spolupráci při propagační činnosti.

Didaktická část práce je věnována návrhu zeměpisné vycházky pro potřeby ZŠ. V kontextu s tématem diplomové práce žáci dokáží, pro případ koupání v přírodě, rozeznat ve vodě toxické sinice. Zmíněním rekreačních aktivit u vody žáky motivovat k poznání projevů tekoucí vody na příkladech krajiny Královédvorská (řeky Labe) a k celkovému pozitivnímu vnímání vodního prostředí v přírodě.

K rozsahu práce, který přesahuje doporučený počet stran, je nutné uvést odůvodnění, že je ovlivněn počtem grafů v kap. 6 a především dokumentací lokalit využívaných ke koupání v kapitole 5.7. Její vypracování náleží do cílů diplomové práce. Obsah dokumentace má sloužit především k propagaci vybraných míst pro potřeby rozvoje cestovního ruchu na Královédvorsku. Z tohoto důvodu autor nepovažoval za vhodné, kvůli výslednému nižšímu počtu stran, v kapitole podávat strohé informace, jelikož by to mohlo negativně ovlivnit kvalitu práce.

Autor věří, že výsledky diplomové práce umožní najít lidem na území Královédvorská cestu k rekreaci u vody a dopomohou rozvoji cestovního ruchu v oblasti.

11 POUŽITÉ ZDROJE

Použitá literatura

- [1]. *Aktivní dovolená v Královéhradeckém kraji*: Hradec Králové: Královéhradecký kraj, 2006. 48 s.
- [2]. Autorský kolektiv: *Koupání v ČSR*. 1. vyd. Praha: Olympia, 1988. 213 s. ISBN 505-21-826.
- [3]. DHV CR, spol. s.r.o.: *Rozvojová strategie Královédvorského mikroregionu Safari*. [Profil mikroregionu.] DHV CR, spol. s.r.o 1999. 45 s.
- [4]. Faltysová H., Mackovčín P. Sedláček M., a kol.: *Královéhradecko.: Chráněná území ČR*, svazek V. 1. vyd. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, 2002. 409 s. ISBN 80-86064-45-X
- [5]. Geodézie ČS a.s.: *Rybářská mapa 1 :200 000 VÝCHODNÍ ČECHY – SVAZOVÉ A SOUKROMÉ RYBÁŘSKÉ REVÍRY*. 2. vyd. Praha: Kartografické nakladatelství, 2002.
- [6]. Janeček, J.: *Podzvičinsko: cyklotrasy – turistické značení (1:50 000)*. 1. vyd. Lázně Bělohrad: Podzvičinsko – svazek měst a obcí, 2002.
- [7] Kalous, Z., Obst, O., aj.: *Školní didaktika*. 1. vyd. Praha: Portál, 2002. 447 s. ISBN 80-7178-253-X.
- [8] Králová, H.: *Řeky pro život: Revitalizace řek a péče o nivní biotopy*. Brno: ZO ČSOP Veronica, 2001. 440 s. ISBN 80-238-8939-7.
- [9]. Kriš, J.: *Bazény a kúpaliska*. Bratislava: Jaga group, 2000. 199 s. ISBN 80-88905-30-3.
- [10] Průcha, J., Walterová E. a Mareš, J.: *Pedagogický slovník*. 3. vydání. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-579-2
- [11] Svoboda, V.: *Zprávy Královédvorského muzea a vlastivědného kroužku*. Dvůr Králové nad Labem: MěNV ve Dvoře Králové nad Labem, 1969. 207 s.
- [12] Štemprok, K., a kol.: *Vodní turistika*. 1. vyd. Praha: Olympia, 1983. 221 s. ISBN 27-011-84
- [13]. *Územní plán města Dvůr Králové nad Labem*, IKP Consulting Engineers, s.r.o. (ILF Consulting Engineers, s.r.o.), 1: 10 000, 2005.
- [14] Vaníček, V.: *Místopis soudního okresu Královédvorskéh*. Dvůr Králové n.L : Vlastivědná komise, 1937.172s.
- [15]. Zajac, A. a kol. (1983): *Športy a turistika na vode*. Bratislava, Šport, slovenské telovýchovné vydavateľstvo, 264 s., ISBN 77-035-83

Internetové zdroje

- [16]. Agentura ochrany přírody a krajiny. *Rybníky a nádrže* [online]. datum poslední aktualizace 2. 12. 2007 [cit. 2007-12-02].
<<http://www.ochranaprirody.cz/index.php?cmd=page&id=4314&lang=cs>>
- [17]. *Arnika - Tiskové zprávy* [online], c.2005, [cit. 2007-10-09].
<<http://www.arnika.org/tz.shtml?x=311767>>
- [18]. *Cestovní ruch, rekreace, lázeňství* [online]. c2004 [cit. 2007-05-06].
<<http://www.iri.cz/vuc/plzen-navrh/zprava/kapitoly/B06,2.htm>>

- [19]. *CzechTourism – podporujeme inomingový cestovní ruch* [online]. [cit. 2007-07-21]. <http://www.czechtourism.cz/index.php?show=002020001&id_lang=2&mitem=>
- [20]. Český statistický úřad. *HRADEC KRÁLOVÉ* [online]. c.2007, poslední aktualizace 17. 7. 2007 [cit. 2007-08-16]. <http://www.hradeckralove.czso.cz/xh/redakce.nsf/i/tab_3_dlouhodobu_vyvoj_obyvatelestva_ve_spravnich_obvodech_obci_s_rozsirenou_pusobnosti_>
- [21]. Český statistický úřad. *HRADEC KRÁLOVÉ* [online]. c.2007, aktualizace 17.7.2007 [cit.2007-08-16] <http://www.hradeckralove.czso.cz/xh/redakce.nsf/i/tab_1_zakladni_charakteristiky_spravnich_obvodu_obci_s_rozsirenou_pusobnosti_v_roce_2006>
- [22]. Český statistický úřad. *HRADEC KRÁLOVÉ* [online]. c2007, poslední aktualizace 7. 4. 2007 [cit. 2007-09-07]. <http://www.hradeckralove.czso.cz/xh/redakce.nsf/i/obyvatelestvo_kralovehradeckeho_kraje_podle_obci_k_1_1_2007>
- [23]. *Druhy míst ke koupání* [online]. c 2000-2002, [cit. 2007-10-19]. <<http://www.szu.cz/chzp/koupani/mista.html>>
- [24]. Grygar, R., Jelínek, J. *Fluviální procesy* [online]. [cit 2007-04- 22]. <http://geologie.vsb.cz/geomorfologie/Prednasky/9_kapitola.htm>
- [25]. Hájek, J. *Metodické pokyny a náměty pro organizování zeměpisných vycházek.*[online]. [cit. 2007-12-08]. <<http://www.kge.zcu.cz/veda/misc/hajek/Internet.htm>>
- [26]. *Hrozící nebezpečí ve vodě* [online]. [cit. 2007-10-21]. <<http://www.khskv.cz/mereni/nebezpeci.htm>>
- [27]. *Informační centra* [online]. poslední aktualizace 26.7.2007 [cit. 2007-11-15]. <<http://www.podzvicinsko.cz/cs/informacni-centra.html.>>
- [28]. Kubica, A. Dvůr Králové nad Labem - ubytování, restaurace, zoo, památky, kuks [online]. c. 2007, [cit. 2007-12-10]. <<http://kralovedvorsko.cz/dvur-kralove/redakce/index.php?clanek=5068>>
- [29]. *Labe - Podzvičinsko* [online]. poslední aktualizace 5.9. 2006 [cit. 2007-06-12]. <<http://www.podzvicinsko.cz/cs/tipy-na-vylet/vodactvi-archiv/labe.html>>
- [30]. Majerová, V., Majer, E. *Empirický výzkum v sociologii venkova a zemědělství (STUDIJNÍ TEXT 2007)* [online]. [cit. 2007-05-07]. <http://finman.gzk.cz/Files/MTSV/MTSV_mat_uvod_metody_kvant.doc>
- [31]. *Marketingová strategie cestovního ruchu ve městech Zlín, Luhačovice a turistické oblasti Zlínsko: 2.Komplexní SWOT analýza* [online]. ARC Mikulov, 2006 [cit 2007-08-02]. <http://www.mestozlin.cz/upload.cs/c/c500d844_1_2._swot_analyza_to_zlinsko.pdf >
- [32]. Martínková, A. *Turisticky významné území Krkonoše a Podkrkonoší* [online]. Hradec Králové 2007 [cit. 2007-12-03] dostupné z <<http://www.kr-kralovehradecky.cz/scripts/detail.php?id=5313>>
- [33]. Město Dvůr Králové nad Labem. *Strategie rozvoje města Dvůr Králové nad Labem 2007–2016* [online]. Město Dvůr Králové nad Labem, červen 2007, 62 s.[cit. 2007-11-06]. dostupné z <<http://www.mudk.cz/index.php?iSubMenu=761&iSel=762>>
- [34]. Povodí Labe, státní podnik. *Stavy a průtoky na vodních tocích* [online]. [cit. 2007-11-10]. <<http://www.pla.cz/portal/sap/cz/index.htm>>
- [35]. Povodí Labe, státní podnik. *Povodí Labe – stavy a průtoky 4.2* [online]. poslední aktualizace 15. 12. 2007 [cit. 2007-12-15]. <<http://www.pla.cz/portal/sap/cz/index.htm>>
- [36]. Povodí Labe, státní podnik.[online]. [cit. 2007-03-07]. <<http://www.pla.cz/planet/ram.aspx?id=%5C%5Cpvzinfo%5C%5Cdefault.html>>

- [37]. Povodí Labe, státní podnik. *Přehrada Les Království* [online]. [cit. 2007-05-12]. <http://www.pla.cz/planet/public/vodnidila/prehrada_leskralovstvi.htm>
- [38]. *Přečetli jsme za Vás – Krajina bez vody přitahuje záplavy* [online]. [cit. 2007-07-15]. <<http://www.pi-voda.cz/vzdelavani/clanky/krajinabezvody.htm>>
- [39]. Půjčovna lodí Metuje – Letní řeky [online]. [cit.2007-04-07]. <<http://www.reky.cz/metuje/leto.aspx?ID=5>>
- [40]. Pumann, P. *Sinice a koupání v přírodě* [online]. datum poslední aktualizace 25. 1. 2001 [cit. 2007-05-03]. <<http://www.szu.cz/chzp/voda/koupaliste/sinice.html>>
- [41]. Pumann, P., Zbořil, A., a kol. *Přírodní koupací vody v ČR v letech 2004–2006* [online]. [cit. 2007-12-21]. <http://www.khskv.cz/files/Koupaci_mista_CR_2004-2006.pdf>
- [42]. Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (se změnami provedenými k 1. 7. 2007) [online]. VÚP Praha 2005, 114 s.[cit. 2007-12-02]. <<http://www.msmt.cz/vzdelavani/ramcovy-vzdelavaci-program-pro-zakladni-vzdelavani-verze-2007>>
- [43]. Richtera, K. *Braunův betlém* [online]. [cit. 2007-04-21]. <<http://betlemari.hyperlink.cz/kuks/braunbet.html>>
- [44]. *Rybolov – Podzvičinsko* [online]. c.2006, [cit 2007- 05-02]. <<http://www.podzvicinsko.cz/cs/tipy-na-vylet/rybolov.html>>
- [URL. 45] *Řeka Labe, země ČR – Čechy* [online]. [cit. 2007-07-05] <<http://www.reky.cz/cechy/labe.aspx>>
- [46]. *Správa Krkonošského národního parku-Hydrologie* [online]. c2007, [cit. 2007-10-5]. <http://www.krnep.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=91&Itemid=49>
- [47]. *Standard základního vzdělávání* [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy 22.8.1995 [cit. 2007-11-25]. <http://www.msmt.cz/Files/HTM/Standard_ZV.htm>
- [48]. *Stanovy Sdružení obcí Podzvičinska* [online]. c.2006, [cit 2007-10-04]. <<http://www.podzvicinsko.cz/cs/sdruzeni-podzvicinsko/stanovy-sdruzeni-obci-podzvicinska.html>>
- [49]. *Statistiky o turismu v ČR* [online]. [cit. 2007-06-16]. <<http://www.czech.cz/cz/turistika-sport/statistiky-o-turismu-v-cr/>>
- [50]. Šimek, P. *Město Dvůr Králové nad Labem: Turistické služby – Okolí* [online]. c.2004, [cit 2007-06-02]. <<http://www.mudk.cz/index.php?iSubMenu=45>>
- [51]. Šorm, L., a spol. *TURISTICKÉ REGIONY ČR - rezervační a informační systém* [online]. datum poslední aktualizace 25. 3. 2005 [cit. 2007-04-11]. <[http://www.vychodnicechy.tourism.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=113917&lng=\\$lng&menu=\\$menu](http://www.vychodnicechy.tourism.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=113917&lng=$lng&menu=$menu)>
- [52]. *Technické služby města Dvora Králové nad Labem* [online]. [cit. 2007-12-02]. <<http://www.tsdvur.cz/460.php>>
- [53] Topinfo s.r.o. *Změkčování vody - TZB-info* [online]. c 2001, [cit. 2007-11-22]. <<http://www.tzb-info.cz/t.py?t=2&i=2705>>
- [54]. *Tvary vytvořené proudící vodou* [online]. [cit. 2007-04-25]. <<http://www.geografie.webzdarma.cz/tvpv.htm>>
- [55]. *Živé Labe – Slavnosti Labe* [online]. Sdružení Arnika, 2004 [cit. 2007-05-06]. <<http://labe.arnika.org/koupaci.shtml#C>>

12 PŘÍLOHY

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: **Kilometráž pro vodní turistiku na Královédvorskú**

Příloha 2: **Rybářské revíry na území Královédvorská**

Příloha 3: **Dotazník předkládaný provozovatelům kempových zařízení**

Příloha 4: **Dotazník předkládaný občanům**

Příloha 5: **Vyhodnocený dotazník pro provozovatele v tabulkách**

Příloha 6: **Vyhodnocený dotazník pro obyvatele obcí v tabulkách**

Příloha 7: **Informační text k doplňujícímu úkolu k 1. a 2. tématu**

Příloha 1

Kilometráž pro vodní turistiku na Královédvorskú

Tabulka: Kilometráž pro potřeby vodní turistiky v úseku od přehrady Les Království po obec Kuks.

206.9	v 29m hráz PN <i>Les Království</i> , Nemojov 1km vl + 100m v 0.8m stp.
205.1	p dřevěný Verdek vl
202.0	v 3.5m Dvůr Králové nad Labem vp , "ve městě kolmé vysoké regulační zdi a v nich 2 kolmé stp. s vývařístěm!!!
201.7	stp. v 0.8m!!! - zastavit v regulačních zdech asi 20m vp před stupněm, kde jsou schody + 200m s Dvůr Králové centrum vl <i>ZOO Safari</i> 500m vp
200.7	P
200.4	stp. v 1m vývar!!! - před jezem se nedá zastavit, jelikož všude jsou regulační zdi min. 1m vysoké. Potencionálně zastavit vp před jezem a pokusit se vylézt na zeď
200.3	s <i>Dvůr Králové</i> vl 2km
195.1	s v 2.4m N vp Žireč 500m vp 1km vp <i>Zireč</i> 2km vp
191.9	v 1.5m N vl + 100m s Stanovice vl
190.0	s Kuks vl vp <i>Kuks</i> 700m vp

Zdroj: [URL. 29]

Vysvětlivky: ž/s/p - most železniční/silniční, lávka pro pěší; N – náhon; vl / vp – vlevo / vpravo; Ú - ústí řeky a jejích přítoků

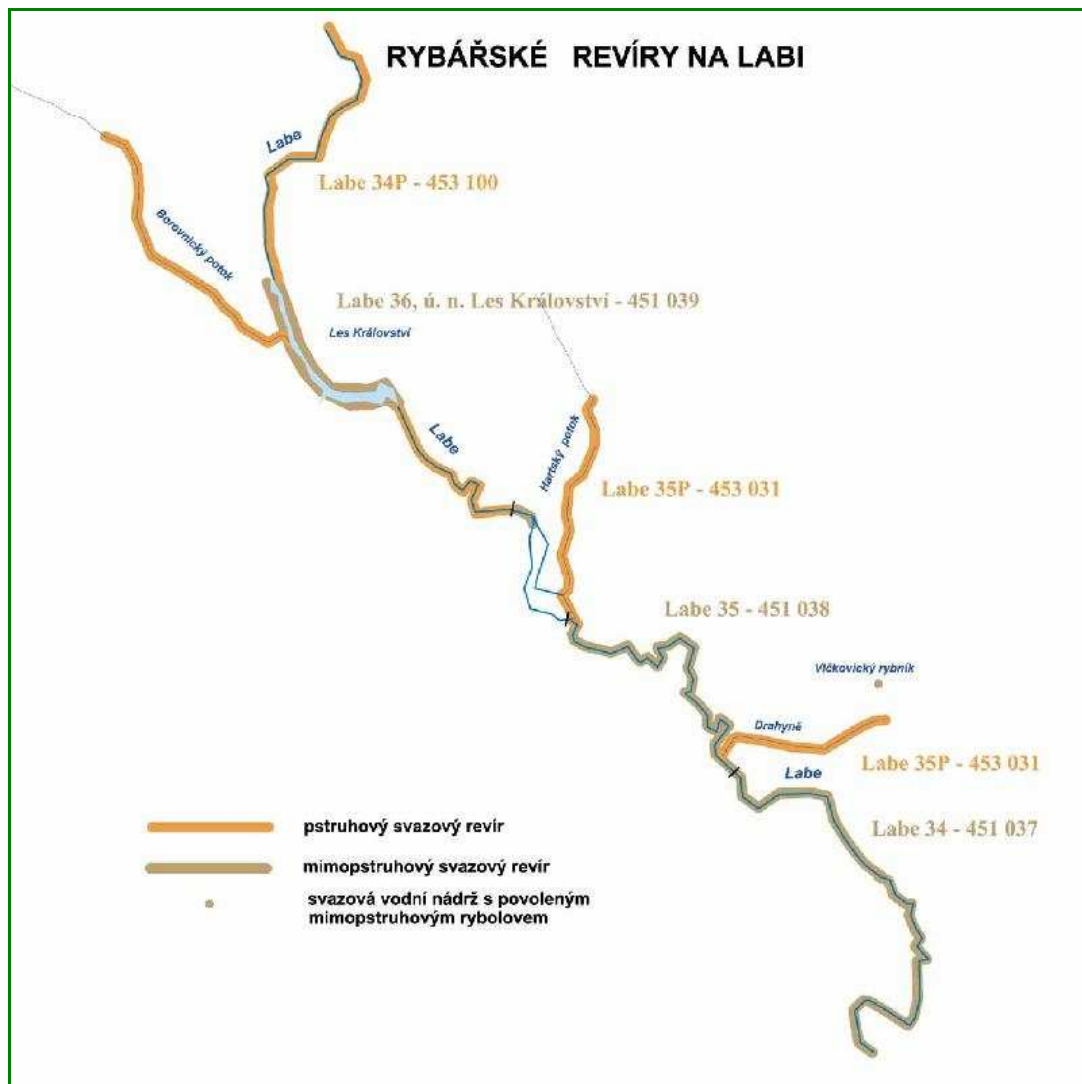
Příloha 2

Rybářské revíry na území Královédvorská

Tabulka: Přehled rybářských revírů na území Královédvorská

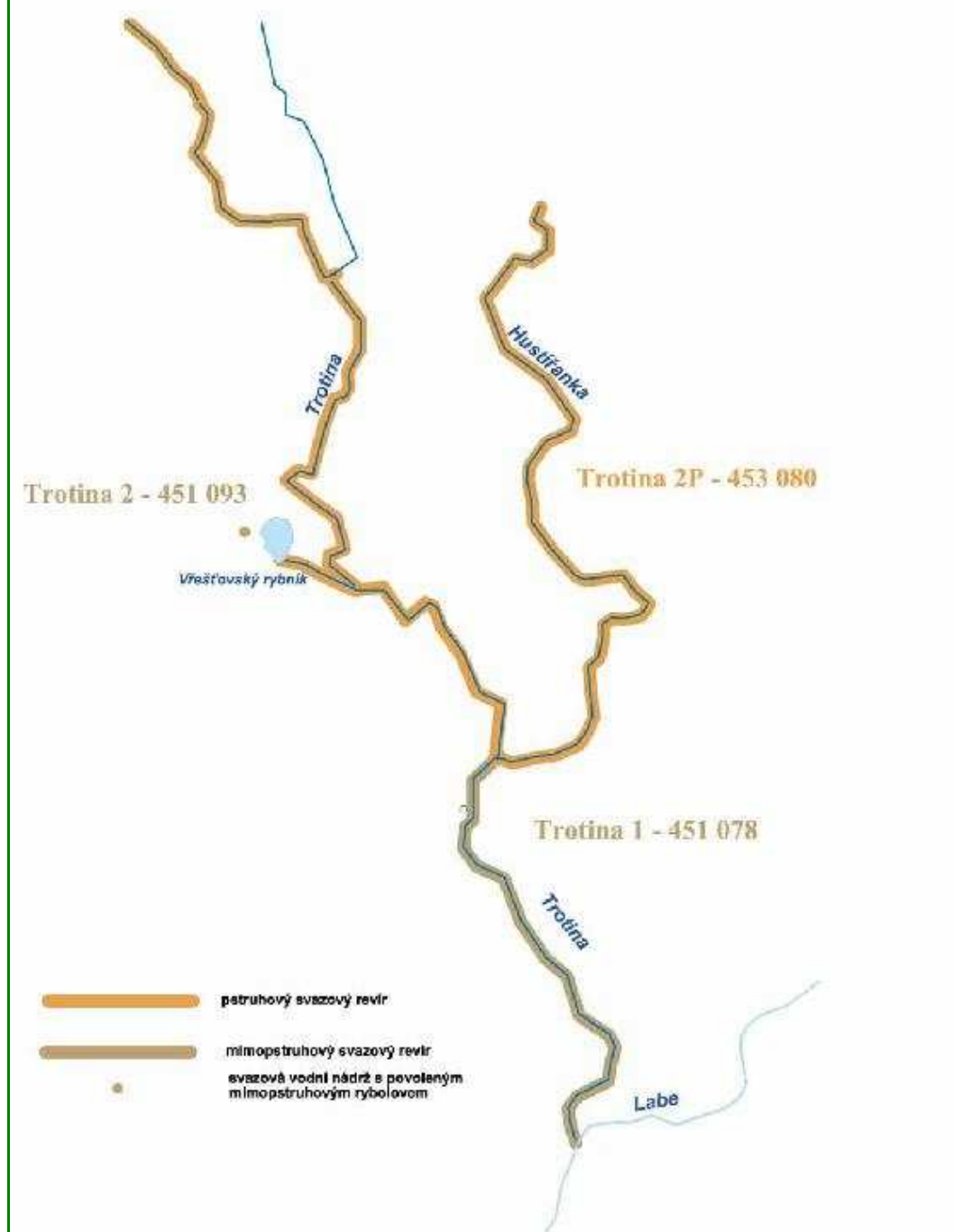
<p>Labe 36 P – 453100 – svazový vodní tok s povoleným pstruhovým rybolovem 8 km, 2 ha</p> <p>- Revír je vymezen od konce vzduť vodní nádrže Les Království až k jezu továrny v Dolním Debrném a dále všechny přítoky revíru Labe 36 – 451039 (Borovnický potok).</p>
<p>Labe 36 – 451039 – svazový vodní tok s povoleným mimopstruhovým rybolovem 2 km, 40 ha</p> <p>- Od tělesa hráze údolní nádrže Les Království až po konec vzduť je povolen celoroční rybolov – označeno tabulemi. Vnadit, nahazovat a lovit ryby je povoleno ze břehu.</p>
<p>Labe 35 P – 453031 – svazový s povoleným pstruhovým rybolovem 2 km, 9 ha</p> <p>- Revír je vymezen od jezu ve Vorlechu (Pušův splav), až po hráz nádrže Les Království, dále všechny přítoky revíru Labe 35–451038 (Hartský potok a Drahyň).</p> <p>- K revíru patří – nádrž: Huntířov 0,6 ha v k.ú. Huntířov-Komárov</p> <p>- Některé přítoky jsou chovné tzn. sportovní rybolov je zakázán, místa jsou označena tabulemi.</p>
<p>Labe 35 – 451038 – svazový s povoleným mimopstruhovým rybolovem 14 km, 17 ha</p> <p>- Revír je vymezen od jezu mlýna ve Stanovicích až k jezu ve Vorlech a dále od teplárenského jezu přes město Dvůr Králové až k jezu na Slovanech – chráněná rybí oblast.</p> <p>- K revíru patří – nádrž Vlčkovice 2,5 ha v k.ú. Vlčovice</p> <p>- Od teplárenského jezu přes celé město až k jezu na Slovanech, chráněná rybí oblast.</p>
<p>Labe 34 – 451037 – svazový vodní tok s povoleným mimopstruhovým rybolovem 8,4 km, 9 ha</p> <p>- Revír je vymezen od jezu mlýna v Hořenicích k jezu mlýna ve Stanovicích</p> <p>- Zákaz lovu na nástrahy živočišného původu od silničního mostu v obci Brod k jezu ve Stanovicích. Lov povolen pouze na umělou nástrahu (označeno tabulemi).</p>
<p>Trotina 2 P - 453 080 - svazový vodní tok s povoleným pstruhovým rybolovem 22 km, 6 ha</p> <p>- Revír je od soutoku Trotiny s levostranným přítokem Hustířanka až k pramenům. K revíru patří všechny přítoky obou potoků Trotina a Hustířanka.</p> <p>- Lovné úseky jsou označeny tabulemi, ostatní části jsou chovné a sportovní rybolov zakázán.</p>
<p>Trotina 2 – 451 093 – 26 ha</p> <p>- Revír tvoří - nádrž: Velký Vřešťov 26 ha v k.ú. Velký Vřešťov; V západní části nádrže je chráněná rybí oblast - lov ryb a jejich rušení zakázáno.</p> <p>- Zákaz používání bójí a jiných předmětů pro označení krmného místa.</p>

Zdroj: [5]; [URL. 44]

Obr.: Rybářské revíry na Labi
 Zdroj: [URL. 44]

RYBÁŘSKÉ REVÍRY NA TROTINĚ

Obr.: Rybářské revíry na Trotině

Zdroj: [URL. 44]

Příloha 3

Dotazník předkládaný provozovatelům kempových zařízení

Vážený občane,

obracím se na Vás s žádostí o vyplnění předloženého dotazníku. Jmenuji se Miroslav Přichystal a jsem studentem Technické univerzity v Liberci. Dotazníkové šetření je součástí mé diplomové práce, která se zaměřuje na možnosti využití vodních ploch a toků pro rozvoj cestovního ruchu na Královédvorskú. Předložený dotazník má na základě Vašich odpovědí zjistit přednosti a nedostatky rekreace u vody ve Vašem areálu. Výsledky šetření budou sloužit jako výchozí podklad při návrhu využití vodních ploch na Královédvorskú k rekreaci.

1. Uveďte jak jste spokojeni s ubytovacími službami, které poskytujete.

Za kroužkujte odpověď u každé z variant na následující škále:

- 1) rozhodně vyhovující
- 2) spíše vyhovující
- 3) spíše nevhovující
- 4) rozhodně nevhovující

ohodnocení				možnosti odpovědí
1	2	3	4	kvalita ubytovacích zařízení vzhledem k poptávce
1	2	3	4	kvantita ubytovacích zařízení vzhledem k poptávce
1	2	3	4	počet stravovacích zařízení

2. Kulturních a zábavních akcí v areálu je podle Vás:

Zakroužkujte prosím Vámi zvolenou variantu:

- 1) rozhodně dostatek
- 2) spíše dostatek
- 3) spíše nedostatek
- 4) rozhodně nedostatek

3. Upravených prostor (hřišť) pro provozování sportovně rekreačních aktivit je v areálu kempu podle Vás:

Zakroužkujte prosím Vámi zvolenou variantu:

- 1) rozhodně dostatek
- 2) spíše dostatek
- 3) spíše nedostatek
- 4) rozhodně nedostatek

4. Dostupnost areálu hromadnými dopravními prostředky je podle Vašich zkušeností:

Zakroužkujte prosím Vámi zvolenou variantu:

- 1) rozhodně vyhovující
- 2) spíše vyhovující
- 3) spíše nevhovující
- 4) rozhodně nevhovující

5. Probíhají odběry a kontrola kvality vody vodní plochy? Pokud ano, kým?

Zakroužkujte prosím Vámi zvolenou variantu:

- a) ANO*
- b) NE

* Kdo provádí odběry?:

6. Provádíte v koupací sezoně chemicky nebo jinými prostředky čištění vody? Pokud ano, jakým způsobem?

Zakroužkujte prosím Vámi zvolenou variantu:

- a) ANO*
- b) NE

* Jakým způsobem?:

7. Máte zájem na tom, aby v budoucnu byla rekreace v areálu návštěvníky, více než doposud, spojená s koupáním v nádrži (rybníku)?

Zakroužkujte prosím Vámi zvolenou variantu:

- 1) rozhodně ano
- 2) spíše ano
- 3) spíše ne
- 4) rozhodně ne

8. Máte zájem na tom, aby se vodní plocha v areálu stala ze zákona oficiální vodní plochou pro koupání?

Zakroužkujte prosím Vámi zvolenou variantu:

- 1) rozhodně ano
- 2) spíše ano
- 3) spíše ne
- 4) rozhodně ne

9. Propagace možnosti rekreace u vody v areálu se Vám zdá z Vaší strany jako:

- 1) rozhodně vyhovující
- 2) spíše vyhovující
- 3) spíše nevhovující
- 4) rozhodně nevhovující

10. Počítáte s čerpáním dotací, grantů na údržbu, renovaci či inovaci stávajícího areálu s pojeného s rekreací u vody?

- 1) rozhodně ano
- 2) spíše ano
- 3) spíše ne
- 4) rozhodně ne

Děkuji Vám za Váš čas, který jste věnoval(a) vyplňování dotazníku.

Příloha 4

Dotazník předkládaný občanům

Vážený občane,

obracím se na Vás s žádostí o vyplnění předloženého dotazníku. Jmenuji se Miroslav Přichystal a jsem studentem Technické univerzity v Liberci. Dotazníkové šetření je součástí mé diplomové práce, která se zaměřuje na možnosti využití vodních ploch a toků pro rozvoj cestovního ruchu na Královédvorskú. Předložený dotazník má na základě Vašich odpovědí zjistit přednosti a nedostatky rekreace u vody ve Vaší obci. Výsledky šetření budou sloužit jako výchozí podklad při návrhu využití vodních ploch na Královédvorskú k rekreaci.

1. Jste spokojen(a) s kvalitou vody v nádrži v letním období?

Zakroužkujte prosím Vámi zvolenou variantu:

- 1 - velmi spokojen(a)
- 2 - spíše spokojen(a)
- 3 - spíše nespokojen(a)
- 4 - velmi nespokojen(a)

2. Domníváte se, že v letních měsících návštěvnost nádrže klesá s klesající kvalitou vody v nádrži?

Zakroužkujte prosím Vámi zvolenou variantu:

- 1 - rozhodně ano
- 2 - spíše ano
- 3 - spíše ne
- 4 - rozhodně ne

3. Využíval(a) byste nádrž častěji, pokud by získala status koupaliště a plnila tak hygienické normy pro kvalitu vody?

Zakroužkujte prosím Vámi zvolenou variantu:

- 1 - rozhodně ano
- 2 - spíše ano
- 3 - spíše ne
- 4 - rozhodně ne

4. **Chybí Vám v letních měsících ve vaší obci mimo možnost koupání více sportovních aktivit (prostor pro sportovní aktivity jako např. tenisový kurt, voleb. hřiště, apod.), které by jste spojily s pobytem u vody?**

Zakroužkujte prosím Vámi zvolenou variantu:

- 1 - rozhodně ano
- 2 - spíše ano
- 3 - spíše ne
- 4 - rozhodně ne

5. **Dojždíte za rekreací u vody, spojenou především s koupáním, i do jiné obce?**

Zakroužkujte prosím Vámi zvolenou variantu:

- a) ANO
- b) NE (přejděte k otázce číslo 7.)

6. **Z jakého důvodu navštěvujete i jiné obce za účelem rekreace u vody spojené především s koupáním.**

Za kroužkujte odpověď u každé z variant na následující škále:

- 1 - rozhodně ano
- 2 - spíše ano
- 3 - spíše ne
- 4 - rozhodně ne

ohodnocení				možné odpovědi
1	2	3	4	kvalitnějších služeb (stravování, občerstvení)
1	2	3	4	lepší kvality vody ke koupání
1	2	3	4	pestřejší nabídky sportovních aktivit v místě rekreace u vody
1	2	3	4	lepšího estetického působení stavu nádrže popř. koupaliště
1	2	3	4	více atraktivit (skokanský můstek, tobogán, vířivka, skluzavka ...)

7. **Líbilo by se Vám, kdyby se ve Vaší obci zvýšila turistická návštěvnost vodní nádrže za účelem rekreace u vody (koupání)?**

Zakroužkujte prosím Vámi zvolenou variantu:

- 1 - rozhodně ano
- 2 - spíše ano
- 3 - spíše ne
- 4 - rozhodně ne

8. Kdo podle Vás v letním období využívá nádrž za účelem koupání?

Zakroužkujte prosím Vámi zvolenou variantu:

- a) převážně turisté (lidé dojíždějící z jiných obcí nebo v obci ubytovaní na rekreaci)
- b) turisté i místní občané rovnoměrně
- c) převážně místní občané a občané z blízkého okolí

9. Jste spokojeni s teplotou vody (zda-li je dostatečně teplá) v letním období ve vaší nádrži?

Zakroužkujte prosím Vámi zvolenou variantu:

- 1 - rozhodně ano
- 2 - spíše ano
- 3 - spíše ne
- 4 - rozhodně ne

10. Vyhovují Vám rozměry vodní nádrže?

Zakroužkujte prosím Vámi zvolenou variantu:

- 1 - rozhodně vyhovují
- 2 - spíše vyhovují
- 3 - spíše nevyhovují
- 4 - rozhodně nevyhovují

11. U níže uvedených negativních oblastí (např. chybějící občerstvení apod.) zatrhněte ty, které jsou podle Vašeho názoru pro obec hlavními překážkami pro zvýšení turistické návštěvnosti vodní nádrže (za účelem rekreace u vody).

Zakroužkujte prosím písmena u Vámi vybraných odpovědí:

možné odpovědi	
A	nízká kvalita hygieny u nádrže (chybí WC, sprchy)
B	chybějící občerstvení u nádrže
C	nízká ubytovací kapacita pro turisty v obci
D	malá kapacita parkovacích míst v blízkosti nádrže
E	nevyhovující dopravní dostupnost obce hromadnými dopravními prostředky
F	nedostatečná propagace možnosti rekreace u vody (koupání v nádrži)
G	negativně působící estetický stav nádrže
H	chybí jiné rekreačně sportovní aktivity kromě koupání v nádrži

Děkuji Vám za Váš čas, který jste si vyhradili na vyplnění dotazníku.

Příloha 5

Vyhodnocení dotazník pro provozovatele v tabulkách

1. Uveďte, jak jste spokojeni s ubytovacími a stravovacími službami, které poskytujete.

a) Kvalita ubytovacích zařízení vzhledem k poptávce

<i>možnosti odpovědí</i>	<i>absolutní četnost</i>	<i>relativní četnost</i>
rozhodně vyhovující	0	0%
spíše vyhovující	1	25%
spíše nevhovující	3	75%
rozhodně nevhovující	0	0%

b) Kvantita ubytovacích zařízení vzhledem k poptávce

<i>možnosti odpovědí</i>	<i>absolutní četnost</i>	<i>relativní četnost</i>
rozhodně vyhovující	2	50%
spíše vyhovující	2	50%
spíše nevhovující	0	0%
rozhodně nevhovující	0	0%

c) Počet stravovacích zařízení

<i>možnosti odpovědí</i>	<i>absolutní četnost</i>	<i>relativní četnost</i>
rozhodně vyhovující	2	50%
spíše vyhovující	2	50%
spíše nevhovující	0	0%
rozhodně nevhovující	0	0%

2. Kulturních akcí a zábavních akcí v areálu je podle Vás

<i>možnosti odpovědí</i>	<i>absolutní četnost</i>	<i>relativní četnost</i>
rozhodně dostatek	0	0%
spíše dostatek	1	25%
spíše nedostatek	2	50%
rozhodně nedostatek	1	25%

3. Upravených prostor (hřišť) pro provozování sportovně rekreačních aktivit je v areálu kempu podle Vás:

<i>možnosti odpovědí</i>	<i>absolutní četnost</i>	<i>relativní četnost</i>
rozhodně dostatek	1	25%
spíše dostatek	1	25%
spíše nedostatek	1	25%
rozhodně nedostatek	1	25%

4. Dostupnost areálu hromadnými dopravními prostředky je podle Vašich zkušeností :

<i>možnosti odpovědí</i>	<i>absolutní četnost</i>	<i>relativní četnost</i>
rozhodně vyhovující	1	0%
spíše vyhovující	1	25%
spíše nevyhovující	2	50%
rozhodně nevyhovující	0	25%

5. Probíhají odběry a kontrola kvality vody vodní plochy? Pokud ano, kým?

<i>možnosti odpovědí</i>	<i>absolutní četnost</i>	<i>relativní četnost</i>
ANO (obcí)	2	50%
NE	2	50%

6. Provádíte v koupací sezoně chemicky nebo jinými prostředky čištění vody? Pokud ano, jakým způsobem?

<i>možnosti odpovědí</i>	<i>absolutní četnost</i>	<i>relativní četnost</i>
ANO – přidáváním chemických prostředků	1	25%
ANO – mechanické čištění	2	50%
ANO – mechanickým čištěním i přidáváním chemických prostředků	0	0%
NE	1	25%

7. Máte zájem na tom, aby v budoucnu byla rekreace v areálu návštěvníky, více než doposud, spojována s koupáním.

<i>možnosti odpovědí</i>	<i>absolutní četnost</i>	<i>relativní četnost</i>
rozhodně ano	2	50%
spíše ano	2	50%
spíše ne	0	0%
rozhodně ne	0	0%

8. Máte zájem na tom, aby se vodní plocha v areálu stala ze zákona oficiálním vodní plochou pro koupání?

<i>možnosti odpovědí</i>	<i>absolutní četnost</i>	<i>relativní četnost</i>
rozhodně ano	1	25%
spíše ano	1	25%
spíše ne	1	25%
rozhodně ne	1	25%

9. Propagace možnosti rekreace u vody v areálu se Vám zdá z Vaší strany jako:

<i>možnosti odpovědí</i>	<i>absolutní četnost</i>	<i>relativní četnost</i>
rozhodně vyhovující	2	50%
spíše vyhovující	1	25%
spíše nevhovující	0	0%
rozhodně nevhovující	1	25%

10. Počítáte s čerpáním dotací, grantů na údržbu, renovaci či inovaci stávajícího areálu s pojeného s rekreací u vody?

<i>možnosti odpovědí</i>	<i>absolutní četnost</i>	<i>relativní četnost</i>
rozhodně ano	3	75%
spíše ano	1	25%
spíše ne	0	0%
rozhodně ne	0	0%

Příloha 6

Vyhodnocený dotazník pro obyvatele obcí v tabulkách

Použité zkratky v tabulkách:

abs – absolutní četnost

rel – relativní četnost (v %)

BT – Bílá Třemešná

DOU – Doubravice

KOC – Kocbeře

NEM – Nemojov

TRO – Trotina

ZAB – Zábřeží-Řečice

ZDO – Zdobín

1. Jste spokojen(a) s kvalitou vody v nádrži v letním období?

možnosti odpovědí	OBCE							abs/rel
	BT	DOU	KOC	NEM	TRO	ZÁB	ZDO	
Velmi spokojen(a)	11	1	0	8	1	2	2	25/10
Spíše spokojen (a)	31	21	11	28	3	7	5	10/41
spíše nespokojen(a)	50	8	18	4	2	3	3	88/34
velmi nespokojen(a)	17	0	22	0	0	0	0	39/15
počet dotázaných	109	30	51	40	6	12	10	258/100

2. Domníváte se, že v letních měsících návštěvnost nádrže klesá s klesající kvalitou vody v nádrži?

možnosti odpovědí	OBCE							abs /rel
	BT	DOU	KOC	NEMO	TROT	ZÁBŘ	ZDOB	
rozhodně ano	63	9	15	9	3	2	2	116/45
spíše ano	36	16	31	21	2	7	3	103/40
spíše ne	10	3	5	7	0	2	3	30/12
rozhodně ne	0	2	0	3	1	1	2	9/3
počet dotázaných	109	30	51	40	6	12	10	258/100

3. Využíval(a) by jste nádrž častěji, pokud by získala status koupaliště a plnila tak hygienické normy pro kvalitu vody?

možnosti odpovědí	OBCE							
	BT	DOU	KOC	NEMO	TROT	ZÁBŘ	ZDOB	abs /rel
rozhodně ano	21	8	31	7	0	7	0	74/29
spíše ano	56	10	12	6	0	1	3	88/34
spíše ne	19	9	3	21	2	4	5	63/24
rozhodně ne	13	3	5	6	4	0	2	33/13
počet dotázaných	109	30	51	40	6	12	10	258/100

3.* Jste spokojen(a) s kvalitou vody v Jaroměři na koupališti?

koupaliště - Jaroměř	absolutní četnost	relativní četnost
velmi spokojen(a)	43	86
spíše spokojen (a)	7	14
spíše nespokojen(a)	0	0
velmi nespokojen(a)	0	0
počet dotázaných	50	100

4. Chybí Vám v letních měsících ve vaší obci mimo možnost koupání více sportovních aktivit (prostor pro sportovní aktivity jako např. tenisový kurt, voleb. hřiště, apod.), které by jste spojily s pobytem u vody?

možnosti odpovědí	OBCE							
	BT	DOU	KOC	NEMO	TROT	ZÁBŘ	ZDOB	abs/rel
rozhodně ano	72	19	11	5	0	0	3	110/42
spíše ano	12	3	29	18	2	1	1	66/26
spíše ne	15	5	2	13	4	8	5	52/20
rozhodně ne	10	3	9	4	0	3	1	30/12
počet dotázaných	109	30	51	40	6	12	10	258/100

5. Dojíždíte za rekreací u vody, spojenou především s koupáním, i do jiné obce?

možnosti odpovědí	OBCE							
	BT	DOU	KOC	NEMO	TROT	ZÁBŘ	ZDOB	abs /rel
ANO	88	19	43	36	2	5	6	199/77
NE	21	11	8	4	4	7	4	59/23
počet dotázaných	109	30	51	40	6	12	10	258/100

6. Z jakého důvodu navštívujete i jiné obce za účelem rekreace u vody, spojenou především s koupáním.

Otázka 6.1: z důvodu kvalitnějších služeb (stravování, občerstvení)

Odpověď na ot.1.	OBCE							
<i>možnosti odpovědí</i>	BT	DOU	KOC	NEM	TRO	ZÁB	ZDO	abs /rel
rozhodně ano	3	0	1	2	0	0	0	6/3
spíše ano	25	4	6	13	0	2	1	51/26
spíše ne	48	10	15	14	1	3	4	95/47
rozhodně ne	12	5	21	7	1	0	1	47/24
počet dotázaných	88	19	43	36	2	5	6	199/100

Otázka 6.2: z důvodu lepší kvality vody ke koupání

Odpověď na ot.2.	OBCE							
<i>možnosti odpovědí</i>	BT	DOU	KOC	NEM	TRO	ZÁB	ZDO	abs /rel
rozhodně ano	16	7	3	2	0	0	0	28/14
spíše ano	34	4	16	16	1	0	1	72/36
spíše ne	32	3	20	5	1	2	0	63/32
rozhodně ne	6	5	4	13	0	3	5	36/18
počet dotázaných	88	19	43	36	2	5	6	199/100

Otázka 6.3: z důvodu pestřejší nabídky rekreačně sportovních aktivit v místě rekreace u vody

Odpověď na ot.3.	OBCE							
<i>Možnosti odpovědí</i>	BT	DOU	KOC	NEM	TRO	ZÁB	ZDO	abs/rel
Rozhodně ano	22	2	6	2	0	0	0	32/16
spíše ano	48	3	26	10	0	4	3	94/47
spíše ne	16	8	11	20	2	0	1	58/29
Rozhodně ne	2	6	0	4	0	1	2	15/8
počet dotázaných	88	19	43	36	2	5	6	199/100

Otázka 6.4: z důvodu lepšího estetického působení stavu nádrže popř. koupaliště

Odpověď na ot.4.	OBCE							
<i>možnosti odpovědí</i>	BT	DOU	KOC	NEM	TRO	ZÁB	ZDO	abs/rel
rozhodně ano	5	0	2	7	0	0	1	15/7
spíše ano	21	5	19	24	0	0	3	72/36
spíše ne	47	12	12	3	0	1	0	75/38
rozhodně ne	15	2	10	2	2	4	2	37/19
počet dotázaných	88	19	43	36	2	5	6	199/100

Otázka 6.5: z důvodu atraktivit (skokanský můstek, tobogán, skluzavka ..)

Odpověď na ot.5.	OBCE							
<i>možnosti odpovědí</i>	BT	DOU	KOC	NEM	TRO	ZÁB	ZDO	abs/rel
rozhodně ano	12	5	10	6	0	2	3	38/19
spíše ano	51	6	19	21	1	2	1	101/50
spíše ne	10	5	6	2	1	0	2	26/13
rozhodně ne	15	3	8	7	0	1	0	34/18
počet dotázaných	88	19	43	36	2	5	6	199/100

7. Líbilo by se Vám, kdyby se ve Vaší obci zvýšila turistická návštěvnost vodní nádrže za účelem rekreace u vody (koupání)?

<i>možnosti odpovědí</i>	OBCE							
	BT	DOU	KOC	NEMO	TROT	ZÁBŘ	ZDOB	abs/rel
rozhodně ano	59	15	11	5	3	2	2	97/37
spíše ano	25	6	16	6	2	9	5	69/27
spíše ne	16	8	14	20	1	1	1	61/24
rozhodně ne	9	1	10	9	0	0	2	31/12
počet dotázaných	109	30	51	40	6	12	10	258/100

8. Kdo podle Vás v letním období využívá nádrž za účelem koupání :

<i>možnosti odpovědí</i>	OBCE							
	BT	DOU	KOC	NEM	TRO	ZÁB	ZDO	abs/rel
převážně turisté	3	2	0	0	0	6	0	11/4
turisté i místní občané rovnoměrně	20	20	5	3	0	4	2	54/21
převážně lidé z naší obce	86	8	46	37	6	2	8	193/75
počet dotázaných	109	30	51	40	6	12	10	258/100

9. Jste spokojeni s teplotou vody v letním období ve vaší nádrži ? (zda-li je dostatečně teplá)

<i>možnosti odpovědí</i>	OBCE							
	BT	DOU	KOC	NEMO	TROT	ZÁBŘ	ZDOB	abs/rel
rozhodně ano	20	5	13	7	2	3	1	51/20
spíše ano	66	19	31	14	2	6	4	142/55
spíše ne	12	2	5	16	0	0	3	38/15
rozhodně ne	11	4	2	3	2	3	2	27/10
počet dotázaných	109	30	51	40	6	12	10	258/100

10. Vyhovují Vám rozměry vodní nádrže?

<i>možnosti odpovědí</i>	OBCE							
	BT	DOU	KOC	NEMO	TROT	ZÁBŘ	ZDOB	abs/rel
rozhodně vyhovují	54	9	30	7	2	9	3	114/44
spíše vyhovují	32	16	11	9	3	3	1	75/29
spíše nevyhovují	11	5	7	16	1	0	4	44/17
rozhodně nevyhovují	12	0	3	8	0	0	2	25/10
počet dotázaných	109	30	51	40	6	12	10	258/100

11. u níže uvedených negativních oblastí (např. nízká ubytovací kapacita apod.), zatrhněte ty, které jsou podle Vašeho názoru pro obec hlavními překážkami pro zvýšení turistické návštěvnosti vodní nádrže(za účelem rekreace u vody).

možnosti odpovědí		OBCE							abs /rel
		BT	DOU	KOC	NEM	TRO	ZÁB	ZDO	
a	nízká kvalita hygieny u nádrže (chybí WC, sprchy)	78	14	32	5	4	7	8	148 /22
b	chybějící občerstvení u nádrže	67	18	21	29	5	8	2	150 /23
c	nízká ubytovací kapacita pro turisty v obci	8	9	3	0	1	2	0	23 /4
d	malá kapacita parkovacích míst v blízkosti nádrže	38	2	13	14	0	0	2	69 /11
e	nevyhovující dopravní dostupnost obce hromadnými doprav. prostředky	9	7	4	22	4	5	3	54 /8
f	nedostatečná propagace možnosti rekreace u vody (koupání v nádrži)	21	5	17	8	2	9	5	67 /10
g	negativně působící estetický stav nádrže	12	2	19	6	0	6	3	48 /7
h	chybí jiné rekreačně sportovní aktivity kromě koupání v nádrži	42	11	29	10	2	2	4	100 /15
počet dotázaných/ počet odpovědí		109/275	30/68	51/138	40/94	6/18	12/39	10/27	258/659/100

Komentář k tabulkám: Z uvedených tabulek je možné vyhodnotit situace ohledně jednotlivých nádrží. Využít je pro potřeby lokalit v rámci jejich možných budoucích plánů a záměrů ohledně rozvojových aktivit souvisejících s nádržemi.

Příloha 7

Informační text k doplňujícímu úkolu k 1. a 2. tématu

Obecné zásady pro práci u vody [8]

Zeměpisná vycházka se soustředí do blízkosti vodního toku a zde je nutné dbát na zvýšenou bezpečnost. Člověk pracující v blízkosti vody se vystavuje nebezpečí, že do ní spadne. Při práci u vody nebo v ní, bychom měli dbát na pracovní prevenci, kterou charakterizují níže uvedené zásady a žáky s ní seznámíme.

- *vyhýbáme se příkrým či nestabilním břehům,*
- *vyhýbáme se řekám během povodní,*
- *nevstupujeme do vody, nevidíme-li na dno,*
- *řeku přecházíme ve dvojici,*
- *nosíme s sebou lékárničku se základním vybavením,*
- *hrozí-li nebezpečí utonutí, nosíme záchrannou vestu.*

Hrozící nebezpečí při koupání [26]

- *Nechodte se koupat sám. Nikdy nevíte, co se může stát.*
- *Do vody nechoďte těsně po jídle – to znamená s plným žaludkem. Po konzumaci většího množství jídla počkejte minimálně jednu hodinu. Nepijte alkohol.*
- *Neplavte do blízkosti plavidel a plavební dráhy, po které jezdí lodě a čluny.*
- *Nechodte plavat, když jste unavení nebo rozpálení.*
- *Neplavte a neskákejte do vody tam, kde to neznáte a nemůžete vidět, co je pod hladinou. Mohli by jste se zranit, mít trvalé následky nebo zabít o pahýl stromu či výčnělek skály.*
- *Jdete-li plavat dál od břehu, zajistěte si doprovod lodičky nebo si s sebou vezměte alespoň barevnou ruční bójku.*
- *Nechodte plavat sami, popřípadě aspoň informujte své známe.*
- *Pokud cítíte únavu nebo když vás chytne křeč do nohy, tak si odpočiňte.*